

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

FLÖRT ŞİDDETİ VE BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ
TUTUMLARIN İNCELENMESİ

BAHİRE SOYER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

LEFKOŞA
2022

**FLÖRT ŞİDDETİ VE BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ
TUTUMLARIN İNCELENMESİ**

BAHİRE SOYER

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI**

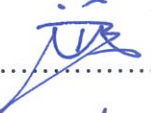

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŐMANI
DOÇ. DR. MERYEM KARAAZİZ

LEFKOŞA
2022

Onay

Bahire SOYER tarafından hazırlanan “Flört Şiddeti ve Benlik Saygısı arasındaki tutumların incelenmesi” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Klinik Psikoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak .../.../2022 tarihinde kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Adı – Soyadı	İmza
Juri Başkanı:	Yrd. Doç. Dr. Sözen İnak	
Juri Üyesi:	Dr. Bingül Harmancı	
Danışman:	Doç. Dr. Meryem KARAAZİZ	

Anabilim Başkanı Onayı

13.7/2022

Doç. Dr. Meryem KARAAZİZ
Anabilim Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

.../.../2022
Prof. Dr. Kemal Hüsnü Can Başer
Enstitü Müdürü

Onay

Bahire SOYER tarafından hazırlanan “**Flört Şiddeti ve Benlik Saygısı arasındaki tutumların incelenmesi**” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Klinik Psikoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak .../.../2022 tarihinde kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Adı – Soyadı	İmza
Juri Başkanı:	Yrd. Doç. Dr. Sözen İnak
Juri Üyesi:	Dr.Bingül Harmancı
Danışman:	Doç. Dr. Meryem KARAAZİZ

Anabilim Başkanı Onayı

...../...../2022

.....

Doç. Dr. Meryem KARAAZİZ
Anabilim Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

...../...../ 2022

Prof. Dr. Kemal Hüsnü Can Başer
Enstitü Müdürü

Etik İkelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Bahire SOYER

Teşekkür

Tez sürecim boyunca yaşadığım kaygı, stres ve heyecanlarım ile başa çıkarak 2 yıllık yüksek lisans öğrenimimin ve tez çalışmamın sonuna büyük bir mutlulukla gelmiş bulunmaktayım. Bu süreçte benden tüm yardımlarını hiç esirgmeden paylaşarak tez sürecimin başından sonuna kadar titizlikle yanımda olan saygı değer danışman hocam Doç. Dr. Meryem Karaaziz'e sonsuz teşekkürlerimi borç bilirim. Tüm Yakın Doğu Üniversitesi, Klinik Psikoloji Yüksek Lisans bölüm öğretmenlerime bugünlere gelmem için bana hayat tecrübesi kazandırdıkları ve engin bilgilerden dolayı çok teşekkür ederim.

Tez sürecim boyunca benden desteklerini esirgemeyerek sürekli motive eden sevgili eşim Mehmet Soyer 'e çok teşekkür ederim. Sabırla ve sevgiyle bu süreci geçirmemde yanımda olan kızım Şerife ve oğlum Kani'ye de teşekkürlerimi borç bilirim.

Özet

Flört Şiddeti ve Benlik Saygısı Arasındaki Tutumların İncelenmesi

Bahire SOYER

Yüksek Lisans, Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı

Haziran 2022, 119 Sayfa

Flört ilişkilerinde özellikle kadınların psikolojik ve cinsel şiddete uğrama olasılıklarının erkeklere göre daha yüksek olduğu bilinmektedir. Bu araştırmada, ikili ilişkilerdeki flört ve flört ilişkilerinin benlik saygılarına olan tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte benlik saygı düzeylerinin bu tür şiddet algılamalarını ne düzeyde etkilediği de araştırmanın hedeflerinden biridir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modelinden faydalanılmıştır. Çalışmanın örnekleme amaçsal örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılmıştır. Veriler, Flört şiddetine yönelik tutum ölçekleri ve benlik saygısı ölçeği kullanılarak toplanmıştır. KKTC genelinde yürütülen bu araştırmada 384 bireyden veri toplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, flörtte erkek tarafından uygulanan psikolojik ve cinsel şiddete yönelik tutumlar ile benlik saygısı arasında pozitif ve zayıf bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte erkeklerin flört ilişkisinde uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlarının kadınlara göre anlamlı derecede farklılaştığı ve bu bağlamda göreceli olarak psikolojik şiddeti kabul edilebilir buldukları görülmüştür. Flört ilişkisinde uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumların eğitim düzeyi ile pozitif bir ilişki içinde olduğu, bu bağlamda eğitim seviyesi düştükçe psikolojik şiddeti kabul etme eğiliminin göreceli olarak arttığı görülmüştür. Çalışmanın önerileri bağlamında kadınların öncelikle evrensel hak ve özgürlükler kapsamında bilgilendirilmesinin önem taşıdığı ayrıca öz beğenisi ve öz yeterliliği düşük bireylerin gerek şiddet kullanma gerekse şiddete maruz kalma olasılıklarının artması nedeniyle klinisyenler tarafından öncelikli olarak ele alınması, öz beğeni ve öz yeterliliğin geliştirilmesine yönelik verilecek terapilerle kişiliğin güçlendirilmesi üzerinde durulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Benlik Saygısı, Flört, Flört Şiddeti

Abstract

The Relationship Between Dating Violence and Self-Esteem

Bahire SOYER

Master, Department of Clinical Psychology

December 2021, 127 Page

It is known that especially women are more likely to be subjected to psychological and sexual violence in dating relationships than men. However, which behaviors have a tendency to violence vary from country to country, from culture to culture. In this study, it is aimed to perform screenings such as which behaviors are accepted as violence in the dating relationship by individuals living in the TRNC, which ones they consider normal, and what their self-esteem levels are. In addition, one of the objectives of the research is to what extent self-esteem levels affect such violence perceptions. It is thought that it is important to reveal such perceptions and compare them with the results in other societies. Quantitative research method was preferred and relational survey model was used in the research. The data were collected using “attitude scale towards psychological violence perpetrated by men in dating relationship”, “attitude scale towards sexual violence perpetrated by men in dating relationships” and “self-esteem scale”. This research was carried out throughout the TRNC and the sample group consisted of 384 individuals. As a result of the analyzes, it was determined that there is a linear and weak relationship between the attitudes towards psychological and sexual violence perpetrated by men during dating and self-esteem. On the other hand, it was observed that the attitudes of men towards psychological violence in the dating relationship differed significantly compared to women, and in this context, they found psychological violence relatively acceptable. Similarly, although there is no significant difference in men's attitudes towards sexual violence compared to women, they are relatively closer to finding sexual violence acceptable than women. It has been observed that the attitudes towards psychological violence applied in the dating relationship are in a linear relationship with the level of education, and in this context, as the education level decreases, the tendency to accept psychological violence increases relatively. In terms of attitudes towards sexual violence, no significant difference was found between the education groups. In the context of the recommendations of the study, it has been evaluated that it is important to inform women primarily within the scope of universal rights and freedoms. In addition, it is recommended that individuals with low self-esteem and self-efficacy

should be primarily handled by clinicians due to the increase in the possibility of using violence and being exposed to violence, and focusing on strengthening the personality with therapies to improve self-esteem and self-efficacy.

Keywords: Self-Esteem, Flirting, Dating Violence

İçindekiler

ONAY	İ
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	İİ
TEŞEKKÜR	İİİ
ÖZET	İV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	Vİİ
TABLolar LİSTESİ	İX
ŞEKİLLER LİSTESİ	X
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
PROBLEM DURUMU	2
ARAŞTIRMANIN AMACI	3
ALT AMAÇLAR.....	4
ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	5
SINIRLILIKLAR	5
TANIMLAR	6
BÖLÜM II	7
KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
PARTNER ŞİDDETİ.....	7
ŞİDDET BAŞVURMADA CİNSİYET FARKLILIĞI.....	10
PARTNER ŞİDDETİNDE RİSK FAKTÖRLERİNİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ	12
SOSYODEMOGRAFİK FAKTÖRLER.....	14
BİREYSEL FAKTÖRLER.....	14
DURUMSAL FAKTÖRLER.....	16
BAĞLAMSAL FAKTÖRLER	17
BAĞLANMA STİLLERİ	20
BAĞLANMA STİLİ VE FLÖRT ŞİDDETİ.....	21
DUYGU DÜZENLEME.....	23
DUYGU DÜZENLEME VE BAĞLANMA STİLİ	26
DUYGU DÜZENLEME VE FLÖRT ŞİDDETİ.....	29
BAĞLANMA STİLİ, DUYGU DÜZENLEME VE FLÖRT ŞİDDETİ.....	33
BENLİK SAYGISININ KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ.....	35
BENLİK SAYGISININ YAŞAM KALİTESİNE ETKİLERİ	36
BENLİK SAYGISI GELİŞİMİNİN İÇSEL VE DIŞSAL KAYNAKLARI	36
BENLİK SAYGISININ KAYNAKLARI VE CİNSİYET	37
BENLİK SAYGISININ KAYNAKLARI VE KÜLTÜR.....	39
BENLİK SAYGISI TÜRLERİ VE CİNSİYET	39
BENLİK SAYGISI VE FİZİKSEL GÖRÜNÜŞ.....	40
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	41
BÖLÜM III	45
YÖNTEM.....	45
ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	45
ARAŞTIRMA MODELİ	45
EVREN VE ÖRNEKLEM	45
VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	46
VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMLANMASI	49
VERİLERİN NORMALLİK VARSAYIMININ ANALİZİ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

ÖLÇEKLERİN GÜVENİRLİK DEĞERLENDİRMESİ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
ÇALIŞMA PLANI VE SÜRECİ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
BÖLÜM IV	50
BULGULAR VE YORUMLAR.....	50
PSİKOLOJİK ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLAR İLE BENLİK SAYGISI İLİŞKİSİ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
CİNSEL ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLAR İLE BENLİK SAYGISI İLİŞKİSİ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
PSİKOLOJİK VE CİNSEL ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
PSİKOLOJİK VE CİNSEL ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLARIN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER BAĞLAMINDA FARKLILAŞMASI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
BENLİK SAYGISI ALGISININ DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER BAĞLAMINDA FARKLILAŞMASI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
FLÖRTTE ERKEK TARAFINDAN UYGULANAN PSİKOLOJİK ŞİDDETE İLİŞKİN BETİMSEL İSTATİSTİKLER	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
FLÖRTTE ERKEK TARAFINDAN UYGULANAN PSİKOLOJİK ŞİDDETE İLİŞKİN BETİMSEL İSTATİSTİKLER	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
BENLİK SAYGISINA İLİŞKİN BETİMSEL İSTATİSTİKLER	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
BÖLÜM V	63
TARTIŞMA	63
BÖLÜM VI	68
SONUÇ VE ÖNERİLER	68
SONUÇ.....	68
ÖNERİLER	70
KLİNİSYENLERE ÖNERİLER.....	70
DEVLET ORGANLARINA ÖNERİLER	71
ARAŞTIRMACILARA ÖNERİLER.....	71
KAYNAKÇA	73
EKLER	104
EK 1. KATILIMCI BİLGİLENDİRME FORMU	104
EK 2. AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU	105
EK 3. ANKET FORMU	106
İNTİHAL RAPORU	114
ÖZGEÇMİŞ	115
ETİK KURUL RAPORU	116

Tablolar Listesi

- Tablo 3.1. 0.05 Örnekleme Hatasına Göre Örneklem Sayıları **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 3.2. Çarpıklık Analiz Bulguları **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 3.3. Normallik Testi..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 3.4. Cronbach's Alpha Katsayıları..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 3.5. Çalışma Planı ve Takvimi..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.1. Psikolojik Şiddet ve Benlik Saygısı İlişkisi **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.2. Psikolojik Şiddet ve Kendini Sevme Alt Faktörü İlişkisi **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.3. Psikolojik Şiddet ve Öz Yeterlilik Alt Faktörü İlişkisi.... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.4. Cinsel Şiddet ve Benlik Saygısı İlişkisi..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.5. Cinsel Şiddet ve Kendini Sevme İlişkisi..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.6. Cinsel Şiddet ve Öz Yeterlilik İlişkisi **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.7. Psikolojik ve Cinsel Şiddete Yönelik Tutumlar Arasındaki İlişki.....**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.8a. Yaş Gruplarının Psikolojik ve Cinsel Şiddete Yönelik Tutumları.....**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.8b. Cinsiyet Gruplarının Psikolojik Ve Cinsel Şiddete Yönelik Tutumları...**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.9. Sıra Ortalama Değerleri..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.10. Mezuniyet Gruplarının Psikolojik ve Cinsel Şiddete Yönelik Tutumları**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.11. Sıra Ortalama Değerleri..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.12. Yaş Gruplarının Benlik Saygısı Algılamaları..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.13. Benlik Saygısı Sıra Ortalama Değerleri (Yaş)..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.14. Cinsiyet Gruplarının Benlik Saygısı Algılamaları**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
- Tablo 4.15. Benlik Saygısı Sıra Ortalama Değerleri (Cinsiyet)..... **ERROR! BOOKMARK**

NOT DEFINED.

Tablo 4.16. Eğitim Gruplarının Benlik Saygısı Algılamaları . **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Tablo 4.17. Benlik Saygısı Sıra Ortalama Değerleri (Eğitim Durumu).....**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Tablo 4.18. Ekonomik Gruplarının Benlik Saygısı Algılamaları**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Tablo 4.19. Benlik Saygısı Sıra Ortalama Değerleri (Ekonomik Durum)**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Tablo 4.20. Cinsel Şiddete Yönelik İstatistikler . **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Tablo 4.21. Psikolojik Şiddete Yönelik İstatistikler **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Tablo 4.22. Kendini Sevme Ve Öz Yeterlilik Alt Faktörlerine Ait İstatistikler**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

Şekiller Listesi

Şekil 3.1. Araştırmanın Modeli.....	45
-------------------------------------	----

BÖLÜM I

Giriş

Flört ilişkilerinde şiddet kullanımına dönük hazırlanan bilimsel makaleleri inceleyen Martínez-Heredia (2021) yayınların özellikle 2017 ve 2018 yıllarında yoğunlaştığını, flört ilişkilerine yönelik şiddet konusunda en fazla bilimsel üretime ABD'nin sahip olduğunu, ayrıca giderek daha fazla ülkenin bu konuyu araştırdığını ve 2015 yılından itibaren yayın üretiminde bir artış olduğunu ifade etmiştir. Bu bulgulardan hareketle flörtte şiddetin son yıllarda oldukça artmakta olduğu ve bu durumun araştırmacıların dikkatini çektiği, konuya ilişkin araştırmaların başta gelişmiş ülkeler olmak üzere dünya genelinde yaygın olduğu değerlendirilmesinde bulunulabilir. İnsanlığın günümüzde başta iletişim ve ulaşım teknolojileri olmak üzere yaşamakta olduğu medenileşme seviyesi bir yana, insanların en temel haklarından biri olan güvenli bir şekilde cinsiyet ayrımcılığına uğramadan yaşama hakkını sağlamada aynı başarının sağlandığından söz etmek imkânsız gibi görünmektedir. Bu noktada flört ilişkilerinde ortaya çıkan şiddetin önlenmesi için bu küresel olarak yaygın ciddi toplumsal soruna yönelik bilgilerin derinleştirilmesi gerektiği açıktır. Bu bağlamda flört şiddetinin derinlemesine araştırılması gereken küresel çapta bir sosyal ve sağlık sorunu olduğunun altı çizmekte yarar vardır.

Flört ilişkilerinde yaşanan şiddete yönelik literatür incelendiğinde, sorunun kökenine işaret eden faktörlerin genelde iki ana bölümde değerlendirildiği görülecektir. Bunlar şiddet uygulayan bireylerin kişilik yapılarına ilişkin bireysel özellikler ve sosyal ve kültürel yapıyla ilişkili özelliklerdir. Bu ayrım iç ve dış kaynaklı faktörler olarak da ifade edilebilir. Yani bireyin iç kaynakları tarafından tetiklenen faktörler ile dış dünyadan bireye yönelen faktörlerdir. İç kaynaklı faktörler arasında en dikkat çekici olanı kişilik yapısıdır. Kişiliğin oldukça karmaşık bir yapı olduğu dikkate alındığında kişiliği oluşturan farklı yapıların olduğundan bahsetmek mümkündür. Bu çalışmada dış kaynaklı faktörlerin tamamı çalışma ilgi alanının dışında bırakılmak suretiyle iç kaynaklara odaklanılmıştır. İç kaynaklardan ise kişilik yapısı ve bu yapının en önde gelen özelliklerinden biri olan benlik saygısı ele alınmıştır.

Görüldüğü gibi toplumların en ciddi problemlerinin başında gelen flört şiddetine neden olması mümkün olan onlarca etmenden bahsedilmektedir. Bu bağlamda psikoloji ve sosyoloji başta olmak üzere ilgili tüm diğer bilim dallarından gelecek desteğe ihtiyaç vardır. Bu çalışmada flört şiddeti ile benlik saygısı arasındaki ilişkiye odaklanılmıştır. Çalışma sonunda konuya ilişkin elde edilecek pozitif veya

negatif korelasyon tek başına bu ciddi toplumsal sorunun çözümüne yeterli olmayacaktır. Bununla birlikte sorunun kökeninin aydınlatılmasında anlamlı bir destek olacaktır.

Problem Durumu

Partner şiddeti, yaygınlığı ve olumsuz sonuçları nedeniyle önemli bir halk sağlığı sorunudur. Araştırmacılar ve uzmanlar, partnerleri şiddet mağduru olma veya şiddet uygulama riskine sokan faktörleri belirlemek, hangi müdahalelerin işe yaradığını bulmak ve daha etkili önleme programları tasarlamak için çaba harcamaktadırlar.

Flört şiddeti bireylerin yaşamlarını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen yaygın bir sosyal endişedir. Flört şiddeti kurbanlara duygusal ve fiziksel travmalar yüklerken, failer, aileler, sağlık kuruluşları, kolluk kuvvetleri ve genel olarak toplum şiddetle ilişkili diğer maliyetlere katlanmaktadır. Flört şiddetini hem bireysel hem de çift düzeyinde önleyecek tedbirler geliştirilmiş olmakla birlikte bu çabaların etkinliğini artırmaya hizmet edebilecek risk ve koruyucu faktörlerin belirlenmesi için daha fazla çaba gösterilmesi gerektiği açıktır. Nitekim, bireyleri flört şiddeti yaşama riskine sokan faktörlerin belirlenmesine yönelik araştırmalar devam etmektedir.

Elde edilen veriler, partner şiddetinin hem kadınlara hem de erkeklere karşı yapıldığını göstermekle birlikte, kadınların tecavüz, fiziksel saldırı ve taciz edilme gibi şiddet türlerine maruz kalma ihtimalinin erkeklerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. Kadınların, partnerleri tarafından yaralanma veya öldürülme olasılığı erkeklerden önemli ölçüde fazladır. Bu nedenle bu çalışmada problemin yoğun olan tarafına yani flört ilişkisinde erkek tarafından uygulanan şiddete odaklanılacaktır. Ancak bu yönelim, her ne kadar görülme sıklığı çok olmasa da kadın şiddetinin olmadığı anlamına gelmemektedir.

Hem evrensel kabul görmüş bir tanımın olmaması hem de flört şiddeti, partner şiddeti, partner istismarı, flört saldırganlığı ve çift şiddeti gibi terimlerinin birbirinin yerine kullanılabilmesi nedeniyle flört şiddeti araştırmalarında terim karmaşası yaşandığı gözlenmektedir. Bu terimlerin iki ortak unsuru bulunmaktadır. Bunlardan ilki şiddete konu olan bireylerin ilişki durumu, diğeri ise saldırganlık veya şiddet içeren davranışlardır. Bu bağlamda bu çalışmada flört şiddeti teriminin kullanılması

uygun bulunmuştur.

Flört şiddeti araştırmasını daha da karmaşık hale getiren şey, neyin şiddet olduğu ile ilgili belirsizliktir. Bazı araştırmacılar şiddeti fiziksel ve cinsel saldırganlığı içerecek biçimde daraltırken, flört şiddetini “güvensizliğin sürekliliği” olarak görürük psikolojik saldırganlık veya tehdidi de içerecek şekilde genişleten araştırmacılara da rastlanmaktadır. ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC) tarafından partner şiddetine ilişkin toplanan verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini artırmak için gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde, şiddet teriminin, fiziksel/cinsel ve psikolojik/duygusal istismarı içermesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışmada CDC tarafından yapılan bu ayırım benimsenerek flört şiddeti psikolojik ve cinsel istismar olarak ele alınmıştır.

Flört eden, evli olan veya birlikte yaşayan çiftlerin ilişki durumlarının belirtilmesi de ayrıca önem taşımaktadır. Çünkü ilişki durumlarına ve varsayılan ilişki bağıllık düzeyine bağlı olarak çiftlerin maruz kaldıkları şiddetin yaygınlığı ve türünde farklılıklar bulunmuştur. Örneğin, birlikte yaşayan çiftlerin evli çiftlere nazaran daha fazla fiziksel şiddet yaşadıkları iddia edilmiştir. Benzer şekilde, evli çiftlerle kıyaslandığında özellikle flört eden genç çiftlerde kadınların uyguladığı flört şiddeti oranlarının daha yüksek olduğu belirtilmiştir. İlişki durumunun bir fonksiyonu olarak çiftlerin farklı şekilde etkileşime girebileceği kabul edildiğinde, flört şiddeti araştırmalarının karmaşıklık düzeyi de artmaktadır. Çünkü romantik bir partnerin nasıl tanımladığına bağlı olarak yapılan araştırmalar da farklılaşacaktır. Bazı araştırmacılar örneklemini heteroseksüel tek eşli flört ilişkilerindeki bireylerle sınırlandırırken, diğerleri aynı cinsiyetten birlikte yaşayan veya nişanlı çiftleri araştırmasına dahil etmektedir. Bu kapsamda bu çalışmada ilişki ile heteroseksüel ilişkiler kastedilmiştir. İlişkinin tarafları doğal olarak kadın ve erkeklerdir.

Araştırmanın problem cümlesi, flört ilişkilerinde cinsel ve psikolojik şiddete yönelik tutumlar ve benlik saygısının incelenmesidir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı yetişkin bireylerin heteroseksüel flört ilişkilerinde psikolojik şiddete yönelik tutumlarının incelemesidir. Çalışmanın bir diğer amacı ise psikolojik şiddete yönelik tutumlar ile benlik saygısının oluşturan kendini sevme ve

öz yeterlilik arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Alt Amaçlar

Araştırmada cevabı aranacak diğer sorular ise şu şekilde ifade edilmiştir:

1. Katılımcıların yaş grubuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır ?
2. Katılımcıların cinsiyetine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
3. Katılımcıların medeni durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
4. Katılımcıların eğitim düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
5. Katılımcıların ekonomik düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
6. Katılımcıların kardeş sayısına göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
7. Katılımcıların şu anda flört yaşama durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
8. Katılımcıların cinsel şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
9. Katılımcıların duygusal şiddete göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır

10. Katılımcıların en uzun flört süresine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında fark var mıdır
11. Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında ilişki var mıdır?
12. Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı puanarı Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarını yordamakta mıdır?

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada KKTC’de yaşamlarını sürdüren bireylerin flört ilişkisinde hangi davranışları şiddet olarak kabul ettiği, hangilerini normal olarak gördüğü, benlik saygı düzeylerinin hangi seviyede olduğunun taraması yapılmıştır. Bununla birlikte benlik saygı düzeylerinin şiddet algılarını nasıl etkilediğini, alt boyutları ile birlikte araştırılmıştır. Bu tür algılamaları ortaya çıkarmak, Şiddete maruz kalmak ya da şiddeti uygulayan kişi olmak, kişinin benlik saygısını tehdit eden ve kişilik noktasında kişinin ruh sağlığını zedeleyebileceği öngörülen durumlardır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmaya KKTC’de ikamet eden 18 yaş ve üzerindeki kadınlar dahil edilmiştir. Bu nedenle KKTC’de ikamet etmeyenler ve 18 yaşın altında kalanlar kapsam dışında bırakılmıştır. Üst yaş sınırının olmadığı bu çalışmada yaş grupları arasında flört şiddetinin algılanışında farklılıklar olması mümkündür. Çalışmaya, flört şiddetinin psikolojik kısmı dahil edilmiş bununla birlikte fiziksel istismar konusu kapsam dışında bırakılmıştır. Ayrıca bu çalışmada flört şiddetine yönelik tutumların ölçülmesi söz konusudur. Bu bağlamda katılımcılardan flört şiddetinde yaşanması olası psikolojik istismar ile ilgili düşüncelerini belirtmeleri istenmiştir. Katılımcıların bu kapsamda düşüncelerini dürüstçe ifade etmeleri beklenmektedir. Sosyal beğenirlik etkisi veya diğer gerekçelerle düşüncelerin ifade edilmesinde tereddüt gösterilmesi toplanan verilerin güvenilirliğini bozma riski bulunmaktadır. Bu çalışmada örneklem yerine araştırma grubu oluşturulması tercih edilmiştir. Bu kapsamda katılımcılar

tesadüfi olmayan yöntemle belirlenmiştir. Bu nedenle araştırma sonuçlarının genellemesi noktasında bir sınırlılık bulunmaktadır.

Tanımlar

Araştırmanın problemi içerisinde ifade edilen temel değişkenlere ilişkin tanımlamalar aşağıya çıkarılmıştır:

Psikolojik şiddet: Flört ilişkisi çerçevesinde beraber olunan kişinin psikososyal gelişimine, zihinsel ve duygusal sağlığına zarar veren uygunsuz davranışlarda bulunulmasıdır (Tuz vd., 2015).

Cinsel şiddet: Cinsel içerikli davranışların, rıza olmadan temas olsun veya olmasın kişiler arasında veya kolektif seviyelerde gerçekleşmesidir (Ely vd., 2002). Genç ve ergenler, diğer yaş gruplarına nazaran şiddetle daha sık karşılaşmaktadır. Üstelik genç erişkinler şiddetin hem mağduru ve hem uygulayıcısıdır. Gençlerin en sık karşılaştıkları şiddet türlerinden biri aile içi şiddet iken, bir diğeri ise flört şiddetidir.

Benlik Saygısı: Benlik saygısı kişinin, kendi hakkındaki düşünceleri ve kendini nasıl hissettiği ile ilgili yaptığı içsel değerlendirmesini ifade eden bir durumdur. Kişinin önce kendisiyle bir bütün içinde olması, kendi içinde huzuru bulması, sonrasında diğer insanlarla olan ilişkilerini de daha sağlıklı yürütmesine yardım eder (Pişkin, 2004).

BÖLÜM II

Kuramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Partner Şiddeti

Partner şiddeti ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC) tarafından “mevcut veya eski partnerler (aynı veya karşı cinsten) tarafından uygulanan fiziksel, cinsel psikolojik taciz” olarak tanımlanmaktadır (Thompson, 2006). Partner şiddeti, yaygınlığı ve olumsuz sonuçları nedeniyle önemli bir halk sağlığı sorunudur. Araştırmacılar ve uzmanlar, partnerleri şiddet mağduru olma veya şiddet uygulama riskine sokan faktörleri belirlemek, hangi müdahalelerin işe yaradığını bulmak ve daha etkili önleme programları tasarlamak için çaba harcamaktadırlar.

Elde edilen veriler, partner şiddetinin hem kadınlara hem de erkeklere karşı yapıldığını göstermekle birlikte, kadınların tecavüz, fiziksel saldırı ve taciz edilme gibi şiddet türlerine maruz kalma ihtimalinin erkeklerden daha yüksek olduğunu göstermektedir (Tjaden ve Thoennes, 2000). Kadınların, partnerleri tarafından yaralanma veya öldürülme olasılığı erkeklerden önemli ölçüde fazladır. Amerika Birleşik Devletleri’nde cinayete kurban giden yaklaşık her üç kadından biri partneri tarafından öldürülürken, ABD’li erkekler için bu oran %5’tir (Puzone vd., 2000). Partner şiddetinin psikolojik sonuçları arasında travma sonrası stres bozukluğu, depresyon, madde kullanımı ve intihar davranışları bulunur (Caetano ve Cunradi, 2003; Campbell, 2002; Coker vd., 2002; Koss vd., 2003; Mechanic vd., 2000).

Partner şiddeti bireylerin yaşamlarını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen yaygın bir sosyal endişedir. Partner şiddetinin bir alt kümesi olan flört şiddeti, tanımı gereği evli olmayan bir partnere yönelik saldırgan davranışı ifade eder. Flört şiddeti kurbanlara duygusal ve fiziksel travmalar yüklerken, failler, aileler, sağlık kuruluşları, kolluk kuvvetleri ve genel olarak toplum şiddetle ilişkili diğer maliyetlere katlanmaktadır (Coker, 2004; Plichta, 2004). Flört şiddetini hem bireysel hem de çift düzeyinde önleyecek tedbirler geliştirilmiş olmakla birlikte (Foshee vd., 2004; Langhinrichsen-Rohling ve Turner, 2012; Wolfe vd., 2003) bu çabaların etkinliğini artırmaya hizmet edebilecek risk ve koruyucu faktörlerin belirlenmesi için daha fazla çaba gösterilmesi gerektiği açıktır. Nitekim, bireyleri flört şiddeti yaşama riskine sokan faktörlerin belirlenmesine yönelik araştırmalar devam etmektedir (Lewis ve Fremouw, 2001).

Partner şiddetine yönelik risk faktörleri olarak çok sayıda sosyodemografik, bireysel, durumsal ve bağlamsal değişken araştırılmış olsa da (Lewis ve Fremouw,

2001; Murray ve Kardatzke, 2007; Vézina ve Hébert, 2007), araştırmaların çoğunda kadına yönelik şiddete odaklanılmaktadır. Bunun flört şiddeti anlayışında bir boşluğa neden olduğu öne sürölmüştür. Bunun altında yatan gerekçe ilişkilerde şiddetin çoğunlukla iki yönlü olması, kadınve erkeklerin flört şiddetini gerçekleştirme ve mağdur olma olasılıklarının eşit olması varsayımıdır (Desmarais vd., 2012, Gray ve Foshee, 1997). Mağduriyetin sonuçları erkek ve kadınlar için farklı olsa da, saldırgan davranma veya saldırganlığa uğrama olasılığını artıran faktörlerin her iki cinsiyet için benzer olması söz konusudur.

Bireysel düzeyde özellikle önleme ve müdahale çabalarıyla ilgili olabilecek faktörlerden ikisi, bağlanma şekli ve duyguları düzenlemedir. Erken çocukluk deneyimlerine dayanan ve değiştirilebilir olan bu faktörler Langhinrichsen-Rohling (2010) tarafından geliştirilen ikili/karşılıklı şiddet modeline dahil edilmiştir. Araştırmalarda, güvensiz bağlanma ile partner tarafından uygulanan şiddet ve mağduriyet arasında bir ilişki olduğu vurgulanmıştır. En güçlü ve tutarlı ilişkinin endişeli bağlanma ve suç işleme arasında olduğu gözlemlenmiştir (Mikulincer ve Shaver, 2007). Duyguları düzenleme konusundaki beceri eksikliği, bağlanma şeklinin flört şiddeti riskinin artmasına yol açabileceği akla yatkın bir mekanizmadır. Erken yaşamda tepkisiz bir bakıcı tarafından yetiştirilen bireyler, sıkıntı dönemlerinde kendi duygusal tepkilerini uyumlu bir şekilde yönetme kapasitesi veya becerilerini geliştirmemiş olabilirler. Bu kişiler romantik ilişkilerinde çatışma veya bağlanmayla ilgili tehditler yaşadıklarında, duygu düzenleme stratejilerine sınırlı erişimleri, duygularını anlama veya kabul etmedeki yetersizlikleri ve olumsuz duygular yaşarken davranışlarını yönetmede zorluk yaşamaları, saldırgan bir etkileşim olasılığını artırabilir. Duyguları düzenleme konusundaki yetenek eksikliğinin güvensiz bağlanma (Esbjörn vd., 2011; Feeney, 1995) ve flört şiddeti (Gratz vd., 2009) ile ilişkili olduğunu bulgulayan araştırmalar bulunmaktadır.

Hem evrensel kabul görmüş bir tanımın olmaması hem de flört şiddeti, partner şiddeti, partner istismarı, flört saldırganlığı ve çift şiddeti gibi terimlerinin birbirinin yerine kullanılabilmesi nedeniyle flört şiddeti araştırması karmaşıktır. Bu terimlerin iki ortak unsuru bulunmaktadır. Bunlardan ilki şiddete konu olan bireylerin ilişki durumu, diğeri ise saldırganlık veya şiddet içeren davranışlardır.

Flört eden, evli olan veya birlikte yaşayan çiftlerin ilişki durumlarının belirtilmesi önemlidir. Çünkü ilişki durumlarına ve varsayılan ilişki bağlılık düzeyine bağlı olarak çiftlerin maruz kaldıkları şiddetin yaygınlığı ve türünde farklılıklar

bulunmuştur (Archer, 2000). Örneğin, birlikte yaşayan çiftlerin evli çiftlere nazaran daha fazla fiziksel şiddet yaşadıkları iddia edilmiştir. Benzer şekilde, evli çiftlerle kıyaslandığında özellikle flört eden genç çiftlerde kadınların uyguladığı flört şiddeti oranlarının daha yüksek olduğu bulgulanmıştır. İlişki durumunun bir fonksiyonu olarak çiftlerin farklı şekilde etkileşime girebileceği kabul edildiğinde, flört şiddeti araştırmalarının karmaşıklık düzeyi artar. Çünkü romantik bir partnerin nasıl tanımladıklarına bağlı olarak yapılan araştırmalar da farklılaşacaktır. Bazı araştırmacılar örneklemini heteroseksüel tek eşli flört ilişkilerindeki bireylerle sınırlandırırken, diğerleri aynı cinsiyetten birlikte yaşayan veya nişanlı çiftleri araştırmasına dahil edecektir. Bununla birlikte çift şiddetiyle önemli derecede ilişkili olan bağlılık düzeyi genellikle ölçülmek yerine varsayılır.

İlişki durumundan farklı olarak, saldırganlığı veya şiddeti tanımlamak daha da karmaşıktır. Archer (1994) “saldırganlık” ve “şiddetin” nesnel olarak farklı olduğunu savunmuştur. Öyle ki, saldırganlık yalnızca eylemin kendisiyle ilgili iken (örneğin vurmak), şiddet terimi bir sonucu ima etmektedir (örneğin yaralanmaya veya ölüme yol açan saldırganlık). Flört şiddetinin geniş çapta kabul edilen tanımlarından biri Sugarman ve Hotaling (1989) tarafından yapılmıştır. Buna göre flört şiddeti, “bir başkasına acı vermek veya yaralamak amacıyla fiziksel gücün uygulanması veya fiziksel güç uygulama tehdidi” (s. 5) olarak tanımlanmıştır. Bu tanımda zarar verme niyetine vurgu yapılırken, zararın fiilen gerçekleşmesi gerekmez. Emery’e (1989) göre saldırganlık ve şiddet arasında ayırım yapmak öznel bir değerlendirme yapılmasını gerektirir. Bu nedenle araştırmacılar kullandıkları terimin net bir tanımını sağlamak sorumluluğunu taşırlar. Genel olarak, araştırmacıların çoğu flört şiddetini sonuçtan ziyade (örneğin yaralama), zarar verme potansiyeli olarak görme eğilimindedir.

Flört şiddeti araştırmasını daha da karmaşık hale getiren şey, neyin şiddet olduğu ile ilgili tutarsızlıklardır. Bazı araştırmacılar şiddeti fiziksel (örneğin vurma) ve/veya cinsel saldırganlığı (ör. zorla cinsel birleşme) içerecek biçimde daraltırken, diğer araştırmacılar flört şiddetini “güvensizliğin sürekliliği” (Stanko, 1990) olarak görürük psikolojik saldırganlık veya tehdidi de içerecek şekilde genişletirler. ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC), partner şiddetine ilişkin toplanan verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini artırmak için çalışmalar gerçekleştirmiştir (Saltzman vd., 2002). Bu bağlamda şiddet teriminin, fiziksel şiddeti, cinsel şiddeti, fiziksel veya cinsel şiddet tehdidini ve psikolojik/duygusal istismarı içermesi gerektiği ifade edilmiştir.

Flört şiddeti, araştırmacılar arasında farklı şekilde kavramsallaştırıldığından, yaygınlık oranları ile ilgili literatür bulguları farklılıklar göstermektedir. Flört şiddeti oranının %8 ile %90 arasında değiştiği öne sürölmüştür (Amar ve Gennaro, 2005). Makepeace (1981) nirengi noktası olarak kabul edilen araştırmasında, katılımcıların %61'inin flört şiddeti kurbanı olan birini tanıdığı ve her beş üniversite öğrencisinden birinin flört ilişkisinde fiziksel istismara maruz kaldığını tespit etmiştir. Bir diğer çalışmada üniversite çağındaki kadınların yaklaşık %50'sinin okul yıllarında fiziksel veya cinsel flört şiddetine maruz kaldığı, bu kadınların yaklaşık %13'ünün her iki şiddet türünü de yaşadığı bildirilmiştir (Smith, White ve Holland, 2003). Kanadalı kadınları temsil eden büyük bir örneklem grubu ile yürütölen çalışmada kadınların yaklaşık %29'unun partnerleri tarafından fiziksel saldırıya uğradığı ifade edilmiştir (Lips, 2006). Straus (2004) tarafından yürütölen araştırmada üniversite öğrencilerin yaklaşık %30'unun partnerlerinden fiziksel saldırganlık gördüğü bildirilmiştir. 2014 yılında ulusal çapta gerçekteştirilen cinsel şiddet anketinde, her 4 kadından 1'inin (yaklaşık %22) ve her 7 erkekten 1'inin (yaklaşık %14) birlikte olduğu bir partner tarafından şiddetli fiziksel şiddete (sert bir şeyle vurma, tekmeleme, dövme, kasten yakma gibi eylemler) maruz kaldığı ortaya konmuştur (Breiding, 2014). Şiddet tanımlarındaki öznellik ve bireysel raporların sosyal yanlılık hatasına duyarlılığı göz önüne alındığında, endişe verici derecede yüksek yaygınlık oranlarının muhtemelen daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Şiddet Başvurmada Cinsiyet Farklılığı

Flört şiddetinin sıklığı, türü ve sonuçları biyolojik veya toplumsal cinsiyete göre farklılık gösterebilir. Bazı araştırmacılarca, kadın ve erkek tarafından uygulanan şiddetin eşit derecede endişe kaynağı olduğu savunulmaktadır. Bu bağlamda kadın tarafından uygulanan şiddetin erkeklerin uyguladığı şiddet kadar sık meydana geldiği ve kadınların erkeklerden daha sık olmasa da "ciddi" saldırgan eylemlerde (boğma, yumruklama gibi) bulunduğuna dair kanıtlar vardır (Archer, 2000; Katz, Kuffel ve Coblenz, 2002; Straus, 2011). Archer (2000) tarafından meta-analiz yöntemi kullanılarak yapılan ve 82 araştırmanın dahil edildiği çalışmada şiddet eylemlerinin yaklaşık yarısının kadınlar tarafından gerçekteştirildiği ve özellikle flört eden gençler ve evli çiftlerde şiddetin kadınlar tarafından uygulanma sıklığının daha fazla olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle, saldırgan eylemlerin sonuçlarından ziyade yaygınlığına ve niyetine odaklanan araştırmacılar, partner şiddeti araştırmasında toplumsal

cinsiyetin ve toplumsal rollerin önemini küçümseme ve hem erkek hem de kadın tarafından uygulanan şiddetin davranışla ilgili olduğunu ve araştırmaya değer olduğunu iddia etme eğilimindedirler.

Flört şiddetinin yaygınlığı ve ciddiyetindeki cinsiyet eşitliği iddialarına rağmen, daha feminist bir bakış açısı benimseyen araştırmacılar, mağdurların yaşadığı sonuçlardaki cinsiyet eşitsizliği nedeniyle genellikle kadınların uyguladığı şiddetin daha az sosyal kaygı taşıdığını iddia etmektedir (Hamberger, 2005). Flört şiddetinde mağdur olan kadınların yaşadığı olumsuz sonuçlar, erkeklerin kadınlara karşı fiziksel olarak daha güçlü olması ile açıklanabilir. Gerçekten de erkeklerin kadınlara uyguladığı fiziksel veya psikolojik şiddetin daha fazla fiziksel veya psikolojik zarara yol açması söz konusudur (Anderson 2002; Katz vd., 2002; Stets ve Straus, 1990).

Partner şiddetinin tekil bir olgudan ibaret olmadığı ve şiddet oranlarındaki cinsiyet eşitliğinin farklı örneklerde geçerli olmadığı iddia edilmektedir. Toplumsal örneklerden ziyade kurumsal verilere dayanan çalışmalarda (mahkemeler, sığınma evleri, polis raporları, hastaneler gibi) erkeklerden kadınlara yönelen şiddetin daha yüksek olduğu ifade edilmiştir (Johnson, 2006; Langhinrichsen vd., 2012). Bununla birlikte, kadınların ilgili kurumlara erkeklerden daha fazla başvurularının çeşitli nedenleri vardır, bu da kurumsal kayıtlarda erkek-kadın şiddet oranlarının farklılaşmasına yol açar.

Şiddet oranlarındaki cinsiyet eşitliği ve eşitsizliğine ilişkin anlaşmazlığın çözüm bulmada, farklı fail türlerini dikkate almanın yararlı olacağı öne sürülmüştür. Johnson (2011) 3 farklı partner şiddetinden bahsetmektedir. Bunlar, duygusal yıldırma, şiddet içeren savunma ve durumsal çift şiddettir. Duygusal yıldırma (şiddet kullanarak zorla kontrol etme) genellikle “aile içi şiddet” denilince akla gelen ve ilgili kurumlara (sığınma evi, polis gibi) bildirilen şiddet türüdür. Heteroseksüel ilişkilerde, duygusal yıldırmanın faileri genellikle erkektir (Johnson, 2006). Şiddet içeren savunma, kurbanın duygusal yıldırmaya tepkisi olarak tanımlanır ve bu tepki genellikle kadınlar tarafından verilir. Öte yandan, kontrol etme modeli içermeyen durumsal çift şiddeti, çatışma şiddete dönüştüğünde ortaya çıkar. Durumsal çift şiddetinin partner şiddetinin en yaygın biçimi olduğu ve duygusal yıldırma ve şiddet içeren savunmanın aksine, erkek ve kadın failliği açısından kabaca eşit olduğu belirtilmektedir (Johnson, 2011).

Flört şiddetine başvurmada cinsiyet anlaşmazlığına çözüm bulmada önerilen modellerden biri de “orta eşitsizlik” yaklaşımıdır (Hamby, 2009). Hamby’e (2009)

göre fiziksel partner şiddetinin ölçümü yaralama ve cinsel saldırı içerecek şekilde değiştirildiğinde, kadın failliği oranının %50'lerden %20-30'lara düşeceğini iddia etmiştir. Ergenlik dönemindeki flört şiddetinde cinsiyet farklılıklarının daha az olduğu ve kadın failliğin en yüksek olduğu dönemin genç yetişkinlik dönemi olduğu belirtilmektedir.

Literatür gözden geçirildiğinde, flört şiddetinin genellikle her iki cinsiyet tarafından da gerçekleştirildiği ve kişinin partnerini kontrol etmeye yönelik amaçlı bir girişimden ziyade çatışmanın tırmanmasından kaynaklandığı görülmektedir.

Şiddete başvurmada cinsiyet yanlılığı tartışması, partner şiddetinin tek bir olgu olmadığını ve cinsiyete özgü yaygınlık oranlarının partner şiddetinin alt tipinin bir işlevi olarak farklılık gösterebileceğinin kabul edilmesinin yanı sıra, şiddet eylemlerin sonuçlarından ziyade sıklığına odaklanarak da çözülebilir. Sonuç olarak, kadınların erkekler tarafından uygulanan flört şiddetinden zarar görme olasılıklarının daha yüksek olduğu açıktır, ancak Straus (2011) tarafından da belirtildiği gibi, kadınların uyguladığı şiddetin endişe verici olmadığını savunmak "... kanser önemli bir tıbbi sorun değildir çünkü kalp hastalığından ölenlerin sayısı daha fazladır" (s. 284) şeklinde bir mantık kurmakla eşdeğerdir.

Yaygın olarak görülen partner şiddet eylemlerin sıklığı ve şiddetinde cinsiyet eşitliğini kabul etmenin yanı sıra, flört şiddeti meydana geldiğinde bunun genellikle eşler arasında karşılıklı veya çift yönlü olduğunu belirtmek de önemlidir (Capaldi ve Crosby, 1997; Gray ve Foshee, 1997; Katz vd., 2002). Bu nedenle, şiddet içeren ilişkilerde erkekler ve kadınlar genellikle hem mağdur hem de faildir. Her ne kadar kadın şiddeti ve çift yönlü şiddetin sıklığı nefsi müdafaa iddialarıyla abartılsa da, araştırmalar savunma amacıyla yapılan şiddetin yüzdesinin düşük olduğunu ve kadın ve erkeklerin şiddeti eşit miktarda başlattığını veya maruz kaldığını göstermektedir (Straus, 2011). Söz konusu bulgular, flört şiddetini incelerken her iki cinsiyeti de potansiyel mağdur ve fail olarak inceleyerek cinsiyete duyarlı bir bakış açısı benimsemenin yararını vurgulamaktadır.

Partner Şiddetinde Risk Faktörlerinin Gözden Geçirilmesi

Romantik ilişkiler geliştirmenin birçok ergen ve gelişimi devam eden yetişkin için sağlıklı ve normatif bir deneyim olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte erken yetişkinlik döneminde yaşanan ilişkilerde şiddete maruz kalanlar için flörtün yıkıcı sonuçlara yol açması mümkündür. Flört şiddeti ile deneyimlenen sonuçlar arasında

fiziksel yaralanma, ölüm, intihar, madde kullanımı, hamilelik, sağlıksız kilo alma, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve riskli cinsel davranışlar bulunur (Plichta, 2004; Silverman vd., 2001). Yapılan araştırmalarda, sürekli olarak flört şiddetine maruz kalan bireylerin hem mevcut hem de gelecekteki ilişkilerinde yeniden mağdur edilme riskinin arttığı vurgulanmıştır (Humphrey ve White, 2000; Smith vd., 2003). Yetişkinliğe giden yolda maruz kalınan yüksek sıklıkta flört şiddeti ve bununla ilişkili olumsuz sonuçlar, bireyleri veya çiftleri flört şiddetine maruz kalma açısından riske sokan faktörlerin belirlenmesinin önemini vurgular.

Flört şiddetinde risk faktörlerine ilişkin çalışmalar (Lewis ve Fremouw, 2001; Schumacher vd., 2001; Vézina ve Hébert, 2007) birbiriyle çelişkili bulgularla doludur. Birçok çalışma, kesitsel araştırma tasarımlarının doğasında var olan dezavantajlar nedeniyle sınırlıdır. Bununla birlikte, bazı faktörler istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde flört şiddetiyle ilişkilidir. Bu faktörlerden bazıları da benzer şekilde hem faillik ve hem de mağduriyet ile ilişkilidir. Bunun sebebinin şiddet uygulayan çoğu kişinin muhtemelen şiddete maruz kalması olduğu düşünülmektedir. Bazı çalışmalar ve araştırmalar cinsiyete özgü olsa da (Vézina & Hébert, 2007), cinsiyet farklılıklarını, özellikle öngörülebilirlik açısından araştırmak önemlidir. Çünkü bu bilgi muhtemelen hedeflenen müdahale stratejilerinin odağını etkileyecektir.

Bronfenbrenner (1977) tarafından önerilen ekolojik model, risk faktörlerini organize ve sezgisel bir şekilde sunmada bir çerçeve görevi görmektedir. Modelde değişkenler dört kategoriye ayrılmıştır:

- ✓ Sosyodemografik faktörler,
- ✓ Bireysel faktörler,
- ✓ Durumsal faktörler,
- ✓ Bağlamsal faktörler.

Flört şiddetinin çoklu bir fenomen olduğunu vurgulamakta yarar vardır. Bu, deneyimlenen flört şiddetinde birden fazla özelliğin veya deneyimin birleşerek farklı yollar oluşturması anlamına gelmektedir. Bu nedenle, faktörler tek olarak ele alınmamalıdır. Elde edilen karışık bulgular, değişkenlerin aracılık olasılığını dikkate

alma ihtiyacına işaret edebilir.

Sosyodemografik Faktörler

Sosyodemografik faktörler genellikle biyolojik cinsiyet ve/veya toplumsal cinsiyet, yaş, sosyoekonomik durum, etnik köken, ikamet yeri ve din gibi değişkenlerden oluşur. Sosyodemografik faktörler flört şiddetiyle genellikle zayıf veya tutarsız bir şekilde ilişkilidir. Daha önce de belirtildiği gibi, erkekler sıklıkla fail kadınlar ise mağdur olarak algılanır, ancak bulgular hem erkeklerin hem de kadınların eşit derecede şiddeti başlatabildiğini ve maruz kaldığını ortaya koymaktadır (Katz vd., 2002). Çoğunlukla, yaş, sosyoekonomik statü ve dini yönelimi araştıran çalışmalarda flört şiddetiyle önemli sayılmayacak ilişkilere rastlanmıştır (Lewis ve Fremouw, 2001; O'Keefe, 2005; Vézina ve Hébert, 2007). Bazı araştırmalarda, kırsal alanlarda yaşama (Spencer ve Bryant, 2000) ve Afrika, Hispanik veya Asya kökenli Amerikalı olarak tanımlamanın (Howard ve Wang, 2003; O'Keefe ve Triester, 1998) flört açısından risk faktörleri olduğu bildirilmiştir. Diğer araştırmalarda ise, kentsel alanlarda ikamet edenlerin yüksek risk altında olduğu (Makepeace, 1987) ve Afrika, Hispanik veya Asya kökenli Amerikalı bireylerin diğer etnik gruplara kıyasla daha az risk altında olduğu ifade edilmiştir (Silverman vd., 2001). Sosyodemografik bilgilerin elde edilmesi nispeten kolaydır ve flört şiddetinin güçlü yordayıcıları olma olasılığı daha yüksek değişkenlerle birlikte değerlendirilebilir.

Bireysel Faktörler

Heise (1998) bireysel faktörleri, “bireyin yakın çevre (romantik ilişki gibi flört şiddetinin doğrudan bağlamı) stres faktörleri ile uzak çevre (romantik ilişki içindeki etkileşimler, çevreleyen resmi ve gayri resmi sosyal yapılar gibi) stres faktörlerine tepkisini şekillendiren gelişimsel deneyiminin veya kişiliğinin özellikleri” şeklinde kavramsallaştırmıştır (s. 266). Tarihsel olarak, geniş çapta incelenen ve partner şiddetiyle açıkça ilişkili olduğu bulunan değişkenler arasında çocuklukta kötü muameleye maruz kalma ve ebeveynler arasında şiddete tanık olma (şiddetin kuşaklar arası aktarımı) yer alır (Egeland, 1993; Stith vd., 1997). Bazı araştırmacılar, çocuğun ebeveynler tarafından istismarı veya sert disiplin geçmişinin flörtte şiddet uygulama ve mağdur olma olasılığını artırdığını bulmuşlardır (Ehrensaft vd., 2003; Magol vd., 1998; Makepeace, 1987; O'Keefe, Brockopp ve Chew, 1986). Diğer araştırmacılar, çocuklukta kötü muameleye maruz kalmanın flört şiddeti mağduriyeti ile doğrudan

ilişkili olduğunu tespit etmişlerdir (Coffey vd., 1996). Çocuklukta kötü muameleye maruz kalmanın, kadınlarda suçun ve mağduriyetin habercisi iken erkeklerde olmadığını ifade eden araştırmalar da bulunmaktadır (O’Keefe, 1998). Genel olarak araştırmaların çoğu, çocuklukta kötü muameleye maruz kalma veya ailede şiddete tanık olma ile flört şiddeti deneyimleri arasında bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Cantrell vd., 1995; Stith vd., 1997; Vézina ve Hébert, 2007). Ayrıca, ebeveynler arası şiddete tanık olmanın, flörtte şiddet yaşama olasılığını arttırdığı gösterilmiştir. Alexander (2009), birden fazla romantik ilişkide flört şiddeti mağduru olan kadınların, yalnızca bir ilişkide şiddete maruz kalmış kadınlara göre çocukluk döneminde istismara maruz kalma ve ebeveyn şiddetine tanık olma olasılığının daha yüksek olduğunu iddia etmiştir.

Daha önce belirtildiği gibi, flört şiddetine maruz kalma, gelecekte şiddet yaşama riskini artırır (Humphrey ve White, 2000; Smith vd., 2003). Flört şiddeti yaşama riskinin, daha önce partner saldırganlığı yaşamamış olanlar için zamanla azaldığı, bununla birlikte geçmişte mağduriyet bildirenler açısından arttığı rapor edilmiştir. Ayrıca, şiddetin bir biçiminin yaşanmasının diğer biçimlerinin yaşanma riskini artırdığı da bulgulanmıştır (Howard ve Wang, 2003).

Erken çocuklukta kalma deneyimler ve geçmiş romantik ilişkiler gibi görece uzak değişkenlere ilave olarak, kişilik ve içsel değişkenler flört şiddeti riskinin daha yakın göstergeleri veya aracılığı olarak incelenmiştir. Düşük benlik saygısı, depresyon, flört şiddetine yönelik tutumlar, madde kullanımı ve kişisel yetersizlikler gibi değişkenler, bireylerin işleyişini önemli ölçüde etkilemesi ve incelenmeye imkan vermesi nedeniyle birçok araştırmanın odak noktasında yer almıştır.

Düşük benlik saygısı ve depresif duygulanım gibi içselleştirme problemlerinin hem şiddet uygulama (Magdol vd., 1997; O’Keefe, 1998) hem de mağduriyet (Cascardi ve O’Leary, 1992, Sharpe ve Taylor, 1999) riskini arttırdığı ifade edilmiştir. İçselleştirme sorunları muhtemelen flört şiddetinin sonuçları olsa da, düşük benlik saygısının erken çocukluk deneyimleri (ebeveynler arası şiddete tanık olma) ile flört şiddeti deneyimleri arasındaki ilişkiye aracılık ettiği bulgulanmıştır (O’Keefe, 1998). Depresyon ve flört şiddeti arasında da anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (Foshee vd., 2004). Bu da içselleştirme sorunlarının flört şiddetinden önce gelebileceğini düşündürmektedir.

Madde kullanımı ve flört şiddetine karşı tutumları kabul etme, kişinin romantik ilişkilerde şiddet başlatma ve maruz kalma eğilimini artırabilecek değişkenler olarak

araştırılan diğer iki bireysel özelliktir. Şiddeti kabul edilebilir bir çatışma çözme stratejisi olarak gören bireylerin flört şiddeti uygulama ve kurbanı olma olasılıkları yüksektir.

Madde kullanımının hem erkek hem de kadınlar için flört şiddetine maruz kalma ve bu şiddeti başlatma riskini artırdığı belirtilmiştir (Silverman vd., 2001). Roberts, Klein ve Fisher (2003), riskli davranışların (madde kullanımı, antisosyal davranışlar, intihar ve depresyon gibi) hem erkekler hem de kadınlar için şiddet içeren bir ilişkiye girme olasılığını artırdığını öne sürmüşlerdir. Ayrıca, flört şiddetine maruz kalan kadınların riskli davranışlar sergileme oranlarının arttığı, erkeklerin ise yalnızca depresif ruh halinde bir artış yaşandığı gözlenmiştir.

Problem çözme ve iletişim becerileri gibi kişisel yetkinliklerdeki eksikliklerin flört şiddeti mağduriyeti ve faili olma riskini artırabileceğini öne süren kanıtlar bulunmaktadır. Ancak bu alanda daha fazla araştırma yapılmasına ihtiyaç olduğu da açıktır (Lewis ve Fremouw, 2004). Langhinrichsen-Rohling, McGowan ve Turner (2005) tarafından yürütülen zayıf iletişim becerileri, duygu düzenleme zorlukları ve yüksek stres seviyeleriyle baş etme becerisi eksikliğini düzeltmeyi hedefleyen flört şiddeti önleme programının, risk altındaki ergen kızlardan oluşan bir örnekleme psikolojik flört şiddetine maruz kalma olasılığını önemli ölçüde azalttığı görülmüştür (Langhinrichsen-Rohling ve Turner, 2012). Bahse konu müdahale programının sınırlılıklarından biri yalnızca risk altındaki ergen kızları hedef almasıdır. Dolayısıyla, bu alanda daha fazla araştırma yapılmasının gerekli olduğundan bahsedilebilir. Böylelikle hem şiddet uygulama hem de mağduriyet riskinin azaltılmasında önemli klinik etkileri olabileceği düşünülmektedir.

Durumsal Faktörler

Durumsal faktörler, flört şiddetinin bağlamına doğrudan atıfta bulunan, başka bir deyişle ilişki özellikleri ve partnerler arasındaki etkileşimleri içeren değişkenlerdir. Bu noktada, flört şiddetine katkıda bulunabilecek ilişki dinamikleri hakkında nispeten daha az şey bilinmektedir. Bireysel faktörlerle ve ilişki dışındaki bağlamsal faktörlerle (sosyal destek, akran grubu gibi) karşılaştırıldığında, durumsal faktörlerin yeteri kadar incelenmediği söylenebilir.

Flört şiddeti ile ilişkinin uzunluğu, partnerle geçirilen zaman ve partnere duygusal bağlılık arasındaki ilişkiler açısından elde edilen bulgular farklılık göstermektedir (Vézina ve Hébert, 2007). Partnerler arasındaki güç farklılığı algısı,

daha yaşlı bir partnere sahip olma ve izole ortamlarda randevulara gitme gibi değişkenlerin mağduriyet riski yaşama olasılığını artırdığı gözlenmiştir. Daha önce belirtildiği gibi, ilişkilerde yaşanan şiddet genellikle iki yönlüdür (Straus, 2011). Bu bağlamda, kişinin partnerine şiddet uygulaması sonrasında mağduriyet yaşaması için bir risk faktörüdür.

Cleveland, Herrera ve Stuewig (2003), ilişkiye yapılan yatırımın artması, duyguların yoğun ifadesi ve çatışma fırsatının varlığı nedeniyle ilişkinin ciddiyet kazanmasının flört şiddeti ile bağlantılı olabileceğini öne sürmüşlerdir. Bununla birlikte, ciddiyetin kendisinin flört şiddetini doğrudan açıklamadığı, bununla birlikte bireysel düzeydeki risk faktörleri ile şiddet arasındaki ilişkiye aracılık yapabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca, eşler arasındaki bireysel risk faktörleri etkileşime girdikçe çift düzeyinde sorunlu dinamiklerin devreye girebileceği ve şiddet riskinin artabileceği ileri sürülmüştür.

İlişkiden tatmin olma, flört şiddetine maruz kalmanın bir sonucu olarak sezgisel olarak azalıyor gibi algılansa da, düşük ilişki tatmininin hem şiddeti hem de mağduriyeti açıklayabileceğine ilişkin kanıtlar vardır (Lewis ve Fremouw, 2001). Evlilik literatüründen elde edilen bulgular, evlilik çatışmaları ile (iş bölümü, parasal hususlar gibi konularda yapılan sözlü tartışmalar) partner şiddeti arasında güçlü bir bağlantı olduğunu göstermektedir. Evlilikte erkeğin karar verme gücü azaldığında ve erkeğin talep etme, kadının karşılamama etkileşimleri arttığında eşler arasında fiziksel istismarın arttığı tespit edilmiştir (Babcock vd., 1993). Gottman (1994, 1999) yaptığı çalışmalar neticesinde çiftler arası çatışma türleri geliştirmiştir. “Düşman” veya “ilişkileri düzenlenmemiş” çiftlerin eleştiri, küçümseme, savunma ve geri çekilme olarak adlandırılan olumsuz davranış süreçlerine girme olasılıklarının daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu noktada bu araştırmanın evli çiftlerle sınırlı olduğunu ve kadın şiddetini araştırmadığının altını çizelim.

Bağlamsal Faktörler

Bağlamsal değişkenler, ilişkinin dışında meydana gelen ve partnerler arasındaki dinamiği etkileyebilecek veya belirleyebilecek değişkenleri veya kişilerarası etkileşimleri ifade eder. Stresli yaşam geçmişi ve kişinin sosyal ağı flört şiddeti ile ilişkilendirilmiştir. Ciddi yaşam stres deneyimlerinin (büyük mali kayıp veya kişisel başarısızlık gibi) flört şiddetini başlatma veya maruz kalma riski ile ilişkili

olduğu gözlenmiştir (Marshall ve Rose, 1987).

Alınan sosyal desteğin kalitesi ve akran grupların özellikleri, bir ilişki içinde şiddet yaşama olasılığını artırabilecek bağlamsal değişkenler olarak incelenmiştir. Sınırlı sosyal kaynaklar (duygusal destek, arkadaşlık gibi) erkek failliği ve mağduriyeti ile ilişkilendirilirken (Magdol vd., 1997), akran ilişkilerindeki düşük kalite, kadın mağduriyeti ile ilişkili bulunmuştur (Sharpe ve Taylor, 1999). Ayrıca, şiddete maruz kalmış akranlara sahip olmanın, erkek ve kadınların flört şiddeti uygulama ve kadınların şiddete maruz kalma riskini artırdığı ifade edilmiştir (Arriaga ve Foshee, 2004). Akran suçluluğu da flört şiddeti riskinin artmasıyla bağlantılıdır (Howard, Qui ve Boekeloo, 2003). Bununla birlikte akranların bireyin flört şiddeti riskini etkileyip etkilemediği veya flört şiddeti yaşayan bireylerin flört şiddeti ve diğer sorunlu davranışlara karışabilecek bir akran grubu mu aradıklarını belirlemek zordur. Bu nedenle, şiddetin meydana geldiği bağlamı en iyi şekilde anlamak için bu alanda daha fazla araştırma yapılmasına ihtiyaç vardır.

Bireylerin ekolojik çevrelerindeki faktörlerin çoğu, hem erkek hem de kadın flört şiddetinin başlatılması ve maruz kalınması açısından risk faktörleri olarak incelenmiştir. Önceki araştırmalardan elde edilen bulgulardan güçlü sonuçlar çıkarma isteği, araştırmalarda kullanılan kesitsel yöntemler, yalnızca partnerlerden birini değerlendirmeye alan ölçümler ve araştırmalar arasındaki tutarsızlıklar nedeniyle sınırlanmaktadır. Bu tutarsızlıklar araştırmalarda yapılan tanımlamalar ve kullanılan metodolojilerdeki farklılıklardan kaynaklanıyor olabilir. Bununla birlikte bireyin kendi içinde ve partnerler arasındaki çoklu risk faktörlerine ilişkin karmaşık etkileşimi yakalamadaki zorluktan da kaynaklanabilir. Bu nedenle, risk faktörleri arasındaki etkileşime ilişkin bulguların tekrarlanması ve hem kişi içi hem de kişiler arası düzeyde araştırmaların sürdürülmesi önem taşımaktadır. Fiziksel partner şiddetine ilişkin 85 adet araştırmanın dahil edildiği bir meta-analizi çalışmasında, bireysel ve durumsal değişkenlerin en güçlü etki büyüklüğüne sahip olduğu ve dolayısıyla mağduriyet ve suç işlemeyi anlamada önem taşıdığı bulgulanmıştır (Stith vd., 2004). Erkek kurbanlar ve kadın faillerle ilgili yapılan araştırmaların yetersizliği de vurgulanmıştır. Literatürde eksikliği hissedilen bu konularda çalışmalar yapılması flört şiddetine maruz kalma riski altındaki bireyleri ve partnerleri doğru bir şekilde belirlemek ve tedavi etmek için gereklidir.

Risk faktörlerini belirlemenin nihai amacı, bireyleri veya çiftleri artan şiddet olasılığına yatkın hale getiren faktörleri daha iyi anlamak ve böylece şiddetin

başlamasını önlemektir. Yıllar içerisinde araştırmaların odak noktası evlilik içi şiddetten, ergenlik ve gençlik dönemlerindeki flört şiddetine kaymıştır. Yukarıda gözden geçirmiş olduğumuz bireysel ve durumsal faktörlerin çoğu, flört eden genç çiftlerde de gözlemlenmektedir. Bu bağlamda söz konusu değişkenlerin ergenlerde ve yetişkinlik döneminde olan bireylerde kullanılmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte bu değişkenleri olumsuz erken çocukluk deneyimlerinden (sert ebeveynlik, ebeveyn ihmali, ebeveynler arası şiddete tanık olma, çocuklukta kötü muamele, kötü beslenme gibi) kaynaklanan faktörleri içerecek şekilde genişletmek de etkili olacaktır. Bu kriterleri karşılayan risk faktörleri belirlenebilirse flört şiddetinin başlamasını önleme hedefi daha ulaşılabilir hale gelebilir. Müdahaleler sadece risk altındaki ergenlere ve gelişmekte olan yetişkinlere değil, aynı zamanda çocuklarına olumlu bir ortam sağlamada zorluk yaşayan yeni ebeveynlere de yönelebilir.

Kişilerarası davranış ve beklentilerin yanı sıra duyguları düzenleme yeteneğinin büyük ölçüde bebeklik ve erken çocukluk döneminde şekillendiği ve bu şekillenmede birincil bakım verenlerle kurulan etkileşimin etkili olduğu yaygın olarak kabul edilmektedir (Chen, 2015; Gilliom vd., 2002; Maughan ve Cicchetti, 2002). Sıcak, şefkatli ve ihtiyaçlarına cevap veren ebeveynlere sahip çocukların, diğer bireylere ilişkin olumlu beklentiler içinde oldukları öne sürülmüştür (Bowlby, 1988). Bu tür çocuklar, bakıcılarıyla olan olumlu etkileşimlerini yavaş yavaş içselleştirerek olumsuz duygularla başa çıkabilmeyi öğrenirler (Hershenberg vd., 2011; Zimmer vd., 2015). Buna karşılık, ebeveynleri ihmalkar, birbirlerine karşı şiddet uygulayan çocuklar, diğer insanlara karşı kötü beklentiler geliştirecek şekilde yetişirler ve olumsuz duygularla başa çıkmada gerek duyacakları donanımları yeterli olmayabilir.

Bağlanma şekli ve duygu düzenleme becerileri, kökleri erken çocukluk deneyimlerine dayanan ve özellikle flört şiddetinin önlenmesi ve müdahalesiyle ilgili olabilecek bireysel düzeydeki faktörlerdendir. Ayrıca, bu değişkenler Langhinrichsen-Rohling (2005/2010) tarafından geliştirilen ve şiddet içeren flört ilişkilerinde çift yönlü saldırganlık döngüsünü anlamaya yardımcı olan karşılıklı partner şiddeti modeline de dahil edilmiştir. Bu modelde flört şiddetinin gelişimi, ortaya çıkması ve kalıcılığı, çevrenin, kültürün ve partnerlerin bireysel özelliklerinin (duygu düzenleme becerileri, bağlanma stilleri) bir işlevidir. İkili/karşılıklı çift şiddeti modeli, Riggs ve O’Leary (1989) tarafından geliştirilen “arka plan-durumsal” modelini genişletiyor gibi görünmektedir. Model, arka plan özelliklerinin (ebeveynler arası saldırganlık gibi)

bireyin davranış modelini ve her iki partnerin özelliklerini de dahil ederek ilişki çatışması olasılığını artıran durumsal değişkenleri (iletişim becerileri gibi ilişkiye ait özellikler) oluşturduğunu öne sürmektedir. Langhinrichsen-Rohling (2010), çoklu karşılıklı saldırganlık modellerini tanımlamıştır. Bu modellerden biri, çiftlerin bir alt tipinin, her iki partnerin de duygularını ve davranışlarını düzenlemedeki eksiklikleri nedeniyle karşılıklı şiddete maruz kaldığını öne sürer. Bu alt türü “karşılıklı olarak hoş gitmeyen şiddet içeren ilişkiler veya ikili-düzensizlik” (s. 186) olarak adlandırmaktadır. Bu nedenle, duygu düzenleme ve bağlanma stiline, bir ilişkide her iki taraf için flört şiddeti uygulama ve mağduriyetini anlamada kilit değişkenler olduğu görülmektedir.

Bağlanma Stilleri

Bağlanma davranış sisteminin bebeklik ve erken çocukluk dönemindeki işlevi, çocukların güvenlik, korunma ve nihayetinde hayatta kalmak için temel bakıcılarına yakın kalmalarını sağlamaktır. Çoğu çocuğun normal bir bağlanma sistemi ile doğduğu varsayılsa da, bağlanma figürü ile etkileşimlerin kalitesi bu sistemin işlevselliğinde bireysel farklılıklara yol açmaktadır. Bakıcı sıcak, sevecen ve bebeğin sıkıntı sırasında yakınlık arama girişimlerine duyarlıysa, çocuk bakıcıyı güvenilir ve etkili bir duygu düzenleme stratejisi olarak deneyimleyecektir. Buna karşılık, bağlanma figürü fiziksel olarak uzak, duygusal olarak ulaşılmaz veya bebeğin sıkıntısını etkili bir şekilde hafifletmekten aciz olduğunda, çocuk hem başkalarının rahatlama sağlama yeteneklerinden hem de duygularını etkili bir şekilde düzenleme yeteneklerinden şüphe duymaya başlayacaktır.

Yakınlık arama yoluyla güvenliğe ulaşmada tekrarlayan başarısızlıklar, bağlanma sisteminin hiperaktivasyonu (bir bakıcıdan bakım ve destek almaya yönelik ısrarlı girişimler) veya deaktivasyonu (müsait olmayan bir bakıcının neden olduğu ek hayal kırıklıklarından kaçınmak için kendine aşırı güvenme) ile sonuçlanacaktır. Yavaş yavaş, bağlanmayla ilgili bu deneyimler, birey ve diğerleri için giderek daha istikrarlı “çalışan modeller” haline gelir ve gelecekteki kişilerarası ilişkileri açıklamada kullanılır (Bowlby, 1982). Bowlby (1988), bu davranış sisteminin yaşam boyu aktif kaldığını ve bireyin ve başkalarının “çalışan modellerinin” bilinçsizce işlediğini ve gelişim boyunca oldukça istikrarlı olduğunu varsaymıştır. Bireyler genellikle yeni insanları (örneğin romantik bir partner) çocukluklarında geliştirdikleri baskın çalışma modelleriyle özümserler ve bu kişinin davranışını beklentilerini

doğrulamaya ve nihayetinde çalışma modellerini güçlendirecek şekilde yorumlar ve hatırlarlar (Bowlby, 1979).

Bireyin kendisi ve diğeri hakkında sahip olduğu düşünce ve beklentiler ile ilgili duygu ve davranışlarında ortaya çıkan örüntüler bağlanma stilleri olarak adlandırılır. Bağlanma stilleri ilk olarak Ainsworth vd. (1978) tarafından “Olağandışı Durum” deneyi sırasında bebeklerin annelerine tepkilerini sınıflandırmak üzere tanımlanmıştır. 1980’ler boyunca, ebeveyn-çocuk bağlanması üzerine yapılan çalışmaları ergenlik ve yetişkinliğe genişletmek için yeni önlemler oluşturulmuştur (Hesse, 1999). Hazan ve Shaver (1987), bireyleri üç kategoriden birine (endişeli, kaçınan veya güvenli) yerleştiren bir ölçü oluşturarak Bowlby’nin fikirlerini romantik ilişkiler alanına doğru genişletmiştir. O zamandan bu yana, yetişkin bağlanmanın birçok modeli ortaya konmuştur (Bartholomew, 1990; Collins ve Read, 1990; Simpson, 1990). Bunların hepsinin aynı iki temel boyuttan (kaçınma ve kaygı) oluştuğu bulunmuştur (Brennan, Clark ve Shaver, 1998). Bağlanma stillerinden genellikle ayrı kategoriler gibi söz edilse de, psikometrik araştırmalar bağlanma stillerinin en iyi iki boyutlu uzayda sürekli bölgeler olarak kavramsallaştırıldığını belirlemiştir (Fraley ve Waller, 1998).

Özetle, bağlanma stilleri erken çocukluk dönemindeki bağlanmayla ilgili deneyimler tarafından şekillendirilir ve bu da devamında mevcut veya hayal edilen ilişki davranışını belirler. Yakın bir ilişkide davranış, partnerin bireyin eylemine verdiği yanıtla şekillenir ve bu da bireyin düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını ve nihayetinde gelecekteki etkileşimlerini belirler (Mikulincer ve Shaver, 2007). Örneğin, bir kadın partnerini mesafeli ve soğuk olarak görerek, buna tepki olarak aşırı yapışkan ve talepkar davranabilir. Partneri ise geri çekilerek onun sıkıntılı düşünceler veya duygular yaşamasına neden olabilir. Bu ilişki davranış döngüsü, sıkıntılı ve ilişki çatışmalarının artmasına yol açarak devam edebilir.

Bağlanma Stili ve Flört Şiddeti

Bağlanma tarzındaki bireysel farklılıklarla tekrar tekrar ilişkilendirilen değişkenlerden biri de flört şiddetidir. Kaygılı bir şekilde bağlanan bireyler terk edildiklerinde, reddedildiklerini veya görmezden gelindiklerini hissettiklerinde ilişkilerinde güvenlik sağlamak için partnerlerine saldırabilirler. Öte yandan, kaçınan bağlanma stiline sahip bireylerin, duygularını geri çekme ve bastırma eğilimleri nedeniyle partnerlerine karşı daha az saldırgan olabilecekleri öne sürülmüştür

(Bartholomew ve Allison, 2006). Bununla birlikte, çekingen bireyler partnerlerini aşırı talepkar olarak algıladılarsa, ilişkilerine mesafe koymak için agresif davranabilirler.

Bu teorik varsayımlarla tutarlı olarak yapılan birçok çalışmada güvensiz bağlanma stilleri ile partner şiddeti uygulama ve mağduriyet arasında ilişkilere rastlanmıştır (Alexander, 2009; Bond ve Bond, 2004; Bookwala, 2002; Doumas vd., 2008; Dutton vd.,1994; Follingstad vd., 2002; Fournier, Brassard ve Shaver, 2011; Godbout vd., 2009; Henderson vd., 2005; Higginbotham vd., 2007; Lafontaine ve Lussier, 2005; Péloquin, Lafontaine ve Brassard, 2011; Roberts ve Noller, 1998; Sandberg, Suess ve Heaton, 2007; Tracy vd., 2003; Wekerle ve Wolfe, 1998; Yarkovsky ve Fritz, 2013; Mikulincer ve Shaver, 2007).

Bağlanma stili ve partner şiddetini araştıran araştırmalarda bağlanma stilinin ilişkilerin bireysel düzeydeki sonuçlarına olan etkisi incelenmiş, yani bir partnerin bağlanma stilinin ilişki sonucuna olan etkisi bireysel bildirimlerle değerlendirilmiştir. Bu sorunlu bir yaklaşımdır, çünkü Simpson ve Howland'ın da (2012) işaret ettiği gibi, "...yakın ve uzun süreli ilişkilerde partnerler, güvenli, kaçınmacı veya endişeli bir bağlanma yönelimi olup olmadıklarından bağımsız olarak, partnerlerinin sahip olduğu en değerli plan ve hedefleri kolaylaştırabilir, değiştirebilir veya engelleyebilirler" (s. 282). Bu nedenle, güvensiz bağlanan bir bireyin flört şiddeti uygulayıp uygulamadığı veya mağdur olup olmadığı, büyük ölçüde partnerinin bağlanma stiline ve bireyler arası istek ve davranışlarına bağlıdır.

Bireysel düzeyin ötesine geçen ve bağlanma stili ile partner şiddetinin ikili etkilerini değerlendiren çalışmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmalar partner şiddetine sistematik bir yaklaşım getirmektedir. Bu bağlamda flört şiddetini, kökenini aileden alan ve romantik ilişki içinde meydana gelen sorunlu dinamiklerin bir sonucu olarak ele almaktadırlar. Roberts ve Noller (1998), bağlanma stili ve partner şiddeti arasında ilişkide "partner tipinin" etkilerini inceleyen ilk çalışmalardan birini (belirli bağlanma stillerine sahip olmanın ilişkinin işleyişini ne ölçüde etkilediği) yürütmüştür. Katılımcılar, en az 12 aydır birlikte yaşayan 181 evli çift veya sevgilidir. Çalışma neticesinde, kaygılı fakat kaçınmacı olmayan bağlanmanın hem erkek hem de kadında şiddet uygulama davranışı ile ilişkili olduğu, endişeli bağlanma stiline sahip bir erkek partnere sahip olmanın, kadın tarafından gösterilen şiddetin açıklanmasına önemli ölçüde katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, bağlanma stilleri ile şiddet arasında bir etkileşim etkisine rastlanmıştır. Öyle ki, yüksek bağlanma kaygısı olan bir eş ile bağlanmadan kaçınma davranışı yüksek bir eşin eşleşmesinin değişken bir dinamik

üzerine oturduğu görülmüştür.

Bu bulgular, en az altı aydır birlikte olan 70 çifti inceleyen ve kaygılı bağlanan bir kadının, kaçınarak bağlanan bir erkekle eşleştiğini tespit eden Doulas vd. (2008) tarafından da desteklenmiştir. Erkek-kadın arasında yaşanan ilişkişel şiddette örneklem olarak alınan 23 çiftle gerçekleştirilen nitel çalışmada, kaygılı ve kaçınan bağlanma arasındaki “yanlış eşleşmeye” ilave olarak, kaygılı şekilde bağlanan iki kişinin eşleşmesinin de ilişkinin işleyişine önemli ölçüde müdahale ettiği görülmüştür (Allison vd., 2005). Genel olarak, güvensiz bağlanan bireylerin romantik ilişkilerinde flört şiddeti yaşama riskinin daha yüksek olduğunu gösteren hem bireysel hem de parter düzeyinde güçlü kanıtlar vardır. Bağlanma stiline bağlı olarak ortaya çıkan partner şiddetine karşı uygulanabilecek mekanizmalardan biri zayıf duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesidir.

Çocukluğunda duygusal olarak tepkisiz veya mesafeli bir bakıcıyı deneyimleyen bireyler, sıkıntı dönemlerinde duygusal tepkilerini uyumlu bir şekilde yönetme kapasitesini veya becerilerini geliştirmemiş olabilirler. Bu bireyler romantik ilişkilerinde çatışma veya bağlanmayla ilgili tehditler yaşadıklarında, duygu düzenleme stratejilerine erişme, duygularını anlama veya kabul etme ve olumsuz duygular yaşarken hedefe yönelik davranışları sürdürme konusundaki sınırlı yetenekleri, partnerler arasında saldırgan bir etkileşimin ortaya çıkma olasılığının artmasına yol açabilir. Duyguları düzenleme konusundaki yetenek eksikliğinin, hem güvensiz bağlanma (Gillath vd., 2005) hem de flört şiddeti (Bushman, Baumeister ve Phillips, 2001; Gratz vd., 2009; Jakupcak, 2003; Tull vd., 2007) ile ilişkili olduğu görülmüştür.

Duygu Düzenleme

Duygu düzenleme, psikolojide en hızlı büyüyen çalışma alanlarından biridir (Koole, 2009). Konuyla ilgili her yıl binlerce makale yayımlanmaktadır (Gross, 2013). Literatür gözden geçirildiğinde, duygu düzenlemenin yaşamları boyunca bireylere ve birçok farklı olguya büyük ölçüde uygulanabilir olduğu görülecektir. Bununla birlikte duygu düzenleme terimiyle ilgili tanımsal ve kavramsal sorunlar bulunmaktadır (Cole, Martin ve Dennis, 2004). Duygu düzenlemeye ilişkin literatür, flört şiddeti literatüründekine benzer zorluklarla karşı karşıyadır. Bu bağlamda duygu düzenleme terimi farklı kaynaklarda, duygulanım düzenlemesi, duygu kontrolü, duygu yönetimi, olumsuz-ruh hali düzenlemesi ve duygu düzenleme bozukluğu gibi birbirinin yerine

kullanılan çok sayıda terimle anılmaktadır. Bazı araştırmacılar duygu düzenleme terimini belirli bir düzenleme alanına atıfta bulunmak için kullanırken (olumsuz duyguları bastırmak, ruminasyon gibi), diğerleri terimi daha geniş anlamda duyguları artıran veya engelleyen stratejiler ya da yeteneklere atıfta bulunmak için kullanışlardır.

Genel olarak duygu düzenleme Gross (1998) tarafından, “hangi duygulara sahip olunduğu, bu duyguların hangi zamanlarda yaşandığı ve bu duyguların nasıl deneyimlediğini veya ifade edildiğini etkileyen süreçler” olarak tanımlanmıştır (s. 275). Adaptif duygu düzenleme, bireylerin çevrelerine esnek bir şekilde yanıt vermeleri için gereken araçları sağlar. Duygu düzenleme alanında öne çıkan kavramsal tartışmalardan biri, deneyimlenen duygu ve duygu düzenlemenin ardışık olarak mı (çift faktörlü model: bireyler yoğun duygu yaşarlar ve daha sonra duygusal tepkilerini değiştirmeye çalışırlar) yoksa eşzamanlı olarak mı (tek faktörlü model) gerçekleştiğidir (Campos, Frankel ve Camras, 2004; Putnam ve Silk, 2005). Duygu düzenleme alanındaki önemli kuramcılardan biri olan Gross (1998), duygu düzenlemeyi iki faktörlü model kullanarak kavramsallaştırmıştır. Gross (1998), duygu düzenlemeyi, başa çıkma, duygudurum düzenlemesi ve savunmalarla yakından ilişkili bir duygulanım düzenleme biçimi olarak görür ve süreçlerin açık ve çaba gerektirenden bilinçsiz ve otomatik olana kadar bir süreklilik üzerinde var olduğunu düşünür. Ayrıca, duygu düzenlemenin hem olumlu hem de olumsuz duyguların yukarı veya aşağı doğru düzenlenmesini gerektirdiğini ve öncül odaklı (duygusal tepki tam olarak etkinleştirilmeden önce gerçekleşir, örneğin yeniden değerlendirme) veya tepki odaklı (bastırma gibi duygusal bir tepkinin aktivasyonundan sonra ortaya çıkar) stratejiler kullanılarak gerçekleştirildiğini belirtir.

Tek faktörlü modelin savunucuları duygu düzenlemenin arasıra adım adım gerçekleştiğini kabul etseler de, duygu düzenlemenin çoğu zaman duygu sürecinin seviyeleri arasında eşzamanlı olarak gerçekleştiğini iddia ederler. Campos vd. (2005) duygu düzenlemeyi “duygu veya duygunun davranışa dönüştüğü sistemdeki herhangi bir işlemin değiştirilmesi” olarak tanımlamıştır (s. 380). Aynı süreçlerin duyguları ürettiği ve düzenlediği öne sürülmüş ve bu nedenle de söz konusu modelin daha bütünleştirici olmasının yanısıra sosyal, kültürel ve geçmiş etkileri (bakıcıyla yaşanan geçmiş deneyimler gibi) daha iyi birleştirdiği iddia edilmiştir.

Duygu düzenlemede yer alan süreçlerin ardışık olarak mı yoksa eş zamanlı mı gerçekleştiğine bakılmaksızın, duygu düzenlemenin hem duyguları hem de davranışları içeren çok boyutlu bir olgu olduğu konusunda fikir birliği vardır. Olumlu

ve olumsuz duyguların tümünün işlevselliğine vurgu yapar teorisyenler, duygu düzenlemenin, duyguların farkındalığı, anlaşılması ve kabul edilmesini içerdiği öne sürmektedir. Bu bağlamda duygu düzenlemeyi en iyi temsil eden şeyin, belirli duyguları kontrol etme yeteneğinden ziyade, olumsuz duygular yaşarken davranışı yönetme ve yönlendirme yeteneği olduğu ileri sürülür (Gratz ve Roemer, 2004). Aslında araştırmalar, olumsuz duyguları kontrol etmenin, kaçınmanın veya bastırmanın olumsuz sonuçları olabileceğini de göstermiştir (Butler vd., 2003; Hayes vd., 2006).

Duygu düzenlemenin karmaşıklığını fark eden ve adaptif işlevselliğe katkıda bulunan çeşitli süreçleri hesaba katan teorisyenler duygu düzenlemeyi şu şekilde tanımlamışlardır (Gratz ve Tull, 2010): “duyguların farkındalığını, anlaşılmasını ve kabul edilmesini içeren çok boyutlu yapı; olumsuz duygular yaşarken hedefe yönelik davranışlarda bulunma ve dürtüsel davranışları engelleme yeteneği; duyguları tamamen ortadan kaldırmak yerine, duygusal tepkilerin yoğunluğunu veya süresini modüle etmek için duruma uygun stratejilerin esnek kullanımı; ve yaşamda anlamlı aktivitelerin bir parçası olarak olumsuz duyguları deneyimleme isteği” (s. 111). Yazarlar, bu tanımların herhangi birindeki veya tamamındaki eksiklikleri, duygu düzenleme ile ilgili zorlukların bir göstergesi olarak kabul etmektedirler.

Duygu düzenlemenin değişen tanımları ve kavramsal sorunlarına ve ayrıca görünüşte sonsuz ve yaygın olarak uygulanabilirliğine rağmen, Cole, Martin ve Dennis (2004), yapının çalışılmaya değer olduğunu iddia etmiştir. Gerekçe olarak da, duyguların hedeflere ulaşmak, sorunları çözmek ve iyi oluşu sürdürmek için dikkatin ve davranışların nasıl yönlendirebileceğine dair bir kavrayış sunması, bununla birlikte duyguların muhakeme ve akıl yürütme yeteneğine sekte vurarak, ilişkileri bozması ve diğer zararlı davranışlara yol açabilmesini göstermiştir. Ayrıca, güvensiz bağlanma (Gillath vd., 2005) ve flört şiddeti (Bushman vd., 2001; Gratz vd., 2009; Jakupcak, 2003; Tull vd., 2007) ile ilişkilendirilen duygu düzenlemedeki eksiklikler, bunun haricinde, kendine zarar verme (Buckholdt, Parra ve Jobe-Shields, 2009; Gratz ve Roemer, 2008), aşırı yeme (Whiteside vd., 2007), madde bağımlılığı (Fox vd., 2007; Kun ve Demetrovics, 2010), depresyon ve anksiyete (Cisler vd., 2010; Gross ve John, 2003; Tull vd., 2009) ve borderline kişilik bozukluğu (Gratz vd., 2006) ile de

ilişkilendirilmiştir.

Duygu Düzenleme ve Bağlanma Stili

Duygu düzenlemede bireysel farklılıkların altını çizmek gereklidir. Bireyleri çoğu, farklı bağlamlarda kullandıkları duygu düzenleme stratejilerinde yaşadıkları dalgalanmalara rağmen, normal olarak tutarlı bir duygu düzenleme tarzı geliştirirler (Bridges vd, 2004).

Duygu düzenleme tarzlarındaki bireysel farklılıkların, örneğin mizaç gibi hem içsel (Rothbart ve Sheese, 2007; Rothbart, vd, 2014; Southam-Gerow ve Kendall, 2002) aynı zamanda örneğin ebeveyn-çocuk bağlanma stili ve diğer önemli ilişkilerdeki erken deneyimler gibi dışsal (Mikulincer vd. 2003; Sroufe, 2005) temelleri olduğu öne sürülmüştür.

Mizaç ve bağlanma geçmişte sosyo-duygusal gelişimi açıklayan rakip teoriler iken, günümüzde birbirleriyle bağlantılı olarak çalışıklarına inanılmaktadır. Gerçekten de bebekler, bakıcı davranışlarının pasif alıcıları değildir. Bakıcılarına verdikleri tepkiler bağlanma stillerini etkiler. Sonuç olarak, ebeveyn-çocuk bağı etkileyen veya geri bildirimde bulunan değişkenlerin karmaşık bir etkileşiminin olması muhtemeldir. Bununla birlikte söz konusu bağı duygu düzenleme becerilerinin gelişimini etkilediği de öne sürülmüştür.

Sıkıntı sırasında duygu ve davranışları yönetme tarzları, muhtemelen bireylerin kendi kendini düzenleme kapasitelerine ilişkin görüşleri ile bireylerin diğer insanların düzenlemeye yardımcı olma kapasiteleri veya istekliliklerine ilişkin görüşlerinin birleşiminden ortaya çıkar. Bunlar biçimlendirici ilişkiler sırasında şekillenen görüşlerdir.

Sroufe'e (2005) göre bağlanma teorisinden türetilebilecek hipotezlerden biri, çocuk ve bakıcı arasındaki güvenli bağlanma öyküsünün sağlıklı bir duygu düzenleme için gerekli çerçeveyi oluşturacağı şeklindedir. Ayrıca birey ve diğerlerinin çalışan modellerinin tamamlayıcı olduğu, bireyler bakıcılarının duygusal sıkıntılarını yatıştırma becerisine güvendikçe, kendi duygu düzenleme yeteneklerine de güven duydukları ifade edilmiştir.

Teoriye göre, güvenli bağlanma geliştiren bireyler duygusal dışavurumlarının duyarlılık ile kabul göreceğini bekleyerek, duygularını özgürce ve doğrudan paylaşırlar. Bu bireyler başkalarına yönelmenin problemlerle başa çıkma mekanizmasına yardımcı olacağına ve kendine duyulan şüphenin azalması ve

esnekliğin artması nedeniyle problemleri etkili bir şekilde çözmeye becerilerine sahip olacaklarına inanırlar. Ayrıca kendileri ve başkaları hakkında sahip oldukları olumlu ve güçlü inançlar nedeniyle durumlarını yeniden değerlendirebilir veya kullanabilirler (Mikulincer ve Shaver, 2007). Güvenli bireyler olumsuz duygularını daha iyi tanıyıp kabul ettiklerinden, duygularını bastırma, inkar veya kaçınma yoluyla düzenlemeleri daha az olasıdır (Mikulincer ve Shaver, 2007).

Güvensiz bağlanan bireyler, duygusal sinyallerinin tutarsız veya yargılayıcı bir şekilde karşılanacağını beklerler. Teoriye göre, kaçınan bağlanma stiline sahip bireyler sıkıntılı dönemlerde duygularını muhtemelen bastırarak veya inkar edecek ve bağlanma ilişkisine olan ilgisini en aza indirecektir. Bu süreç “tepki odaklı duygu düzenleme” olarak da adlandırılmaktadır. Kaygılı bağlanma stiline sahip bireyler potansiyel tehditlere karşı aşırı hassastır ve ilgi, destek ve yakınlığın ortadan kalkabileceğini düşündükleri için duygusal dışavurumculuğu kullanırlar. Bu bireyler duygularını yukarı yönlü yeniden düzenleyerek problem çözmeyi engeller, tehditleri büyütür, yıkıcı sonuçlara atlar ve kendileri ve diğerlerine yönelik karamsar görüşlerini pekiştirirler (Mikulincer ve Shaver, 2007). Dolayısıyla, bağlanma figürünün mevcudiyeti duygu düzenleme stratejilerindeki farklılıkların ana kaynağıdır (Mikulincer vd., 2003). Duygu düzenleme ve bağlanma stili arasındaki ilişkiyi destekleyen çok sayıda çalışma bulunmaktadır (Bouthillier vd., 2002; Gillath vd., 2005; Lanius vd., 2010; Mikulincer, Dolev ve Shaver, 2004; Mikulincer vd., 2003; Roisman, Tsai ve Chiang, 2004; Sroufe, 2005; Mikulincer ve Shaver, 2007).

Bağlanma güvenliğinin aşağıda belirtilen faktörlerle ilişkili olduğunu ifade edilmiştir (Myers ve Vetere, 2002; Vogel ve Wei, 2005):

- Sıkıntılı durumları yönetmek için öz-kapasiteye ilişkin olumlu inanç,
- Stres azaltıcı değerlendirmeler,
- Duyguların kabulü ve paylaşımı,
- Daha fazla destek arama isteği.

Kaygılı ve kaçınan bağlanma stilleri için elde edilen bulgular arasındaki tutarlılık, duygu düzenlemenin belirli bileşenlerinin bir fonksiyonu olarak farklılaşabilir. Yine de ortak bulgular incelendiğinde, kaçınan bağlanmaya sahip bireylerin destek arama eğiliminde azalma, bağlanmayla ilgili endişelere erişmede zorluk, daha uzak başa çıkma stratejilerine güvenme ve stresli olaylara karşı giderek daha karamsar görüşler sergiledikleri görülecektir (Berant, Mikulincer ve Florian, 2001; Lopez vd., 2001; Mikulincer vd., 2000; Vogel ve Wei, 2005). Kaygılı bağlanan bireylerin ise reddedilme düşüncesine sahip olma, tehditleri yoğunlaştırma eğilimi gösterme, başa çıkma kaynaklarını yetersiz görme ve potansiyel durumlar hakkında duygu odaklı başa çıkma stratejileri kullanma (ruminasyon gibi) olasılıkları daha yüksektir (Berant vd., 2001; Mikulincer vd., 2000; Mikulincer ve Shaver, 2007). Ayrıca, bağlanma stilini ve duyguları tanımlama becerilerini değerlendiren çalışmaların çoğunda, hem kaygılı hem de kaçınan bağlanan bireylerde eksiklikler olduğu vurgulanmıştır (Mallinckrodt ve Wei, 2005).

Simpson vd. (2007), yetişkin romantik ilişkilerinde duyguların deneyimlenmesi ve ifadesinin, bağlanma figürleriyle (örneğin ebeveyn-çocuk ilişkileri, akran-ergen ilişkileri) geçmişte yaşanan deneyimlerin bir yansıması olduğu hipotezini destekleyecek kanıtlar sunmuştur. Minnesota Doğumdan Yetişkinliğe Risk ve Uyum Çalışmasının bir parçası olarak yürüttükleri araştırmada bebeklikten 20'li yaşların ortalarına kadar takip edilen 78 bireyden toplanan veriler analiz edilmiştir (Sroufe vd., 2005). Ayrıca, bireylerden ve romantik partnerlerinden (en az dört aylık) ilişkileriyle ilgili bilgiler ve olası bir çatışmayı çözmeleri istenmiştir. Elde edilen sonuçlar kapsamında, bağlanma stili ile romantik bir partnerle çatışmanın çözümü sırasında duygusal deneyim arasındaki ilişkiye, hem ilkokuldaki sosyal yeterlilik hem de yakın arkadaşlara bağlanma değişkenlerinin aracılık ettiği görülmüştür. Bu çalışmanın sadece olumlu ve olumsuz duyguların deneyimlenmesi ve ifade edilmesini değerlendirmeye aldığına altını çizmekte yarar vardır. Bu nedenle elde edilen bulgular, duygu düzenlemenin kapsayıcı yapısına uygulanabilirlikleri bakımından sınırlıdır. Bununla birlikte bu çalışma, gelişimin erken dönemindeki bağlanma ilişkilerinin, yetişkinlikte romantik ilişkilerinde yaşanan duygusal deneyimi sistematik olarak etkilediğini gösteren ilk çalışma olması nedeniyle önem taşımaktadır.

Duygu düzenleme ve bağlanma konusuna yönelik yürütülen diğer çalışmalar literatürü genişletmiştir. Bu çalışmalarda duygu düzenleme, bağlanma stilinin çeşitli uyumsuz sonuçlarla ilişkili olduğu açıklayıcı bir mekanizma olarak ele alınmıştır

(Mallinckrodt ve Wei, 2005; Tasca vd., 2009; Ty ve Francis, 2013; Wei vd., 2005). Örneğin, Marganska, Gallagher ve Miranda (2013) tarafından yürütülen çalışmada, 284 üniversite öğrencisinden oluşan bir örneklem kullanılarak yetişkin bağlanma stili ile depresyon ve anksiyete belirtileri arasında bir aracı olarak duygu düzenlemenin rolü incelenmiştir. Elde edilen bulgular, duygu düzenleme ve bağlanma stili arasındaki ilişkiyi doğrulamıştır. Öyle ki güvenli bağlanma, uyarlanabilir duygu düzenleme ve daha düşük psikopatoloji ile ilişkilendirilirken, güvensiz bağlanma stilleri, duygu düzenlemede daha büyük zorluklar ve daha yüksek psikopatoloji seviyeleri ile ilişkilendirilmiştir. Bu çalışma duygu düzenlemenin aşağıda belirtilen hususları içerecek şekilde çok boyutlu olarak kavramsallaştırması nedeniyle önemlidir:

- ✓ Duyguların farkındalığı, anlaşılması ve kabul edilmesi,
- ✓ Sıkıntı sırasında dürtüleri engelleme yeteneği,
- ✓ Sıkıntı yaşarken amaca yönelik davranış başlatma yeteneği,
- ✓ Duygu düzenleme stratejilerini esnek bir şekilde kullanma yeteneği.

Çalışma neticesinde, bağlanma stili ile kaygı belirtileri arasındaki ilişkiye, olumsuz duyguları kabul etmeme, dürtüleri engelleyememe ve duyguları etkili bir şekilde düzenleyememe algısının, bağlanma stili ile depresyon belirtileri arasındaki ilişkiye ise yalnızca duyguları düzenleyememe algısının aracılık ettiği gözlenmiştir.

Duygu Düzenleme ve Flört Şiddeti

Duygu düzenlemenin içsel ve kişilerarası işlevsellik üzerindeki kanıtlanmış etkisine rağmen, öfke düzensizliğini özel olarak değerlendirenlerin haricinde, duygu düzenlemenin saldırganlıktaki rolüne ilişkin yapılan araştırma sayısı oldukça sınırlıdır (Davey, Day ve Howells, 2005). Bununla birlikte, duygu düzenleme ile çocuklar (Izard vd., 2008), ergenler (Sullivan vd., 2010) ve yetişkinler (Cohn vd., 2010) tarafından gösterilen agresif davranışlar ve romantik partnerlere yönelik saldırgan davranışlar (Tager, Good ve Brammer, 2010) arasında ilişki olduğunu gösteren çalışmalara rastlanmaktadır. Saldırganlığın kendi içinde düzenleyici bir işlev görebileceği de öne sürülmüştür (Bushman vd., 2001; Jakupcak, 2003).

Saldırganlıkta duygu düzenlemenin rolüne ilişkin yapılan bir çalışmada, duyguların hem aşırı hem de gereğinden az düzenlenmesinin saldırganlığa katkıda bulunduğunu destekleyen bulgulara ulaşılmıştır (Robertson, Daffern ve Bucks, 2012).

Sıkıntı verici duygularını amaca yönelik davranışlarda bulunmalarına izin verecek şekilde düzenleyemeyen bireylerin, bu rahatsız edici deneyimlerden kaçınmak, bunları değiştirmek veya sonlandırmak kaygısıyla agresif davranışlarda bulunma olasılıkları yüksektir. Öte yandan, duygusal deneyimleri engellemek amacıyla duygu düzenleme stratejilerini esnek olmayan bir şekilde (kaçınma ve bastırma gibi) kullanan bireylerin aşağıda sayılan sebeplerle saldırganlık olasılıkları daha yüksek olabilir (Butler vd., 2003; Robertson vd., 2012):

- Olumsuz duygulardaki paradoksal artış,
- Karar verme, problem çözme ve anlamlı düşünce süreçlerinin bozulması,
- Kişilerarası ilişki kalitesinin azalması,
- Fizyolojik uyarımda artış.

Robertson vd. (2012) tarafından hem yetersiz hem de aşırı duygu düzenlemesinin saldırganlığa yol açtığına dair sunulan kanıtların yanı sıra, saldırganlığın duygu düzenleme yolu ile nasıl önenebileceğine ilişkin önerilerde de bulunulmuştur. Bireylerin duygusal farkındalık, duygusal kabul ve farklı duygu düzenleme stratejilerine erişim yeteneklerini, saldırganlığın kontrol altına alınmasında kullanılabilecek yetenekler olarak tanıtmışlardır. Tull vd (2007) tarafından yürütülen araştırmada, 225 erkekten oluşan bir örneklem kullanılarak, travma sonrası stres bozukluğu semptomlarının saldırganlıkla ilişkisi incelenmiştir. Bu kapsamda duyguların bastırılması ve duygulardan kaçınmanın rolü araştırılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde duyguların bastırılması ve duygulardan kaçınma davranışlarının, travma sonrası stres bozukluğu semptomları ve öfkeli kişiliğe nazaran saldırganlığı anlamlı bir şekilde açıkladığı gözlenmiştir. Neumann vd. (2010), duygu düzenlemeyi çok boyutlu bir kavram olarak ele almak suretiyle duygu düzenleme ve saldırganlık arasındaki ilişkiyi değerlendirmişlerdir. Sıkıntılı durumlarda dürtüleri kontrol etme ve hedefe yönelik davranışlarda bulunma eksikliğinin ergenlerde saldırganlığı açıklarken, farkındalık, olumsuz duyguların kabulü ve duyguları etkili bir şekilde yönetme yeteneğinin saldırganlığı önlediği belirtilmiştir. Bununla birlikte, saldırgan davranışa duygu düzenleme bileşenlerinden hangilerinin katkı sağladığına ilişkin belirsizlik ise sürmektedir.

Saldırganlık ve duygu düzenlemeye ilişkin literatür kısıtlı olsa da yapılan araştırmalar, duyguları düzenlemede yaşanan güçlük ile saldırganlık arasındaki ilişkinin özellikle partner şiddetine uygulandığında devam ettiğini ortaya koymaktadır (Gratz vd., 2009; Hughes vd., 2007; McNulty ve Hellmuth, 2008; Stuart vd., 2006; Tager vd., 2010). Tager vd. (2010) tarafından dayakçı partner önleme programı kapsamında yapılan çalışmada, erkeklerde duygu düzenleme, eril normlara uygunluk ve partner şiddeti incelemeye alınmıştır. Saldırganlığın en güçlü yordayıcısı olarak tespit edilen duygu düzenlemesindeki zayıflık, toplam varyansın yaklaşık %18'ini tek başına açıklamıştır. Eril normlara bağlılığın ise (erkekler duygusal olmaması gerektiğine inanma gibi) duygu düzenlemedeki eksiklikler yoluyla partner şiddetini dolaylı olarak etkileyebildiği görülmüştür. Holman ve Jarvis (2003) tarafından çift çatışması türlerine ilişkin yürütölen araştırmada, evli olmayan saldırgan tiplerin düşük düzeyde yatıştırıcılık yeteneğine (kendileri ve eşlerinin duygusal tepkilerini sakinleştirme becerisi) ve yüksek düzeyde eleştiri, küçümseme, savunmacılık ve duygusal taşkınlığa (eşlerinin olumsuz davranışlarından bunalma) sahip oldukları tespit edilmiştir. “Evli olmayan saldırgan tiplerde” bulunan bu davranışların aynısının, flört eden çiftlerde görölen şiddet ile bağlantılı olduğu görölmüştür (Cornelius, Shorey ve Beeb, 2010).

Yapılan araştırmalarda, duygu düzenlemedeki eksiklikler ile kadın tarafından yapılan partner şiddetinin ilişkili olduğu gösterilmiştir. Stuart vd. (2006), dayakçı partner programına katılan 87 kadında şiddete neden olan faktörleri incelemiştir. Kadınlara, eşlerine karşı saldırganlıklarının nedenlerini bildirmeleri istenmiş ve en sık bildirilen nedenler arasında şu hususlara rastlamıştır:

- Öfkeli olduğunu belli etme (%39,4),
- Partnerlerinin sınırlarını zorlaması (%38,9),
- Kendini savunma isteği (%38,7),
- Kelimelerle anlatılamayan duyguların ifade edilmesi (%38,0),
- Stres (%36,5),
- Duygusal olarak incinme nedeniyle misilleme yapma isteği (%35,3),
- Duygularını kontrol edememe (%35,2).

McNulty ve Hellmuth (2008), 72 yeni evli çifti kullanarak duygu düzenleme ve yakın partner şiddeti arasındaki ilişkiyi her iki partner cephesinden değerlendiren nadir çalışmalardan birini yürütmüştür. Negatif duygular ile eşlerin fiziksel şiddet uygulama bildirimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı, bununla birlikte kadınlar tarafından bildirilen şiddet ile erkeklerin olumsuz duygulanımı arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Bu arada, söz konusu çalışmada ikili verileri analiz etmek için aktör-partner karşılıklı bağımlılık modeli (Kenny, Kashy ve Cook, 2006) gibi daha uygun bir teknik yerine çoklu regresyon analizinin kullandığının ve yalnızca olumsuz duygulanımdaki değişkenliğe odaklanıldığına altını çizmekte fayda vardır. Bununla birlikte, duyguları düzenlemedeki eksikliğin hem erkek hem de kadınlar için şiddet uygulama olasılığını artırabileceğini gösteren kanıtlar da vardır. Ayrıca, partnerlerden birinin özelliklerinin, diğerinin duygu düzenleme ile şiddeti arasındaki ilişkiyi yumuşatabileceği ifade edilmiştir.

Duygu düzenlemenin, partner şiddeti ile daha uzak değişkenler arasındaki ilişkiye aracılık edip etmediği de araştırılmıştır. Gratz vd (2009), 341 erkek ve kadından oluşan örnekleme kullanarak, çocuklukta maruz kalınan kötü muamele ile partner şiddeti arasındaki ilişkide duygu düzenleme eksikliğinin aracılık etkisini incelemiştir. Sonuçta, duygu düzenleme eksikliğinin, çocuklukta maruz kalınan kötü muamele ile erkeklerin partnerlerine fiziksel şiddet uygulaması arasındaki ilişkiye aracılık ettiği, bununla birlikte duygu düzenleme bozukluğunun kadınların partnerlerine fiziksel şiddet uygulaması ile ilişkili olmadığı görülmüştür. Ayrıca, duygu düzenleme becerileri, iletişim becerileri ve yüksek stresli ortamlarla başa çıkma becerilerini geliştirmeyi hedefleyen kısa süreli bir partner şiddeti önleme programının (Langhinrichsen-Rohling vd., 2005) şiddet olaylarını önemli ölçüde azalttığı tespit edilmiştir. Ergen kızlarda psikolojik istismar ve mağduriyetin ciddiyeti (Langhinrichsen-Rohling ve Turner, 2012), kadınlarda duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesinin flört şiddetini azaltmak için etkili bir strateji olabileceğini düşündürmektedir. Genel olarak, duygu düzenleme ve flört şiddeti ile ilgili bulgular sınırlıdır ve mağduriyetten ziyade şiddete odaklanmış gibi görünmektedirler. Ayrıca, çok boyutlu duygu düzenleme kavramını kullanarak yapılan araştırma sayısı oldukça

azdır.

Bağlanma Stili, Duygu Düzenleme ve Flört Şiddeti

Yapılan araştırmalar, bağlanma stiline ve duygu düzenlemenin flört şiddeti ile, kaçınan ve endişeli bağlanma stillerinin duygu düzenleme eksikliği ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, bağlanma stili ve duygu düzenlemenin flört şiddeti olasılığını artırma mekanizması tam olarak belirlenememiştir. Aslında, bu değişkenlerin her ikisi de çift yönlü flört şiddeti teorik modellerine dahil edilmiştir. Bağlanma stili ve yakın partner şiddeti ile bağlantılı olarak duygusal düzenlemeyi araştıran çalışma sayısı sınırlıdır (Babcock vd., 2000; Dankoski vd., 2006). Diğer bazı çalışmalarda, bağlanma stili ile empati (Péloquin vd., 2011) ve iletişim tarzı (Fournier vd., 2011) gibi partner şiddetinin ilişkili olduğu alternatif açıklayıcı mekanizmalar araştırmıştır. Çocukluktaki saldırganlık ve akran ilişkileri ile ilgili olarak bağlanma stili ve duygu düzenlemeyi inceleyen çalışmalar da bulunmaktadır (Chang vd., 2003; Contreras vd., 2000). Bir başka çalışmada ise, bağlanma stili, duygu düzenleme ve yetişkin romantik ilişki doyumu arasındaki ilişkiler araştırılmıştır (Brennan ve Shaver, 1995; Feeney, Noller ve Roberts, 1998).

Feeney, vd. (1998) tarafından yürütülen iki ayrı çalışmada, duygulanımın (duygunun deneyimlenmesi ya da gösterilmesi) bağlanma stili ile romantik ilişkinin işleyişi arasındaki ilişkiye aracılık edip etmediği hipotezi test edilmiştir. İlk çalışmada, bağlanma ve duygusal kontrolle ilgili flört eden çiftlerden daha önce katılmış oldukları çalışmada toplanmış veriler analiz edilmiştir. Burada, varsayılan aracılık ilişkisi için bir miktar destek sağlanmıştır. Öyle ki, yakınlık göstermede rahatlık düzeyi yüksek olan (yani güvenli bağlanan) erkeklerin, olumsuz duygularını (üzüntü gibi) açık bir şekilde ifade etme olasılıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu da, kadın partnerlerin ilişki memnuniyetinin yüksek olması anlamına gelmektedir.

İkinci çalışmada, 48 evli veya birlikte yaşayan çift kullanılarak, bağlanma stili ve ilişki doyumunda duygu deneyiminin (fizyolojik olarak uyarılma ve genel duygulanım) açıklayıcı rolü incelenmiştir. Yapılan analizlerde bağlanma stili ve duygusal deneyim arasındaki ilişki anlamlı olmadığından aracılık rolü desteklenmemiştir. Bahse konu bu iki çalışmanın sonuçları, yazarların teoriye dayanan hipotezlerine kısmi destek sağlasa da, elde edilen sonuçlar çoklu risk faktörleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesindeki karmaşıklığı ortaya koymuştur.

Bir araştırmada, bağlanma stili, duygu düzenleme ve ilişki doyumu

değişkenleri incelenmiş (Brennan ve Shaver, 1995) ve duygu düzenlemenin aracılık rolü yerine, duygu düzenleme stratejilerindeki (özellikle, fantezi kurma veya seks yapma, gerilimi azaltmak için alkol kullanma veya kaygıya tepki olarak aşırı veya yetersiz yeme) bağlanma stili farklılıkları ve partnerin bağlanma stiline ilişkin ilişkilerini doyumunu nasıl etkilediği keşfedilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular kapsamında, bireylerin güvensiz bağlanmalarının, duygularını düzenleme yeteneğinin azalmasıyla ilişkili olduğu (plansız seks, alkol tüketimi ve düzensiz yemede artış) ve partnerlerinin güvensiz bağlanma sorununun bireylerde ilişki memnuniyetsizliğine katkı yaptığı gözlenmiştir.

Bahse konu bu çalışmalar romantik ilişki dinamikleri ile ilgili olmalarına rağmen, doğrudan partner şiddetine değinmediklerinden sınırlıdır. Bağlanma stili, duygu düzenleme ve partner şiddetini değerlendiren araştırmalar da bulunmaktadır (Babcock vd., 2000; Dankoski vd., 2006). Babcock vd. (2000), bağlanma stilleri farklı şiddet uygulamayan, mutsuz evli kocalar ile fiziksel olarak şiddet uygulayan kocalardan oluşan bir örneklem grubunda duygu düzenleme stratejilerindeki davranış farklılıklarını araştırmıştır. Elde edilen bulgular kapsamında, şiddet uygulayan erkeklerin şiddet uygulamayan erkeklere göre güvensiz bağlanma stiline sahip olma olasılığının daha yüksek olduğu ve duygu düzenlemenin bağlanma stiline bir işlevi olarak farklılaştığı gözlenmiştir. Kaçınarak bağlanan erkeklerin, çatışma sırasında eşlerinin kendilerini savunmalarına tepki olarak uzaklaştırma stratejileri ve şiddet içeren davranışlar kullanma olasılıkları daha yüksekken, endişeli bağlanan erkeklerin, uzaklaştırma stratejileri kullanma davranışından yoksun oldukları ve eşlerinin çatışmadan çekilme girişimlerine karşılık olarak şiddet içeren davranışlar gösterdikleri tespit edilmiştir. Söz konusu bulgular şiddetin iki işlevinin göstergesi olarak yorumlanmıştır. Bunlar:

- ✓ Kaçınarak bağlanan erkekler tarafından mesafeyi koruma hedefine ulaşmak için kullanılan araçsal şiddet,
- ✓ Endişeli bağlanan erkeklerin olumsuz duygulanımı bastırmak için sergilediği kontrol ve dışavurumcu şiddet.

Şiddetin araçsal mı yoksa dışavurumcu mu olduğuna bakılmaksızın, herhangi birinin ortaya çıkma olasılığı, partnerin çatışma sırasındaki duygu düzenlemesinden (kadının savunmaya geçmesi veya geri çekilmesi) etkileniyor gibi görünmektedir.

Babcock vd. (2000), bağlanma stili ile şiddet arasındaki ilişkiye duygu düzenlemenin aracılık edip etmediğini veya yumuşatıp yumuşatmadığını test etmemiştir. Ayrıca, sadece erkekler tarafından uygulanan partner fiziksel şiddetini değerlendirmeye almışlardır. Bir başka sınırlılık da kullanmış oldukları ölçektir. Yazarlar çalışmalarında Straus (1979) tarafından geliştirilen Çatışma Taktik Ölçeğini kullanmışlardır. Halbuki Straus vd. (1996) söz konusu ölçeği cinsel zorlama ve yaralama eklemek suretiyle yenilemiştir.

Dankoski vd. (2006), bağlanma stili, duygu düzenleme ve partner şiddeti değişkenlerini kullanan araştırmacılar arasındadır. Çalışmalarında, bakım verene bağlanmanın ve aileden gelen kaosun gelecekte kadına yönelik şiddet uygulanması üzerindeki etkilerine duygu düzenlemesinin aracılık edip etmediğini araştırmışlardır. Boylamsal çalışmada, ilk kez ergenlik döneminde görüşülen ve yirmili yaşlarının ortalarında ve otuzlu yaşların başında yeniden değerlendirilen 344 erkekte oluşan bir örneklem kullanılmıştır. Yapısal eşitlik modellemesi kullanılarak yapılan analizde, bağlanma stili ile ailede yaşanan kaos ve gelecekte kadına yönelik şiddet arasındaki ilişkilere duygu düzenlemenin aracılık ettiği tespit edilmiştir. Aracılık modeli, duygu düzenlemedeki varyansın %79'unu ve gelecekte kadına yönelik şiddetteki varyansın %29'unu açıklamıştır. Bu çalışmada kaynak olarak kullanılan orijinal çalışmanın kodlamasına bağlı olarak değişkenlerin ölçülmesi nedeniyle günümüzdeki partner şiddeti araştırmalarına uygulanabilirliği açısından sınırlı olduğunun altını çizmek uygun olacaktır. Çalışmanın diğer sınırlılıkları arasında, ölçümü yapılan maddelerin çoğunun ikili cevaplara (evet/hayır) sahip olması, kadına yönelik şiddetin sabıka kaydına göre değerlendirilmesi ve kız çocuklarına ve yetişkinlere yönelik diğer şiddet suçları arasında aile içi şiddetin (saldırı, terk edilme gibi) içermemesi sayılabilir. Bu çalışma, partner şiddetine yönelik açıklayıcı bir mekanizma olarak duygusal düzenlemenin rolünü destekleyen zengin boylamsal kanıtlar sağlasa da, metodolojik sorunlar genellenebilirliğini sınırlamaktadır.

Benlik Saygısının Kavramsal Çerçevesi

Benlik saygısı, uygulamada farklı şekillerde tanımlanan psikolojik bir yapıdır. Rosenberg (1965), benlik saygısını, kişinin kendine karşı olumlu ya da olumsuz tutumu olarak tanımlamıştır. Coopersmith (1967) benlik saygısını, bireyin ne kadar yetkin (örneğin, başarılı, yetenekli, önemli, başarılı) olduğuna ilişkin algı düzeyi ve kendini kabul etme veya reddetme tutumu olduğunu öne sürmüştür. Ayrıca benlik

saygısı, bir değerlilik ve kabul duygusu olarak da tanımlanmıştır (Guindon, 2002). Benlik saygısının, bireylerin kendilerinin farklı yönlerini değerlendirdiklerinde deneyimledikleri doğuştan gelen bir duygusal tepki olduğuna inanılmaktadır (Heatherton ve Wyland, 2003).

Benlik Saygısının Yaşam Kalitesine Etkileri

Bireyin yapmış olduğu değerlendirme süreci genellikle öz değerlendirme (benliğini kendi iç standartlarıyla karşılaştırma) ile diğerlerini değerlendirmeyi (sosyal karşılaştırma) içerir. Psikoloji alanında çalışılan benlik saygısı, yönüne göre olumsuz ya da olumlu benlik değerlendirmeleri ve sonuçları olabilen önemli bir kavramdır (Şahin vd., 2014). Örneğin, düşük veya olumsuz benlik saygısı, yalnızlık (Vanhalst vd., 2013), stres (Moksnes vd., 2016), kaygı (Sowislo ve Orth, 2013) ve depresyon (Sowislo ve Orth., 2013) gibi olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilirken, yüksek veya pozitif benlik saygısı, güçlü yaşam doyumu (Diener ve Diener, 1995), iyimserlik, mutluluk, umut (Heaven ve Ciarrochi, 2008), olumlu başa çıkma stratejileri (Shimizu ve Pelham, 2004) ve güçlü sosyal destek (Tajbakhsh ve Roust, 2012) gibi olumlu sonuçlarla ilişkilendirilmiştir. Bu kapsamda, benliğe ilişkin olumlu bir görüşe sahip olmanın, psikolojik iyi oluşun yükselmesi gibi sayısız avantajla ilişkili olduğuna inanılmaktadır (Paradise ve Kernis, 2002). Tersine, düşük benlik saygısı genellikle psikolojik sıkıntı ile ilişkilidir (Orth vd., 2009).

Benlik Saygısı Gelişiminin İçsel ve Dışsal Kaynakları

Benlik saygısı gelişimini, eğilimsel veya durumsal kaynaklar veya her iki kaynağın birleşiminden alan karmaşık bir süreçtir. Bazı araştırmacılar benlik saygısının, performans sonuçları veya başkalarından onay alma gibi dış koşullardan ziyade, içe dönük bireysel farklılık değişkenlerine bağlı olduğuna inanırken (Arndt ve Schimel, 2003), diğerleri benlik saygısı gelişiminin, en azından bir kısmı ile, insanların dışsal ihtimalleri veya benlik değeri kriterlerini takip ve tatmin etme girişiminden kaynaklandığına inanmaktadırlar (Crocker, 2002). Benlik saygısına yönelik bu kaynaklar, benlik saygısının içsel veya dışsal kaynakları olarak da görülebilir. Crocker (2002), yeterlilik standartlarını karşılama, çekicilik, saygı görme, beğenilme, kabul edilme veya başarıya ulaşma gibi dış benlik saygısı kaynaklarının benlik saygısı kaynakları olarak güvenilmez olduğunu iddia etmiştir. Bu dış kaynakların, dış doğrulama gerektirmeleri ve durumsal olmaları nedeniyle kısa ömürlü ve kırılğan

oldukları düşünülür. Crocker (2002) tarafından yürütülen çalışmada benlik saygılarını dış kaynaklara (örneğin, akademik performans, başkalarından onay alma ve görünüm gibi) dayandıran üniversite öğrencilerinin, ilişkilerinde çatışma yaşama, akademik sorunlar, öfke, stres ve yüksek düzeyde uyuşturucu veya alkol kullanımı gibi olumsuzluklar yaşadıkları gözlenmiştir.

Tersine, benlik saygısı içsel kaynaklara (ahlak, erdemlilik gibi) dayanan öğrencilerin uyuşturucu ve alkol kullanma veya yeme bozukluğu geliştirme olasılıklarının daha düşük, yüksek not alma olasılıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Kernis (2003), “belirli dış standartları karşılamaya bağlı olan istikrarsız ve kırılgan benlik saygısı” ile “daha istikrarlı ve güvenli kabul edilen ve dışsal standartlara bağlı olmayan optimal benlik saygısı” arasında bir ayrım yapmıştır. Bu görüşe göre, optimal ya da güvenli benlik saygısı, performans sonuçları ya da diğerlerinin onayı gibi dışsal kaynaklara bağlı değildir. Bununla birlikte tüm benlik saygısının dış etkenlere bağlı olduğunu ve koşulsuz veya optimal benlik saygısının nadir olduğunu öne süren araştırmacılara da rastlanmaktadır (Arndt ve Schimmel, 2003). Bu görüşe göre, optimal benlik saygısı seviyelerine sahip bireyler bile, kendini doğrulama ve kendini tanımlama (dışsal olarak şarta bağlı benlik saygısını gösterme) için dış çevreden veya sosyal dünyadan gelen kaynaklar ile sosyal karşılaştırma süreçlerini kullanacaklardır.

Benlik Saygısının Kaynakları ve Cinsiyet

Araştırmalar, erkek ve kadınların benlik saygısı kaynaklarında farklılık gösterdiklerini işaret etmektedir. Stein vd.’e (1992) göre bireysel yönelim (öz-güven, öz-yeterlik, bireysellik gibi) erkeklerde yüksek benlik saygısı ile daha fazla ilişkili iken, ortak yönelim (birbirine bağlı, bağımlı, birleşik), kadınlarda benlik saygısının yüksek olması ile daha fazla ilişkilidir. Bu bağlamda, erkeklerde benlik saygısı daha çok nesnel başarı standartlarından etkilenirken, kadınların benlik saygısında kişilerarası ilişkilerin daha belirgin bir rol oynadığı görülmektedir. Dolayısıyla benlik saygısını geliştirmenin kaynağında kadın ve erkeğin farklı olabileceği ve bu farklılığın kaynaklara verilen öneme bağlı olarak gelişebileceği düşünülmektedir.

Benlik saygısı gelişiminin temel kaynakları arasında, “diğerlerinin gözünden kendini görme”, “yeterlilik algısı” ve “sosyal karşılaştırmalar” yer alır. Diğerlerinin gözünden kendini görme modeline göre benlik saygısı başkalarının değerlendirmeleri, algıları ve görüşleri yoluyla gelişir (Gentile vd., 2009). Yeterlilik algısı, kişinin belirli

bir alandaki yetenek ve yeterliliğine ilişkin varsayımlarda bulunmasına dayanır. Sosyal karşılaştırmalar, kişinin kendini değerlendirmesinde bir ölçü olarak diğer bireyleri kullanmasıdır. Kişi bunu, diğerlerine ne kadar benzer veya farklı olduğunu değerlendirerek yapar. Sosyometrik teori, diğerlerinin gözünden kendini görme kavramına benzer şekilde, bireylerin başkaları tarafından değer verilme ve kabul edilmeye doğuştan gelen bir ihtiyacı olduğunu ve benlik saygısının bu değeri ve kabulü izlemek için geliştirildiğini belirtmektedir (Thomaes vd., 2010). Sosyometrik teori, diğerlerinden gelen onayı ölçmek için hem uzun vadeli (trait self-esteem) hem de durumsal (state self-esteem) benlik saygısının kullanıldığını varsayar. Uzun vadeli benlik saygısı, kişinin kendi değerine ilişkin yaptığı kalıcı değerlendirmelerdir ve başkalarının geçmişte yaptığı değerlendirmelerin toplamına dayandığına inanılmaktadır (Thomaes vd., 2010). Benlik saygısının daha dalgalı, geçici biçimi ise durumsal benlik saygısıdır.

Benlik saygısı kaynaklarının cinsiyet kapsamında farklılık göstermesi ile ilgili olarak, kadınların başkalarının gözünden kendini görmeye erkeklere göre, erkeklerin ise sosyal karşılaştırmalara kadınlara göre daha fazla önem verdiği görülmüştür (Schwalbe ve Staples, 1991). Ancak bu bulguların elde edilmesinde, erkek ve kadınların karşılaştırmaları performansa dayalı olarak yapmaları rol oynamış olabilir. Diğer yandan, karşılaştırmaların fiziksel nitelikler, işbirliği veya nezaket gibi faktörlere dayalı olarak yapılması durumunda sosyal karşılaştırmaların kadınlar için de daha büyük bir rol oynaması söz konusu olabilirdi. Diğerlerinin gözünden kendini görme modeli ile kadın ve erkekler için toplumsal standartların farklı olduğu alana özgü hususlarda cinsiyet farklılıklarının ortaya çıkacağı düşünülmektedir (Schwalbe ve Staples, 1991). Benzer şekilde, benlik saygısı bir kişinin başarılarından ve bir alandaki yetkinliğinden kaynaklandığında yeterlilik modeli ile uyumlu olacaktır. Bu nedenle, benlik saygısındaki cinsiyet farklılıkları, bir cinsiyetin diğerinden daha iyi performans gösterdiği belirli alanlarda görülebilecektir (örneğin, akademik benlik saygısı, atletik benlik saygısı, görünüşe yönelik benlik saygısı gibi). Bu görüşlere göre, benlik saygısı düzeylerindeki genel farklılıklardan bağımsız olarak, erkekler ve kadınlar benlik kavramı, sosyal roller veya cinsiyete uygun normlarla ilgili olanlar gibi

benlik saygısı gelişimi temelinde farklılık gösterecektir (Josephs vd., 1992).

Benlik Saygısının Kaynakları ve Kültür

Benlik saygısının kaynakları, bir bireyin atfettiği kültürel normlarla ilgili olabilir. Bu bağlamda, bir gruba ait kültür, diğerleri tarafından nasıl algılandığının önemini, karşılaştırmalarda hangi faktörlerin kullanılacağını ve hangi yetkinlik alanlarının daha önemli olduğunu belirleyebilir. Dolayısıyla, benlik saygısı seviyeleri, sosyo-kültürel normlar tarafından değer verilen alanlarda algılanan başarıya bağlı olacaktır (Guimond vd., 2007). Örneğin, erkeklerin bireyselleşmeye, kadınların ise karşılıklı bağlılığa değer verdiğine inanılır. Bu nedenle erkeklerin benlik saygısının bağımsızlık ve özerklik gibi faktörlere, kadınların ise birbirine bağlılık ve karşılıklı ilişkiler gibi faktörlere bağlı olacağı düşünülmektedir.

Benlik Saygısı Türleri ve Cinsiyet

Yürütülen çok sayıda araştırma neticesinde erkeklerin kadınlardan daha yüksek benlik saygısına sahip olma eğiliminde olduklarına dair bulgular sağlanmıştır. Benlik saygısında gözlenen bu farklılıklar ergenlikte ortaya çıkma, erken yetişkinlik ve yetişkinlik boyunca devam etme eğilimindedir. Bleidorn vd.'e (2016) göre, araştırmalarda izlenen metodoloji bağlamında bu bulgular ne kadar sağlam olursa olsun, bunların çoğu, Amerika Birleşik Devletleri ve benzer Batılı ülkelerden alınan örneklerle incelenmiştir. Bleidorn vd. (2016) tarafından, 48 ülkeden son derece büyük ve cinsiyet olarak çeşitlendirilmiş örneklem üzerinde çalışma yapılmıştır. Batılılaşmış ülkelerden elde edilen bulgularla tutarlı olarak, erkeklerin kadınlardan daha yüksek benlik saygısı bildiriminde bulunduğu gözlenmiştir. Bununla birlikte, tutarlılık arz eden bu bulgunun kısmen araştırılan benlik saygısı türünden (örneğin genel benlik saygısı) kaynaklanabileceği öne sürülmüştür.

Genel benlik saygısı, bir kişinin bir bütün olarak kendine yönelik olumlu veya olumsuz tutumu olarak tanımlanabilir (Rosenberg vd., 1995). Alana özgü benlik saygısı ise, belirli alanlardaki (görünüş, performans, zeka gibi) öz değerlendirmeleri ifade eder. Rosenberg vd.'e (1995) göre, genel benlik saygısı ve alana özgü benlik saygısı, benlik saygısının farklı ve ayrı biçimleridir ve bir biçim diğerinin yerine geçmemelidir. Yani bunlar birbirinin yerine geçemeyen yapılardır. Major vd. (1999) tarafından yürütülen bir meta-analiz çalışmasında, Amerika Birleşik Devletleri ve

Kanada'dan erkek ve kadınların genel benlik saygı düzeyleri değerlendirilmiş ve elde edilen bulgular bağlamında geçmiş bulgularla tutarlı olarak, erkeklerin kadınlara göre daha yüksek benlik saygı düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, genel etki büyüklüğü değerlendirilirken söz konusu fark azalma eğiliminde olduğundan uygulanabilirliği veya pratikteki önemi sorgulanabilir. Kling vd. (1999) tarafından yürütülen bir diğer meta-analiz çalışmasında da benzer sonuçlar bulunmuştur. Yapılan çalışmada genel benlik saygısının erkeklerde daha yüksek olduğu, bununla birlikte genel etki büyüklüğün de daha küçük olduğu görülmüştür. Benlik saygısındaki cinsiyet farklılıkları farklı çalışmalarda tutarlılık gösterse de, genel etki büyüklüğünün de küçük olması söz konusudur. Sonuçta, genel benlik saygısındaki cinsiyet farklılıkları, etki büyüklüğü ile karşılaştırıldığında küçük olma eğilimindedir.

Ayrıca, benlik saygısı genellikle birleşik bir genel yapı olarak değerlendirilir ve alana özgü benlik saygısını araştıran çalışmalar, erkeklerin ve kadınların belirli benlik saygısı alanında farklılık gösterdiğini, kadınların bazı alanlarda erkeklerden daha yüksek puan aldığını göstermiştir. Gentile vd (2009), benlik saygısındaki cinsiyet farklılıklarının genellikle araştırılan belirli alana bağlı olduğunu bulmuştur. Örneğin, erkeklerin benlik tatmini, görünüş benlik saygısı ve atletik benlik saygısı gibi alanlarda daha yüksek benlik saygısı bildirdiği bulunmuştur. Bununla birlikte, ahlaki-etik benlik saygısı ve davranışsal davranış benlik saygısı alanlarında kadınlar daha yüksek benlik saygısı bildirmiştir. Benzer şekilde, düşük benlik saygısı düzeylerindeki cinsiyet farklılıkları, kısmen alana özgü benlik saygısından kaynaklanabilir. Örneğin, Bleidorn vd (2016), benlik saygısındaki daha büyük cinsiyet farklılıklarının, kız çocuklarına ve kadınların fiziksel görünümüne vurgu yapılması gibi kültürel bir vurguya sahip olabileceğini tahmin etmiştir. Algılanan fiziksel çekiciliğin azalmasının, özellikle kadınlar arasında benlik saygısı düzeylerini olumsuz yönde etkilediğine inanılmaktadır.

Benlik Saygısı ve Fiziksel Görünüş

Benlik saygısının kaynaklarından biri olan beden imajına yönelik memnuniyetsizlik cinsiyete göre farklılaşmaktadır (Tiggemann ve Polivy, 2010). Beden imajı, bireyin bedenine ilişkin bilişleri (düşünce, algı gibi), duyguları ve değerlendirmeleri olarak tanımlanabilir (Şahin vd., 2014). Bireyin algıladığı beden imajı ile ideal beden imajı arasında bir açıklık olmadığında, daha olumlu bir beden imajının oluştuğu düşünülür. Olumsuz beden imajı, algılanan beden imajı ile ideal

beden imajı arasındaki farklılıktır. Bireyler kendi beden imajlarını, diğerlerinin fiziksel görünüşlerini veya vücut görünümünü nasıl algıladıklarına bağlı olarak da değerlendirirler (Quinlivan ve Leary, 2005). Bu bağlamda görünüş kaygısı, kişinin bedenine yönelik algısı veya başkalarının varsayılan algılarına dayalı olarak fiziksel veya vücut görünümüne yönelik olumsuz değerlendirilme nedeniyle gelişebilir.

Çok sayıda araştırma, özellikle kadınların benlik saygısı düzeyleri ile olumsuz beden imajları arasında ilişki olduğunu göstermiştir (Wilcox ve Laird, 2000). Şahin vd. (2014) yapmış oldukları çalışmada, erkek ve kadınlarda ideal beden imajı, sosyal görünüş kaygısı ve benlik saygısı arasında ilişki olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda sosyal görünüş kaygısı ile benlik saygısı düzeyi arasındaki ilişki negatiftir. Dolayısıyla sosyal görünüş kaygısı yükseldiğinde, benlik saygısı düzeyinin düştüğü, tersine sosyal görünüş kaygısı daha olumlu olduğunda benlik saygısının arttığı bildirilmiştir. Furnham vd. (2002), beden imajı memnuniyetsizliği ile kadınlar arasında anlamlı bir ilişki varken, erkeklerle bir ilişkisi olmadığını bulmuştur. Bu, beden imajı memnuniyetsizliğinin kadınlarda düşük benlik saygısı ile daha yakından ilişkili olduğu görüşünü desteklemektedir.

İlgili Araştırmalar

Sünetçi vd. (2016) yapmış oldukları çalışmada, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin “flört şiddeti algıları” incelenmiştir. Bu bağlamda, öğrencilerin şiddeti nasıl tanımladıkları, şiddet davranış ve türlerinden hangilerine maruz kaldıkları, şiddet davranışlarından hangilerini uyguladıkları çalışmanın ana temasını oluşturmuştur. Araştırma neticesinde, kadın öğrencilerin flört şiddetine yönelik daha duyarlı oldukları, şiddet gören kadınların partnerlerine karşı güvensizlik hissine geliştirdikleri ve şiddete yönelik kadın ve erkeklerin algılamaları arasında farklar olduğu gözlenmiştir (s. 80).

Baldan ve Akış (2017) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye’de kadına yönelik şiddetin giderek arttığı, bununla birlikte henüz flört şiddetinin tanımının yapılmadığı ifade edilerek, gençlerin nüfusun büyük bölümünü oluşturduğu Türkiye’de yapılması gereken faaliyetlerden ilkinin flört şiddetin varlığını kabul etmek olduğu vurgulanmıştır. Flört şiddetinin sıklığı ve ülkeye özgü risk faktörlerinin belirlenmesinin öneminden de bahseden araştırmacılar, sorunun çözümü için okul temelli çalışmaları önermektedir (s. 43).

Rubio-Garay vd. (2017) çalışmalarında, ergenlerde ve gençlerde flört

şiddetinin yaygınlığı hakkında bir inceleme yapmışlar ve bu kapsamda fiziksel, psikolojik ve cinsel flört şiddeti ile ilgili yapılan araştırmaları incelenmiştir. Toplam 1,221 referans yayından incelenmeye değer bulunan (500'den fazla katılımcı veya olasılıklı örnekleme yoluyla elde edilen, güvenilirlik ve geçerlilik kanıtı olan çalışmalar değerlendirilmeye alınmıştır) 113 adet araştırma analize tabi tutulmuştur. Elde edilen sonuçlara göz atıldığında psikolojik şiddetin kadınlar tarafından, cinsel şiddetin erkekler tarafından uygulanma olasılığının daha yüksek olduğu gözlenmiştir.

Cinal (2018) tarafından, flört şiddeti, flört şiddetine yönelik tutumun depresyon ve anksiyete ile ilişkisinin ölçülmesi amaçlanmış ve bu kapsamda toplam 321 erişkinin katılımıyla bir çalışma yapılmıştır. Çalışma neticesinde erişkin bireylerin, flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik tutumlarının depresyon ve anksiyete ile korelasyon gösterdiği, bireylerin flört şiddetine yönelik mağduriyetleri arttıkça, depresyon ve anksiyete düzeylerinin de buna paralel olarak arttığı gözlemlenmiştir (s. 35).

Karatay vd. (2018) tarafından yapılan araştırmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışlarını mercek altına alınmış ve katılımcıların flört şiddeti farkındalığının düşük olduğu gözlenmiştir. Bununla birlikte, kadınlarda şiddetle ilgili farkındalığın erkeklere nazaran yüksek olduğu, ihmal etme, alay etme, takip etme, sosyal yaşamı kısıtlama, aldatma ve kıskanma gibi davranışların erkekler tarafından zayıf derecede şiddet davranışı olarak algılandığı, geçmişte şiddete uğrama ve tanıklık etme ile şiddet uygulama davranışı arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (s. 62).

Yıldırım ve Terzioğlu (2018) tarafından yürütülen araştırmada flört şiddeti fiziksel ve zihinsel sağlık üzerine olan olumsuz etkileri nedeniyle önde gelen problemlerden biri olarak tanımlanmıştır. Flört şiddetinin yol açtığı problemler arasında anksiyete, depresyon, intihar girişimleri, alkol kullanımı ve riskli cinsel davranışlar sıralanmıştır. “Flört şiddetine yönelik farkındalığının artırılması” ve “risk faktörlerinin tanımlanması” söz konusu problemin çözümüne yönelik adımlar olarak önerilmiştir.

Turan ve Duy (2020) tarafından yürütülen araştırmada flört ilişkisinde şiddete yönelik tutumları etkilediği düşünülen faktörler araştırılmıştır. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet rollerine dönük tutumlar, bağlanma boyutları, benlik saygısı ve sosyal onay ihtiyacı dikkate alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 842 üniversite öğrencisinden teşkil edilmiştir. Yapılan incelemeler neticesinde, flört şiddeti tutum puanının şiddet alt boyutunun kadın ve erkek farklılaşmadığı; istismar, kontrol alt boyutları ve toplam

şiddet düzeyinin erkeklerde daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumların flört şiddetine yönelik tutumların açıklayıcısı olduğu, bağlanma boyutlarından kaçınan bağlanmanın flört şiddetinin şiddet alt boyutunu, kaygılı bağlanmanın ise istismar ve kontrol alt boyutunu açıkladığı görülmüştür. Ayrıca, benlik saygısının flört şiddetinin kontrol alt boyutunu anlamlı düzeyde açıkladığı bulunmuştur.

Özan vd. (2020) tarafından yürütülen araştırmada, tıp öğrencilerinde uygulanan yapılandırılmış eğitimin toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddetine yönelik tutumlara etkisi incelenmiştir. Katılımcılara verilen eğitimin toplumsal cinsiyet ve kadının flört ilişkisinde uyguladığı psikolojik şiddete yönelik algılarında anlamlı değişikliğe neden olduğu görülmüştür. Kadınların toplumsal cinsiyet ve flört ilişkisinde uygulanan psikolojik şiddete yönelik algılarında eğitim sonrasında olumlu yönde değişiklik saptanırken, erkeklerin sadece toplumsal cinsiyete yönelik algılarında olumlu yönde değişiklik tespit edilmiştir.

Akcan (2020) tarafından yürütülen araştırmada, flört şiddetinde etkili olan psikopatolojik unsurların incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, yaş, gelişim dönemi, cinsiyet, alkol veya madde kullanımı, aile kökenli şiddet, otoriter anne baba tutumları, depresyon ve anksiyete gibi çeşitli psikopatolojik bozuklukların flört şiddetini yordadığı ifade edilmiştir. Konuya çözüm önerisi olarak mağdur olan bireylere dönük baş etme becerilerini geliştirmeyi esas alan etkinliklerin düzenlenmesinin (örneğin önleyici ve koruyucu eğitim programları) uygun olacağı değerlendirilmiştir (s. 72).

Martínez-Heredia (2021) tarafından yürütülen araştırmada, genç çiftlerin flört ilişkilerinde şiddet kullanımının bibliyometrik analizi yapılmıştır. “Scopus” ve “Web of Science” veri tabanlarında kayıtlı 842 adet yayından elde edilen veriler nicel yöntemle incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde, yayınların 2017 ve 2018 yıllarında yoğunlaştığı ve flört ilişkilerine yönelik şiddet konusunda en fazla bilimsel üretime ABD’nin sahip olduğu görülmüştür. Giderek daha fazla ülkenin bu konuyu araştırdığı ve 2015 yılından itibaren yayın üretiminde bir artış olduğunu vurgulanmıştır. Yazarlar, genç çiftlerin flört ilişkilerinde ortaya çıkan şiddetin önlenmesi için bu toplumsal soruna yönelik bilgilerin derinleştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda flört şiddetinin derinlemesine araştırılması gereken

küresel çapta bir sosyal ve sağlık sorunu olduğunun altı çizilmiştir.

BÖLÜM III

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeline, araştırmanın çalışma grubuna, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ve ortaya çıkan bulguların nasıl raporlaştırıldığına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Yöntemi

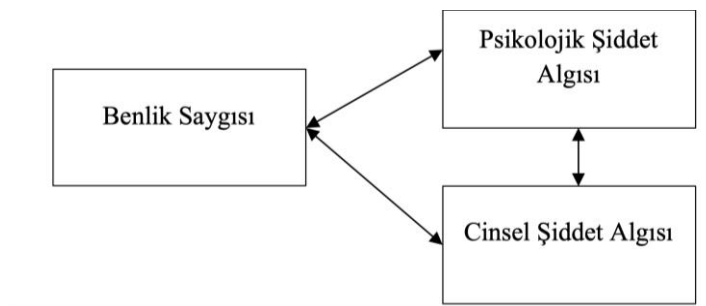
Araştırmanın yürütülmesinde nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi tercih edilmiştir. Tarama modeli, grubun birtakım özelliklerini tespit edebilmek için verilerin toplanmasıdır. Bu modelde, değişkenlerin birlikte değişip değişmediği, eğer bir değişme varsa bunun nasıl yönde olduğu saptanmaya çalışılır. Tarama araştırmalarında genellikle geniş bir kitleden araştırmacı tarafından belirlenen cevap seçenekleri kullanılarak bilgi toplanır. Genellikle tarama araştırmalarında araştırmacılar, görüşlerin ve özelliklerin neden kaynaklandığından çok örneklemdaki bireyler açısından nasıl dağıldığıyla ilgilenmektedir (Büyüköztürk, 2008).

Araştırma Modeli

Araştırmanın modeli Şekil 3.1’de görüldüğü gibidir.

Şekil 3.1.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modeli dikkate alındığında flört ilişkilerinde erkek tarafından uygulanan psikolojik ve cinsel şiddete yönelik tutumlar ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin sorgulanması hedeflenmiştir.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini KKTC’de yaşayan 18 yaş ve üzeri flört ilişkisi olan kadın ve

erkekler oluşturmaktadır. Çalışmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmanın örneklem sayısı evreni bilinmeyen örneklem formülü kullanılarak 384 olarak belirlenmiştir. Evreni bilinmeyen örnekleme formülüne göre %95 güven düzeyi ve %5 örnekleme hatası ile görüşülmesi gereken kişi sayısı en az 384'tür. Araştırma verileri uygun örneklem yöntemi kullanılarak belirlenmiş katılımcılar üzerinden toplanmıştır.

Tablo 1.

Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Yaş grubu		
23 ve altı	99	25,78
24 - 32	129	33,59
33 - 41	75	19,53
42 ve üstü	81	21,09
Cinsiyet		
Kadın	282	73,44
Erkek	102	26,56
Medeni durum		
Bekar	270	70,31
Evli	114	29,69
Eğitim durumu		
Lise ve altı	18	4,69
Lisans	162	42,19
Lisansüstü	204	53,13
Ekonomik durum		
Alt gelir grubu	18	4,69
Orta gelir grubu	309	80,47
Üst gelir grubu	57	14,84
Kardeş sayısı		
Tek çocuk	54	14,06
İki kardeş	192	50,00
Üç kardeş	72	18,75
Dört ve üstü	66	17,19
Şu anda flört ilişkisi yaşama		
Evet	219	57,03
Hayır	165	42,97
Daha önce flört ilişkisi yaşama		
Evet	384	92,19
Flört ilişkinizde hiç cinsel şiddete maruz kalma		
Evet	72	18,75
Hayır	312	81,25
Flört ilişkinizde hiç duygusal şiddete maruz kalma		
Evet	246	64,06
Hayır	138	35,94
En uzun flört ilişkisi		
1 yıldan daha az	76	19,79
1-3 yıl	132	34,38
4 yıl ve üstü	176	45,83

Tablo 1'de araştırmaya katılanların sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılanların %25,78'inin 23 yaş ve altı, %33,59'unun 24-32 yaş arası, %19,53'ünün 33-41 yaş arası, %21,09'unun 42 yaş ve üzeri yaş grubuna mensup bireyler, %73,44'ünün kadın, %26,56'sının erkek, %70,31'inin bekar, %29,69'unun evli bireyler olduğu, %4,69'unun lise ve altı, %42,19'unun lisans, %53,13'ünün lisansüstü eğitim seviyesinde olduğu, %4,69'unun alt gelir grubunda, %80,47'sinin orta gelir grubunda, %14,84'ünün üst gelir grubunda olduğu, %14,06'sının tek çocuk olduğu, %50'sinin iki kardeş olarak büyüdüğü, %18,75'inin üç kardeş, %17,19'unun ise dört ve üzerinde kardeşinin olduğu, %57,03'ünün şu anda flört ilişkisi yaşadığı, %42,97'sinin şu anda flört ilişkisi yaşamadığı, %92,19'unun daha önce flört ilişkisi yaşadığı, %18,75'inin flört ilişkisinde cinsel şiddete maruz kaldığı, %81,25'inin flört ilişkisinde hiç cinsel şiddete maruz kalmadığı, %64,06'sının flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kaldığı, %35,94'ünün flört ilişkisi hiç duygusal şiddete maruz kalmadığı, %19,79'unun en uzun flört ilişkisinin 1 yıldan daha az, %34,38'inin en uzun flört ilişkisinin 1-3 yıl arasında, %45,83'ünün en uzun flört ilişkisinin 4 yıl ve üzerinde devam ettiği görülmüştür.

Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri

“Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri” kız ve erkeklerin flörtte fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet tutumlarını belirlemek üzere Price, Byers ve Flört Şiddeti Araştırma Ekibi (1999) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekler 5'li likert tipindedir ve 1) “Kesinlikle katılmıyorum” iken 5) “Kesinlikle katılıyorum” şeklindedir. Ölçekler, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği”, “Erkek Seksüel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği”, “Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Kadın Seksüel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği” şeklindedir. Ölçeklerden alınan yüksek puanlar flört şiddetine yönelik kabul düzeyinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999). Ölçekler geliştirilirken tüm ölçek maddelerinin hem İngilizce hem de Fransızca hali oluşturulmuştur. Ölçeklerin ilk hali yaşları 12-18 arasında değişen öğrencilere ve öğrencilerin öğretmenlerine uygulanmış ve geri

bildirimler sonucu gözden geçirilmiştir. Daha sonra ölçeğin okunabilirliği ve anlaşılabilirliğini test etmek amacıyla ölçeğin, yaşları 14-19 arasında değişen öğrenci grubu üzerinde pilot uygulaması yapılmıştır. Öğrencilerden anlaşılması zor maddeleri belirlemeleri istenmiştir. Sonrasında 6 farklı ölçek formu oluşturulmuş, ölçeklerin son hali Fransızcaya çevrilmiş ve tekrar İngilizceye geri çevrilmiştir (Price, E.L;Byers, E.S; DatingViolenceResearch Team,1999).Bu çalışma kapsamında Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Türkçeye uyarlanmıştır.

İki Boyutlu Benlik Saygısı Ölçeği

Katılımcıların benlik saygıları “İki Boyutlu Benlik Saygısı Ölçeği” ile ölçülmüştür. Tafarodi ve Swan (2001) tarafından geliştirilen “kendini beğenme” ve “öz-yeterlik” alt boyutlarından oluşan Benlik Saygısı Ölçeğinin Türkçe’ye uyarlanması Doğan (2011) tarafından gerçekleştirilmiştir. Orijinal çalışmada ölçeğin Cronbach’s Alpha katsayısı “kendini beğenme” faktörü için 0,90 ve öz-yeterlik faktörü için 0,83 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türkçe versiyonunda güvenirlik ve geçerlik incelemesinin ardından ölçeğin iki faktörlü orijinal haliyle kullanılabileceği teyit edilmiştir. Cronbach’s Alpha katsayısı “kendini beğenme” faktörü için 0,83 ve öz-yeterlik faktörü için 0,74 olarak bulunmuştur. Ölçek toplam 16 maddeden oluşmaktadır:

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmada katılımcıların verilerinin analizi için Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 26,0 programından faydalanılmıştır

Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin yanıtlarının güvenilirliği Cronbach Alfa testi ile incelenmiş ve İki Boyutlu Benlik Saygısına ait alfa katsayısı 0,837, Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğine ait katsayı ise 0,907 bulunmuştur.

Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarına dair tanımlayıcı istatistikler verilmiş olup, ölçek puanlarının normal dağılım uyma durumu Kolmogorov – Smirnov testi ile incelenmiş ve normal dağılım göstermediği belirlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 3.

Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Kolmogorov - Smirnov			Çarp.	Basık.
	İst.	s.d.	p		
İBBS-Kendini sevme	0,127	384	0,000	0,505	0,422
İBBS-Özyeterlik	0,132	384	0,000	0,116	0,927
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Cinsel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	0,206	384	0,000	2,108	5,789

Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılırken nonparametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Buna göre bağımsız değişkende 2 grup varsa Mann - Whitney U testi, 2’de çok grup varsa KRuskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı puanlarının Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarının arasındaki ilişkilerde Spearman testi uygulanmış ve yordama durumu için regresyon analizi kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde çalışma sorularına yönelik toplanan veriler ışığında problem ve alt problemlerin çözümlenmesi neticesinde ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3.

Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	n	\bar{x}	s	Min	Max
İBBS-Kendini sevme	384	22,42	2,30	16	29
İBBS-Özyeterlik	384	20,63	2,69	12	29
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	384	21,88	8,40	15	65

Tablo 3'te katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları verilmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılanların İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBS-Kendini sevme alt boyutundan ortalama $22,42 \pm 2,30$ puan, minimum 16, maksimum 29 puan, İBBS-Özyeterlik alt boyutundan ortalama $20,63 \pm 2,69$ puan, minimum 12, maksimum 29 puan, Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden ise ortalama $21,88 \pm 8,40$ puan, en düşük 15, en yüksek 65 puan aldıkları tespit edilmiştir.

Tablo 4.

Katılımcıların yaş grubuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Yaş grubu	n	\bar{x}	s	M	S.O.	X ²	p	Fark
İBBÖ-Kendini sevme	23 ve altı	99	22,27	2,20	22	192,14	8,739	0,033*	3-4
	24 - 32	129	22,47	2,11	22	196,62			
	33 - 41	75	21,88	2,25	22	162,80			
	42 ve üstü	81	23,04	2,63	22	213,89			
İBBÖ-Özyeterlik	23 ve altı	99	20,39	2,79	20	183,45	1,965	0,580	
	24 - 32	129	20,70	3,03	20	191,49			
	33 - 41	75	20,56	2,19	21	191,30			
	42 ve üstü	81	20,89	2,42	20	206,28			
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	23 ve altı	99	23,09	8,18	20	215,18	14,610	0,002*	1-3
	24 - 32	129	21,86	9,86	19	189,33			
	33 - 41	75	20,04	7,22	17	153,98			
	42 ve üstü	81	22,11	6,82	21	205,50			

* $p < 0,05$

Tablo 4’te katılımcıların yaş grubuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış ve söz konusu karşılaştırmalar yapılırken Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılanların yaş grubuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). 42 yaş ve üzerinde olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanları, 33-41 yaş arasında olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur. Katılımcıların yaş grubuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark yoktur ($p > 0,05$).

Katılımcıların yaş grubuna göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark vardır ($p < 0,05$). 23 ve altı yaş grubundan olan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları, 33-41 yaş arası yaş grubunda olan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksektir.

Tablo 5.

Katılımcıların cinsiyetine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Cinsiyet	n	\bar{x}	s	M	S.O.	Z	p
İBBÖ-Kendini sevme	Kadın	282	22,37	2,20	22	191,78	-0,213	0,831
	Erkek	102	22,56	2,57	22	194,49		
İBBÖ-Özyeterlik	Kadın	282	20,66	2,70	20	196,12	-1,074	0,283
	Erkek	102	20,56	2,67	20	182,49		
FETUCŞTÖ	Kadın	282	20,02	7,69	18	162,72	-8,810	0,000*
	Erkek	102	27,00	8,17	26	274,82		

* $p < 0,05$

Tablo 5'te katılımcıların cinsiyetine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış ve karşılaştırma yapılırken Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılanların cinsiyetine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark bulunmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$). Kadın ve erkek katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları benzerdir.

Araştırmaya katılanların cinsiyetine göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark vardır ($p < 0,05$). Erkek katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları, kadın katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur.

Tablo 6.

Katılımcıların medeni durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Medeni durum	n	\bar{x}	s	M	S.O.	Z	p
İBBÖ-Kendini sevme	Bekar	270	22,29	2,21	22	189,12	-0,929	0,353
	Evli	114	22,74	2,49	22	200,51		
İBBÖ-Özyeterlik	Bekar	270	20,86	2,84	20,5	202,77	-2,818	0,005*
	Evli	114	20,11	2,23	20	168,18		
FETUCŞTÖ	Bekar	270	21,56	8,35	19	189,48	-0,826	0,409
	Evli	114	22,63	8,49	19	199,64		

* $p < 0,05$

Tablo 6’da katılımcıların medeni durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma yapılırken Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılanların medeni durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Bekar katılımcıların İBBÖ-Özyeterlik puanları, evli katılımcıların İBBÖ-Özyeterlik puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksektir. Katılımcıların medeni durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Araştırmaya katılanların medeni durumuna göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark yoktur ($p < 0,05$). Evli ve bekar katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları benzerdir.

Tablo 7

Katılımcıların eğitim düzeyi göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Eğitim Düz.	n	\bar{x}	s	M	S.O.	X²	p	Fark
İBBÖ- Kendini sevme	Lise ve altı	18	23,33	3,50	21,50	203,00	6,075	0,048*	1-2
	Lisans	162	22,13	2,22	22,00	176,33			
	Lisansüstü	204	22,57	2,22	22,50	204,41			
İBBÖ- Özyeterlik	Lise ve altı	18	21,50	2,43	20,50	224,50	1,640	0,441	
	Lisans	162	20,70	2,35	20,00	192,17			
	Lisansüstü	204	20,50	2,95	20,00	189,94			
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Lise ve altı	18	26,50	8,99	26,50	252,50	8,031	0,018*	1-2
	Lisans	162	22,09	7,75	20,00	199,61			1-3
	Lisansüstü	204	21,29	8,74	18,50	181,56			

* $p < 0,05$

Tablo 7’de katılımcıların eğitim düzeyi göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış, karşılaştırmalar yapılırken Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde, araştırmaya katılanların eğitim düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Eğitim düzeyi lise ve altında olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanları, eğitim düzeyi lisans mezunu olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur. Katılımcıların eğitim düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark yoktur ($p > 0,05$).

Katılımcı bireylerin eğitim düzeyi göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli

seviyede fark vardır ($p < 0,05$). Eğitim düzeyi lise ve altında olan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları, lisans mezunu olan ve lisansüstü mezunu olan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur.

Tablo 8.

Katılımcıların ekonomik düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Ekonomik Düz.	n	\bar{x}	s	M	S.O.	X²	p
İBBÖ- Kendini sevme	Alt gelir grubu	18	22,67	2,77	22,50	211,25	4,482	0,106
	Orta gelir grubu	309	22,30	2,07	22,00	186,69		
	Üst gelir grubu	57	23,00	3,16	23,00	218,08		
İBBÖ- Özyeterlik	Alt gelir grubu	18	19,33	2,03	19,50	139,00	4,891	0,087
	Orta gelir grubu	309	20,70	2,60	20,00	193,55		
	Üst gelir grubu	57	20,68	3,24	21,00	203,71		
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Alt gelir grubu	18	20,17	3,91	19,50	193,75	2,308	0,315
	Orta gelir grubu	309	21,75	8,57	19,00	188,68		
	Üst gelir grubu	57	23,11	8,41	22,00	212,79		

Tablo 8’de katılımcıların ekonomik düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma yapılırken Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 8 incelendiğinde, araştırmaya katılanların ekonomik düzeyine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olmadığı görülmüştür ($p > 0,05$). Ekonomik düzeyleri fark etmeksizin katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları benzer bulunmuştur.

Araştırma kapsamındaki bireylerin ekonomik düzeyine göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark yoktur ($p < 0,05$). Alt gelir, orta gelir ve üst gelir grubundaki katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları benzerdir.

Tablo 9.

Katılımcıların kardeş sayısına göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Kardeş sayısı	n	\bar{x}	s	M	S.O.	X^2	p	Fark
İBBÖ-Kendini sevme	Tek çocuk	54	22,89	2,28	23	214,42	11,223	0,011*	2-4
	İki kardeş	192	22,22	2,49	22	179,75			3-4
	Üç kardeş	72	22,13	2,04	22	180,63			
	Dört ve üstü	66	22,95	1,88	23	224,61			
İBBÖ-Özyeterlik	Tek çocuk	54	20,39	1,99	20	177,33	7,259	0,064	
	İki kardeş	192	20,47	3,23	20	182,38			
	Üç kardeş	72	20,92	1,67	21	211,44			
	Dört ve üstü	66	21,00	2,29	21	213,70			
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Tek çocuk	54	24,33	7,28	24	235,92	10,108	0,018*	1-3
	İki kardeş	192	22,05	8,70	19	188,19			1-4
	Üç kardeş	72	19,29	3,20	19,5	179,56			
	Dört ve üstü	66	22,18	11,22	17,5	183,64			

* $p < 0,05$

Tablo 9’da katılımcıların kardeş sayısına göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış, karşılaştırmalar yapılırken Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 9 incelendiğinde, araştırmaya katılanların kardeş sayısına göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Kardeş sayısı dört ve üzerinde olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanları, kardeş sayısı iki ve üç olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur. Katılımcıların kardeş sayısına göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Çalışma dahilindeki kişilerin kardeş sayısına göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark vardır ($p < 0,05$). Tek çocuk olarak büyüyen kişilerin Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları, iki kardeş olarak büyüyen ve üç kardeş olarak büyüyen katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur.

Tablo 10.

Katılımcıların şu anda flört ilişkisi yaşama durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Flört yaşama	n	\bar{x}	s	M	S.O.	Z	p
İBBÖ-Kendini sevme	Evet	219	22,34	2,28	22	189,23	-0,672	0,502
	Hayır	165	22,53	2,33	22	196,84		
İBBÖ-Özyeterlik	Evet	219	20,66	2,84	20	194,37	-0,384	0,701
	Hayır	165	20,60	2,48	20	190,02		
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	219	21,01	7,93	19	183,83	-1,778	0,075
	Hayır	165	23,02	8,88	19	204,01		

Tablo 10'da katılımcıların şu anda flört ilişkisi yaşama durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış ve karşılaştırma yapılırken Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo 10 incelendiğinde, araştırmaya katılanların şu anda flört ilişkisi yaşama durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme ve

İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark bulunmadığı görülmüştür ($p > 0,05$). Şu anda flört ilişkisi yaşayan ve şu anda flört ilişkisi yaşamayan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları benzerdir.

Araştırmaya katılanların şu anda flört ilişkisi yaşama durumuna göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark yoktur ($p > 0,05$). Şu anda flört ilişkisi yaşayan ve şu anda flört ilişkisi yaşamayan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları benzer hesaplanmıştır.

Tablo 11.

Katılımcıların flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Psikolojik şiddete maruz kalma	n	\bar{x}	s	M	S.O.	Z	p
İBBÖ-Kendini sevme	Evet	72	22,67	2,01	22	207,31	-1,270	0,204
	Hayır	312	22,37	2,37	22	189,08		
İBBÖ-Özyeterlik	Evet	72	20,21	2,57	20	176,19	-1,398	0,162
	Hayır	312	20,73	2,71	20	196,26		
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	72	22,04	12,13	17,5	165,13	-2,340	0,019*
	Hayır	312	21,84	7,29	19,5	198,82		

* $p < 0,05$

Tablo 11’de katılımcıların flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmıştır. Söz konusu karşılaştırma yapılırken Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo 11 incelendiğinde, araştırmaya katılanların flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark

bulunmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$). Flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalan ve flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalmayan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları benzer hesaplanmıştır.

Araştırmaya katılanların flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalma durumuna göre Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark vardır ($p < 0,05$). Flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalan bireylerin Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları, flört ilişkisinde Psikolojik şiddete maruz kalmayan bireylerin Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur.

Tablo 12.

Katılımcıların flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	Duy. Şid. maruz kal.	n	x	s	M	SO	Z	p
İBBÖ-Kendini sevme	Evet	246	22,44	2,14	22	198,74	-1,486	0,137
	Hayır	138	22,39	2,58	21,5	181,38		
İBBÖ-Özyeterlik	Evet	246	20,55	2,80	20	188,46	-0,963	0,336
	Hayır	138	20,78	2,48	20	199,71		
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	246	21,68	7,88	19	192,52	-0,004	0,997
	Hayır	138	22,22	9,27	18,5	192,47		

Tablo 12’de katılımcıların flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış, karşılaştırma yapılırken Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo 12 incelendiğinde, araştırmaya katılanların flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalma durumuna göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini

sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$). Flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalan ve flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalmayan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları benzer hesaplanmıştır.

Araştırmaya katılanların flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalma durumuna göre Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark yoktur ($p > 0,05$). Flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalan ve flört ilişkisinde duygusal şiddete maruz kalmayan bireylerin Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları benzerdir.

Tablo 13.

Katılımcıların en uzun flört ilişki süresine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları

	En uzun flört ilişki süresi	n	\bar{x}	s	M	S.O.	X²	p	Fark
İBBÖ-Kendini sevme	1 yıldan daha az	76	22,75	1,99	23,00	213,93	6,540	0,038*	1-2
	1-3 yıl	132	22,00	2,38	22,00	174,84			
	4 yıl ve üstü	176	22,60	2,34	22,00	196,49			
İBBÖ-Özyeterlik	1 yıldan daha az	76	21,37	1,79	21,00	231,03	11,769	0,003*	1-2
	1-3 yıl	132	20,34	3,25	20,00	185,44			1-3
	4 yıl ve üstü	176	20,53	2,50	20,00	181,16			
Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	1 yıldan daha az	76	20,08	6,85	18,00	173,26	6,536	0,038*	1-2
	1-3 yıl	132	22,59	7,44	20,00	211,08			
	4 yıl ve üstü	176	22,11	9,53	18,00	186,88			

* $p < 0,05$

Tablo 13'te katılımcıların en uzun flört ilişki süresine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları karşılaştırılmış, karşılaştırmalar yapılırken Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 13 incelendiğinde, araştırmaya katılanların en uzun flört ilişki süresine göre İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Kendini Sevme ve İBBÖ-Özyeterlik puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark olduğu tespit edilmiştir ($p <$

0,05). En uzun flört ilişki süresi 1 yıldan az olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanları, en uzun flört ilişki süresi 1-3 yıl arasında olan katılımcıların İBBÖ-Kendini sevme puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek ve en uzun flört ilişki süresi 1 yıldan az olan katılımcıların İBBÖ-Özyeterlik puanları, en uzun flört ilişki süresi 1-3 yıl arasında olan katılımcılar ile 4 yıl ve üzerinde olan katılımcıların İBBÖ-Özyeterlik puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksek bulunmuştur.

Çalışmadaki bireylerin en uzun flört ilişki süresine göre Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiki olarak önemli seviyede fark vardır ($p < 0,05$). En uzun flört ilişki süresi 1 yıldan az olan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları, en uzun flört ilişki süresi 1-3 yıl arasında olan katılımcıların Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarından istatistiki olarak önemli seviyede yüksektir.

Tablo 14.

Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasındaki ilişki

		İBBÖ-Kendini sevme	İBBÖ-Özyeterlik	Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete
İBBÖ-Kendini sevme	rho	1		
	p	.		
	N	384		
İBBÖ-Özyeterlik	rho	0,278	1	
	p	0,000*	.	
	N	384	384	
	rho	0,151	0,054	1
	p	0,003*	0,295	.

Flörtte Erkek Tarafından				
Uygulanan Psikolojik Şiddete	N	384	384	384
Yönelik Tutum Ölçeği				

Tablo 14'te katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı ve Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasındaki ilişki verilmiştir.

Tablo 14 incelendiğinde, çalışma kapsamındaki bireylerin İki Boyutlu Benlik Saygısı ölçeğine ait İBBÖ-Özyeterlik puanları ile Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında pozitif yönde ve istatistiki olarak önemli seviyede korelasyon olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Buna göre çalışmaya katılan bireylerin İBBÖ-Özyeterlik puanları arttıkça, Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanları da pozitif yönde ve istatistiki olarak önemli seviyede artmaktadır.

Tablo 15.

Katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı puanlarının Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarını yordama durumu

	Std. Olm.		Standart		F	R ²
	β	S.H.	Beta	t	p	AdjR ²
(Sabit)	11,785	4,171		2,825	0,005*	0,015
Kendini sevme	0,450	0,185	0,123	2,431	0,015*	0,013

Tablo 15.'te katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısı puanlarının Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarını yordama durumu Stepwise yöntemiyle gerçekleştirilmiş regresyon analiziyle incelenmiştir.

Tablo 15.'e göre katılımcıların İki Boyutlu Benlik Saygısında yer alan Kendini sevme puanlarının Flörtte Erkek Tarafından Uygulanan Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puanlarını istatistiki olarak önemli seviyede ve pozitif yönde yordadığı belirlenmiştir ($\beta=0,123$; $p < 0,05$).

BÖLÜM V

Tartışma

Bu çalışma yetişkin bireylerin heteroseksüel flört ilişkilerinde psikolojik şiddete yönelik tutumlarının incelemesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma bulgularına göre toplanan verilerin analizi neticesinde flörtte erkek tarafından uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlar ile benlik saygısı, kendini sevme alt faktörü ve öz yeterlilik alt faktörü arasında pozitif ve zayıf bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yıldırım ve Terzioğlu (2018)'nin yaptığı çalışmada da benzer bulunmuştur benlik saygısının, flört şiddeti riskini arttıran faktörlerden birisi olduğunu ifade etmektedir. Diaz-Aguado ve Martinez (2015) tarafından İspanya'da 4147 erkek üzerinde yürütülen çalışmada, benlik saygısı düşük olan erkeklerin, erkek egemenliği ve kadınlara karşı şiddeti yüksek oranda destekledikleri, problemlerin çözümünde genellikle şiddeti tercih ettikleri saptanmıştır'in. Bu araştırmada KKTC'de yaşamlarını sürdüren bireylerin flört ilişkisinde hangi davranışları şiddet olarak kabul ettiği, hangilerini normal olarak gördüğü, benlik saygı düzeylerinin hangi seviyede olduğunun taraması yapılmıştır. Bununla birlikte benlik saygı düzeylerinin şiddet algılarını nasıl etkilediğini, alt boyutları ile birlikte araştırılmıştır. Flört ilişkisinde olan kişilerle benlik saygısı arasındaki tutumların hangi boyutlara göre değiştiği araştırılmıştır. Flört şiddetinin tanım olarak çok yaygın olmayışı, evlilik öncesi olası yaşanacak olan sorunların şiddet olarak algılanmasını gözardı etmektedir. Şiddet her yönlü kişilerin benliğine zarar vermektedir. Uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumların eğitim düzeyi ile pozitif bir ilişki içinde olduğu, bu bağlamda eğitim seviyesi düşükçe psikolojik şiddeti kabul etme eğiliminin göreceli olarak arttığı görülmüştür. Eğitim ve eğitime bağlı olarak bilgi ve görgü seviyesinin artması insanların daha medeni dünya görüşlerine sahip olmalarına imkân vermektedir. Flörtte erkek tarafından uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlar ile benlik saygısı, kendini sevme alt faktörü ve öz yeterlilik alt faktörü arasında pozitif ve zayıf bir ilişki olduğu saptanmıştır. Elde edilen bulgular literatürde yer alan araştırmalar çerçevesinde

tartışılmıştır.

Yapılan bir diğer araştırmada spor aktivitelerine katılan kadınların benlik saygısında kayda değer artışlar olduğu ve daha az oranda flört şiddetine maruz kaldıkları ifade edilmiştir (Milner ve Baker 2017). Shaw'a (2009) göre benlik saygısı ile flört şiddeti arasında negatif bir ilişki vardır. Bireylerin benlik saygı düzeylerinin azalması ilişkilerde şiddeti artırırken, flört şiddeti de benlik değeri düzeylerini düşürmektedir (Yolcu ve Akbay, 2020).

Van Ouytsel vd. (2017) da düşük benlik saygısına sahip olmanın ve depresyon semptomları göstermenin flört şiddeti mağduru olmak ile önemli bir ilişkisi olduğunu bulmuştur.

Yıldırım (2016) tarafından yürütülen çalışmada düşük benlik saygısına sahip bireyler karşılaştıkları herhangi stresli bir durumda daha olumsuz ve öfkeli davranabilmekte, yaşanan durum karşısında daha çok zorluk çekeabilmekte ve bu zorluktan kaynaklı da çözüm olarak şiddeti kullanabilmektedir (Yolcu ve Akbay, 2020). Yine Yıldırım (2016)'a göre flört şiddeti mağduru olmak, benlik değerinin azalmasına sebep olabilmektedir.

Mermertaş (2020), tez çalışmasında üniversite öğrencilerinin flört şiddeti mağduriyetleri arttıkça, benlik değeri düzeylerinin azaldığını ve benlik değeri düzeyleri azaldıkça da flört şiddetine yönelik olumlu tutumlarının arttığını bulmuştur. Flörtte şiddet ile benlik saygısı arasındaki ilişkiye yönelik saptanan bulgular bu çalışmada ortaya konan bulgularla desteklenmiştir.

Bu araştırmada flört ilişkilerinde uygulanan şiddetin cinsiyet açısından anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Bu bağlamda erkeklerin flört ilişkisinde uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlarının kadınlara göre anlamlı derecede farklılaştığı ve bu bağlamda göreceli olarak psikolojik şiddeti kabul edilebilir buldukları görülmüştür. Benzer şekilde erkeklerin cinsel şiddete yönelik tutumlarında kadınlara göre anlamlı bir farklılık olmamasına rağmen, göreceli olarak cinsel şiddeti kabul edilebilir bulmaya kadınlara nazaran daha yakındırlar. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında bu bulguları destekleyecek verilere rastlanmıştır. Çetin (2004), Kaya (2013) ve Yumuşak (2013)'ın çalışmalarında erkeklerin romantik ilişkide yaşanan şiddete yönelik kabul durumunun kadınlara göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Bireyin yapmış olduğu değerlendirme süreci genellikle öz değerlendirme (benliğini kendi iç standartlarıyla karşılaştırma) ile diğerlerini değerlendirmeyi (sosyal

karşılaştırma) içerir. Psikoloji alanında çalışılan benlik saygısı, yönüne göre olumsuz ya da olumlu benlik değerlendirmeleri ve sonuçları olabilen önemli bir kavramdır (Şahin vd., 2014). Örneğin, düşük veya olumsuz benlik saygısı, yalnızlık (Vanhalst vd., 2013), stres (Moksnes vd., 2016), kaygı (Sowislo ve Orth, 2013) ve depresyon (Sowislo ve Orth., 2013) gibi olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilirken, yüksek veya pozitif benlik saygısı, güçlü yaşam doyumu (Diener ve Diener, 1995), iyimserlik, mutluluk, umut (Heaven ve Ciarrochi, 2008), olumlu başa çıkma stratejileri (Shimizu ve Pelham, 2004) ve güçlü sosyal destek (Tajbakhsh ve Roust, 2012) gibi olumlu sonuçlarla ilişkilendirilmiştir. Bu kapsamda, benliğe ilişkin olumlu bir görüşe sahip olmanın, psikolojik iyi oluşun yükselmesi gibi sayısız avantajla ilişkili olduğuna inanılmaktadır (Paradise ve Kernis, 2002). Tersine, düşük benlik saygısı genellikle psikolojik sıkıntı ile ilişkilidir (Orth vd., 2009). Delibaş vd. (2020) tarafından yapılan ve benlik saygısı ile kadına yönelik şiddete karşı tutumlar arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yürütülen araştırmada, benlik saygısı ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında pozitif yönlü bir ilişki belirlenmiştir. Ayrıca fiziksel şiddete maruz kalan kadınların, şiddete maruz kalmayan kadınlara göre daha düşük benlik saygısına sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın bulgularından hareketle benlik saygısı ile kadına yönelik şiddet arasında çift yönlü bir ilişki mevcuttur. Sonuçlar bu araştırmada elde edilen sonuçlarla örtüşmektedir. Kadınlarda şiddet nedeniyle meydana gelen düşük benlik saygısının, aktiviteleri üzerinde olumsuz yönde etkili olabileceği de literatürde yer almaktadır. Clements vd. (2004) tarafından kadınlar üzerinde yapılan çalışmada şiddet gören kadınların benlik saygılarının düşük olduğu tespit edilmiştir.

Çelik ve Ekici (2015) şiddet gören kadınlarda benlik saygısı, başa çıkma becerileri ve aktivite performansı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla bir araştırma yürütmüş ve neticede aktivite performansı ile başa çıkma becerileri ve benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, aktivite tatmini ve başa çıkma becerileri ile arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca kadınların kendi benlik saygılarını ‘yüksek’ olarak gördükleri belirlenmiştir. Bu çalışmada da benzer bir sonuca ulaşılması dikkat çekicidir. Zira bireylerin benlik saygısı ile ilgili sorulara pozitif yönlü cevap verme eğilimlerini teyit eder niteliktedir. İnsanlar hayatta kalma içgüdüleri ile kişiliklerini koruma eğilimi gösterirler. Bu nedenle gerek kendilerine gerekse dış dünyaya karşı kişiliklerini savunma mekanizmaları ile koruma altına almaya gayret ederler. Bu bağlamda benlik saygısı ölçeğinde yüksek puanlar elde edilmesi şarttır

olarak görülmemelidir.

Kılıç (2020) kadına yönelik psikolojik partner şiddetinde çocukluk çağı örselenme yaşantıları, benlik saygısı ve duygusal zekânın rolünü incelemek amacıyla bir çalışma yürütmüş ve çalışma neticesinde kendi odaklı duygu değerlendirme ve duygusal zekâ düzeyi yüksek olan kadınlarda kısıtlama/suçlama/tehdit ve duygusal/sözel şiddet düzeyinin düşük olduğu ifade edilmiştir. Yazar partner şiddetini önlemede kadınların benlik değerinin güçlendirilmesi, duygusal farkındalığın artırılmasının etkili olacağını belirtmiştir. Benlik saygısı ile şiddete maruz kalma arasındaki söz konusu ilişki bu çalışmanın bulgularıyla uyumludur.

Flört şiddetine maruz kalma, gelecekte şiddet yaşama riskini artırır (Humphrey ve White, 2000; Smith vd., 2003). Flört şiddeti yaşama riskinin, daha önce partner saldırganlığı yaşamamış olanlar için zamanla azaldığı, bununla birlikte geçmişte mağduriyet bildirenler açısından arttığı rapor edilmiştir. Ayrıca, şiddetin bir biçiminin yaşanmasının diğer biçimlerinin yaşanma riskini artırdığı da bulgulanmıştır (Howard ve Wang, 2003).

Erken çocukluktan kalma deneyimler ve geçmiş romantik ilişkiler gibi görece uzak değişkenlere ilave olarak, kişilik ve içsel değişkenler flört şiddeti riskinin daha yakın göstergeleri veya araçları olarak incelenmiştir. Düşük benlik saygısı, depresyon, flört şiddetine yönelik tutumlar, madde kullanımı ve kişisel yetersizlikler gibi değişkenler, bireylerin işleyişini önemli ölçüde etkilemesi ve incelenmeye imkan vermesi nedeniyle birçok araştırmanın odak noktasında yer almıştır.

Düşük benlik saygısı ve depresif duygulanım gibi içselleştirme problemlerinin hem şiddet uygulama (Magdol vd., 1997; O'Keefe, 1998) hem de mağduriyet (Cascardi ve O'Leary, 1992, Sharpe ve Taylor, 1999) riskini arttırdığı ifade edilmiştir. İçselleştirme sorunları muhtemelen flört şiddetinin sonuçları olsa da, düşük benlik saygısının erken çocukluk deneyimleri (ebeveynler arası şiddete tanık olma) ile flört şiddeti deneyimleri arasındaki ilişkiye aracılık ettiği bulgulanmıştır (O'Keefe, 1998). Depresyon ve flört şiddeti arasında da anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (Foshee vd., 2004). Bu da içselleştirme sorunlarının flört şiddetinden önce gelebileceğini düşündürmektedir.

Sonuç olarak flört şiddeti ve benlik saygısı ilgili çalışmaların artması ve bireylere bu konularda farkındalık sağlayacak programlar düzenlenmesi, flört şiddetini ve flört şiddetinin ileride görülme sıklığını azaltmada önemli rol oynayacaktır.

Bu çalışmanın en başta gelen sınırlayıcı özelliklerinden biri, flört ilişkisinde

cinsel ve psikolojik şiddetin erkek tarafından uygulandığı varsayımdır. Özellikle az gelişmiş ve ataerkil toplumlarda erkekler tarafından uygulanan bu tür şiddet eylemlerine daha sıklıkla rastlanması bu varsayımın ele alınmasındaki temel gerekçedir. Elbette yoğun bir şekilde rastlanmamakla birlikte flört ilişkisinde kadınlar tarafından da başta psikolojik şiddet olmak üzere diğer şiddet türleri de uygulanıyor olabilir. Ancak rastlanma sıklığının düşük olması nedeniyle bu çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Ayrıca bu çalışmada yetişkin birey flört ilişkilerinin odak noktaya alınmış olması bir başka sınırlayıcı özelliğidir. Bir başka sınırlama ise flört ilişkisinde uygulanan şiddet ile benlik saygısı arasında bir ilişki olduğu varsayımından yola çıkılmasıdır. Flörtte şiddeti etkileyen diğer faktörler çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Toplanan veri setinin parametrik olmayan analiz yöntemleri ile test edilmesi çalışmanın bir diğer sınırlandırıcı özelliğidir. Bu tür nicel çalışmalarda normallik varsayımının sağlanmasına bağlı olarak daha güçlü olduğu bilinen parametrik testlerin kullanılması beklenmektedir. Ancak bu çalışmada normallik varsayımı sağlanamamış ve alternatif olan parametrik testler kullanılmıştır.

Bu çalışmanın en güçlü yönlerinden birisi evreni temsil etme yeterliliğinin bulunmasıdır. Yapılan istatistiksel hesaplamalar neticesinde oluşturulan örneklem sayısına ulaşılabilmektedir. Ayrıca veri toplama araçlarının literatürde güçlü bir şekilde kabul görmüş ölçeklerden oluşturulması da bir başka güçlü nokta olarak öne çıkmaktadır.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın amaç ve alt amaçları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Bu araştırmada flörtte erkek tarafından uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlar ile bu tutumların benlik saygısı ile olan ilişkisi incelenmiştir. Toplanan verilerin analizi neticesinde flörtte erkek tarafından uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlar ile benlik saygısı, kendini sevme alt faktörü ve öz yeterlilik alt faktörü arasında pozitif ve zayıf bir ilişki olduğu saptanmıştır. Söz konusu bulgunun literatürde yer alan bulgularla uyumlu olduğu gözlemlenmiştir. Benlik saygısının içsel veya dışsal olmak üzere iki kaynağı bulunmaktadır. Benlik saygılarını dış kaynaklara (örneğin, akademik performans, başkalarından onay alma ve görünüm gibi) dayandıran bireylerin, ilişkilerinde çatışma yaşama, akademik sorunlar, öfke, stres ve yüksek düzeyde uyuşturucu veya alkol kullanımı gibi olumsuzluklar yaşadıkları bilinmektedir. Bu bağlamda flört ilişkisi yürüten bireylerin cinsiyetten bağımsız olarak benliklerini dış kaynaklı olarak besleyemediklerinde öfke ve strese bağlı olarak partnerlerine karşı saldırgan ve talepkar olmaları olasıdır. Dolayısıyla flört ilişkisinde benlik saygısına bağlı olarak şiddet yaşanma ihtimalinin artması söz konusu olabilecektir. Şiddete maruz kalan bireyler ve terapistler açısından konunun bu yönüyle ele alınması önemli olarak görülmektedir.

Flörtte erkek tarafından uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlar demografik değişkenler bakımından incelendiğinde yaş grupları arasında anlamlı bir farklılığın göstermezken, psikolojik şiddete yönelik tutumların cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır. Erkeklerin flört ilişkisinde uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumlarının kadınlara göre anlamlı derecede farklılaştığı ve bu bağlamda psikolojik ve cinsel şiddeti göreceli olarak kabul edilebilir buldukları görülmüştür. Erkekler ve kadınlar arasındaki bu farklılığın kökeni toplumdan topluma değişiklik göstermekle birlikte, eğitim, dini yönelimler ve çocuk yetiştirmede izlenen yollar bu farklılıkların açıklanmasına yardımcı olabilir. Özellikle ataerkil toplumlarda kadınların erkeklere göre geri planda kalmaları ve kamusal alandaki görünürlüklerinin sınırlı olması kadınlara şiddet yöneliminde etken

faktörlerdendir. Yine dini ve inanışlar bağlamında kadınların çalışmalarına izin verilmemesi ve örtünmeye yönelik zorlamalar kadınların algılanışını doğrudan etkileyerek kadın ve erkeklerin konuya ilişkin görüş farklılıklarının açıklanmasında yarar sağlayacaktır.

Flört ilişkisinde uygulanan psikolojik şiddete yönelik tutumların eğitim düzeyi ile pozitif bir ilişki içinde olduğu, bu bağlamda eğitim seviyesi düştükçe psikolojik şiddeti kabul etme eğiliminin göreceli olarak arttığı görülmüştür. Eğitim ve eğitime bağlı olarak bilgi ve görgü seviyesinin artması insanların daha medeni dünya görüşlerine sahip olmalarına imkân vermektedir. Dolayısıyla bireylerin vizyonunun dar olması ve yasalardan daha çok anane ve geleneklere göre hareket etmesi şiddete bakışı olumsuzlaştırabilir. Bu bağlamda bir toplum ne kadar gelişmişse kadına yönelik şiddetin her türünün azalması beklenecektir.

Erkeklerin kadınlara nazaran kendilerini daha fazla sevme eğiliminde olduğu ve ayrıca benlik saygılarının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgu kültürel ve toplumsal yapı ile ilişkilendirilebilir. Özellikle masküler bakışın egemen olduğu toplumlarda kadınların daha düşük benlik saygısına sahip olması anlaşılabilir bir durumdur.

Katılımcıların genel olarak erkek tarafından uygulanan cinsel şiddeti hoş karşılamamakla beraber, “erkekler cinsel olarak uyarıldıklarında kendilerini tutamazlar” ifadesini görece olarak diğer ifadelerle göre daha kabul edilebilir buldukları tespit edilmiştir. Konu evrimsel biyoloji bakış açısıyla değerlendirildiğinde erkek partnerin talep eden, kadının ise seçen tarafta yer aldığı, insan türünün yavrularının yaşamını devam ettirebilmelerinde kadına erkeğe nazaran daha orantısız bir görev düştüğü (9 ay karnında taşımak ve doğumdan sonra yoğun bakım ihtiyacı vb.) görülecektir. Bu bağlamda türün devamlılığında erkeğin daha talepkar olması insanların genelinde kabul görüyor olabilir.

Katılımcıların genel olarak erkek tarafından uygulanan psikolojik şiddeti hoş karşılamamakla beraber, “kızlar erkek arkadaşlarının rahatsız olduğu kimselerle görüşmemelidir” ifadesini görece olarak diğer ifadelerle göre daha kabul edilebilir buldukları tespit edilmiştir. Gerek kadınların gerekse erkeklerin kadınlar aleyhine olan bu durumu kabul edilebilir bulmalarının kültürel yapı ile ilişkili olduğunu aklı

getirmektedir.

Öneriler

Flört ilişkilerinde yaşanan şiddet, gerek küresel çapta gerekse ülkemizde güncelliğini korumaya devam eden olguların başında gelmektedir. Flört ilişkisinde özellikle erkek tarafından uygulanan şiddetin bireysel, toplumsal ve sosyal kökleri bulunmaktadır.

Flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma zihinsel, ruhsal ve fiziksel sağlık açısından önemli sonuçlara yol açmaktadır. Flört şiddeti uygulanmasında çeşitli risk faktörleri bulunmaktadır. Bu faktörler arasındaki en önemli değişkenlerden biri de bireylerin flört şiddetine yönelik tutumlarıdır. Bu bağlamda bireylerin kültürel ve sosyal doku içerisinde geliştirdikleri tutumların bilinmesine ihtiyaç vardır. Bu tutumların belirlenmesi bu tür ilişkilerde yaşanması muhtemel şiddetin önlenmesindeki önemli adımlardan biridir. Farklı sosyal ve kültürel yapıların farklı tutumlara sahip olduğu bilinmektedir. Ülkelerin ekonomik gelişmişlik düzeyi ve kadınların toplumsal yaşama katılmaları ile flörtte şiddet arasında pozitif bir ilişki olduğu varsayımında bulunulabilir. Bu bağlamda problemin daha geniş bir perspektiften analizi önem taşımaktadır.

Klinisyenlere Öneriler

Flört ilişkisinde psikolojik şiddete maruz kalmış bireylerle çalışan klinisyenlerin ya da terapistlerin öncelikle aydınlatması gereken nokta hangi tutum ve davranışların birey tarafından şiddet olarak kabul edildiğinin belirlenmesidir. Zira psikolojik şiddet toplumdan topluma, kültürden kültüre farklılık arz etmektedir. Aynı topluluk içinde bile zaman zaman farklılıklara rastlanmaktadır. Örneğin flört ilişkisinde kadının arkadaş seçiminde erkeğin onayını alması kimi kültürlerde olağan olarak kabul edilebilmekte ve erkeğin bu konudaki baskıcı davranışları normal davranış kalıpları içerisinde değerlendirilebilmektedir. Bu bağlamda kadınların öncelikle evrensel hak ve özgürlükler kapsamında bilgilendirilmesi ve bunun ardından maruz kalınan tutum ve davranışların bu normlarla karşılaştırılması önem taşır.

Öz beğenisi ve öz yeterliliği düşük bireylerin gerek şiddet kullanma gerekse şiddete maruz kalma olasılıklarının artması yine klinisyenler tarafından ele alınması gereken konuların başında yer alır. Öz beğeni ve öz yeterliliğin geliştirilmesi yönelik verilecek terapilerle kişiliğin güçlendirilmesi üzerinde durulabilir.

Devlet Organlarına Öneriler

Flört ilişkisinde psikolojik şiddet ölçülerinin net şekilde belirlenmesi bu noktada atılması gereken adımların en başında yer alır. Devlete düşen en önemli vazife ilişkilerde suç teşkil edebilecek tutum ve davranışların belirlenerek vakit kaybetmeden bunların yasalaştırılmasıdır. Zira belirli bir bilinç seviyesine ulaşmadan herhangi bir caydırıcılığın sağlanması olası gözükmemektedir. Yasalarla hangi tutum ve davranışların suç teşkil edeceğinin belirlenmesinin ardından bu yasa maddelerinin geniş halk kesimlerine duyurulması gerekecektir.

Devlete düşen en önemli ödevlerden biri de toplumun konuya ilişkin eğitilmesidir. Geleneksel ve kültürel olarak tutum ve davranışlara yansıyan ve evrensel olarak kabul görmeyen davranışların topluma benimsetilmesi önem taşımaktadır. Bu noktada gelişmiş ülkelerin eğitim programlarından başta bireysel hak ve özgürlükler olmak üzere konuya ilişkin tüm yönler çocukluk döneminden itibaren okullarda müfredata dahil edilebilir. Benlik saygısının psikolojik ve cinsel şiddetle ilişkisi göz önüne alındığında özellikle erken çocukluk dönemindeki kişilik gelişimi ön plana çıkar. Okuldan uzak olunan bu dönemde devletin işin içinde olmadığı dikkate alındığında, özellikle anne baba eğitimi önem kazanmaktadır. Üniversitelerle iş birliği yapılmak suretiyle kişilik gelişimi ve çocuk yetiştirmede anne ve babaların eğitilmesi üzerinde durulabilir.

Devlet tarafından flört şiddetine maruz kalan bireylere ücretsiz psikolojik destek verilmesi de konuya pozitif yönde katkı yapılmasına imkân verecektir.

Araştırmacılara Öneriler

Toplumların en ciddi problemlerinin başında gelen flört şiddetine neden olması mümkün olan onlarca etmeden bahsedilmektedir. Bu bağlamda psikoloji ve sosyoloji başta olmak üzere ilgili tüm diğer bilim dallarından gelecek desteğe ihtiyaç bulunmaktadır. Disiplinler arası çalışmaların da bu noktada katkısına ayrı bir parantez açmada fayda vardır. Bu noktada başta psikoloji ve sosyoloji alanında çalışmalar yürüten araştırmacıların ortak projelerine oldukça güçlü bir şekilde ihtiyaç vardır.

Psikoloji alanında konuya ilişkin yürütülen çalışmaların meta analizi yöntemleriyle bir araya getirilmesi ve elde edilen sonuçların bütünsel olarak açıklanmasının da alana katkı yapması beklenmektedir.

Kaynakça

- Achenbach, T. M. (1994). Child Behavior Checklist and related instruments. In M. E. Maruish (Ed.), *The use of psychological testing for treatment planning and outcome assessment* (pp. 517–549). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Ackerman, R. A., Donnellan, M. B., & Kashy, D. A. (2011). Working with dyadic data in studies of emerging adulthood: Specific recommendations, general advice, and practical tips. In F. D. Fincham & M. Cui (Eds.), *Romantic relationships in emerging adulthood. Advances in personal relationships* (pp. 67-97). New York, NY: Cambridge University Press.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Akcan, G. (2020). Flört Şiddeti: Psikopatolojik Bir Değerlendirme. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 72-87.
- Alexander, P. C. (2009). Childhood trauma, attachment, and abuse by multiple partners. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 1, 78 – 88. doi:10.1037/a0015254
- Allison, C. J., Bartholomew, K., Mayseless, O., & Dutton, D. G. (2008). Love as a battlefield attachment and relationship dynamics in couples identified for male partner violence. *Journal of Family Issues*, 29(1), 125-150. doi:10.1177/0192513X07306980
- Amar, A. F., & Gennaro, S. (2005). Dating violence in college women: Associated physical injury, healthcare usage, and mental health symptoms. *Nursing Research*, 54, 235-242.
- Anderson, K. L. (1997). Gender, status, and domestic violence: An integration of feminist and family violence approaches. *Journal of Marriage and the Family*, 59, 655–669. doi:10.2307/353952
- Anderson, K. L. (2002). Perpetrator or victim? Relationships between intimate partner violence and well-being. *Journal of Marriage and Family*, 64, 851-863. doi:10.1111/j.1741-3737.2002.00851.x
- Archer, J. (1994). Male violence in perspective. In J. Archer (Ed.), *Male violence*

(pp.1- 20). London, UK: Routledge.

- Archer, J. (2000). Sex differences in aggression between heterosexual partners: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, *126*, 651-680.
doi:10.1037/0033-2909.126.5.651
- Armstrong, T. G., Wernke, J. Y., Medina, K. L., & Schafer, J. (2002). Do partners agree about the occurrence of intimate partner violence? A review of the current literature. *Trauma, Violence, and Abuse*, *3*, 181-193.
doi:10.1177/15248380020033002
- Arndt, J., & Schimel, J. (2003). Will the Real Self-Esteem Please Stand up? Toward an optimal understanding of the nature, functions, and sources of self-esteem. *Psychological Inquiry*, (1), 27.
- Arriaga, X. B., & Foshee, V. A. (2004). Adolescent dating violence: Do adolescents follow in their friends', or their parents', footsteps? *Journal of Interpersonal Violence*, *19*(2), 162-184. doi:10.1177/0886260503260247
- Avşar Baldan, G. & Akış, N. (2017). Flört Şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, *43* (1), 41-44.
- Babcock, J. C., Jacobson, N. S., Gottman, J. M., & Yerington, T. P. (2000). Attachment, emotional regulation, and the function of marital violence: Differences between secure, preoccupied, and dismissing violent and nonviolent husbands. *Journal of Family Violence*, *15*, 391-409.
doi:10.1023/A:1007558330501
- Babcock, J. C., Waltz, J., Jacobson, N. S., & Gottman, J. M. (1993). Power and violence: The relation between communication patterns, power discrepancies, and domestic violence. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *61*, 40-50. doi:http://dx.doi.org/10.1037/0022-006X.61.1.40
- Baldwin, M. W., Keelan, J. P. R., Fehr, B., Enns, V., & Koh-Rangarajoo, E. (1996). Social-cognitive conceptualization of attachment working models: Availability and accessibility effects. *Journal of Personality and Social Psychology*, *71*, 94-109. doi:10.1037/0022-3514.71.1.94
- Bartholomew, K. (1990). Avoidance of intimacy: An attachment perspective. *Journal of Social and Personal Relationships*, *7*, 147-178.
doi:10.1177/0265407590072001
- Bartholomew, K., & Allison, C. J. (2006). An attachment perspective on abusive dynamics in intimate relationships. In M. Mikulincer & G. S. Goodman

(Eds.), *Romantic love: Attachment, caregiving, and sex* (pp. 102–127). New York, NY: Guilford Press.

- Baron, R. M., & Kenny, D. A. (1986). The moderator–mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, *51*, 1173–1182. doi:<http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.51.6.1173>
- Berant, E., Mikulincer, M., & Florian, V. (2001). Attachment style and mental health: A 1-year follow-up study of mothers of infants with congenital heart disease. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *27*, 956–968. doi:[10.1177/0146167201278004](https://doi.org/10.1177/0146167201278004)
- Bleidorn, W., Arslan, R. C., Denissen, J. A., Rentfrow, P. J., Gebauer, J. E., Potter, J., & Gosling, S. D. (2016). Age and gender differences in self-esteem: A cross-cultural window. *Journal of Personality and Social Psychology*, doi:[10.1037/pspp0000078](https://doi.org/10.1037/pspp0000078)
- Bohannon, J. R., Dossier, D. A., & Lindley, S. E. (1995). Using couple data to determine domestic violence rates: An attempt to replicate previous work. *Violence and Victims*, *10*, 133–141.
- Bond, S. B., & Bond, M. (2004). Attachment styles and violence within couples. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, *192*, 857–863.
- Bookwala, J. (2002). The role of own and perceived partner attachment in relationship aggression. *Journal of Interpersonal Violence*, *17*, 84–100. doi:[10.1177/0886260502017001006](https://doi.org/10.1177/0886260502017001006)
- Bouthillier, D., Julien, D., Dubé, M., Bélanger, I., & Hamelin, M. (2002). Predictive validity of adult attachment measures in relation to emotion regulation behaviors in marital interactions. *Journal of Adult Development*, *9*(4), 291–305. doi:[10.1023/A:1020291011587](https://doi.org/10.1023/A:1020291011587)
- Bowlby, J. (1982). *Attachment and loss: Vol. 1 Attachment* (2nd ed.). New York, NY: Basic Books. (Original work published 1969).
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Clinical applications of attachment theory*. London, UK: Routledge.
- Bowlby, J. (1979). *The making and breaking of affectional bonds*. London, UK: Tavistock Publications.
- Breiding, M. J. (2014). Prevalence and characteristics of sexual violence, stalking,

and intimate partner violence victimization – National Intimate Partner and Sexual Violence Survey, United States, 2011. *MMWR Surveillance Summaries*, 63(8), 1-18.

Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult romantic attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46-76). New York, NY: Guilford Press.

Brennan, K. A., & Shaver, P. R. (1995). Dimensions of adult attachment, affect regulation, and romantic relationship functioning. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 21, 267-283. doi:10.1177/0146167295213008

Bridges, L. J., Denham, S. A., & Ganiban, J. M. (2004). Definitional issues in emotion regulation research. *Child Development*, 75, 340-345. doi:10.1111/j.1467- 8624.2004.00675.x

Bronfenbrenner, U. (1977). Toward an experimental ecology of human development. *American Psychologist*, 32, 513-531. doi:10.1037/0003-066X.32.7.513

Buckholdt, K. E., Parra, G. R., & Jobe-Shields, L. (2009). Emotion regulation as a mediator of the relation between emotion socialization and deliberate self-harm. *American Journal of Orthopsychiatry*, 79, 482-490. doi:10.1037/a0016735

Bushman, B. J., Baumeister, R. F., & Phillips, C. M. (2001). Do people aggress to improve their mood? Catharsis beliefs, affect regulation opportunity, and aggressive responding. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 17-32. doi:10.1037/0022-3514.81.1.17

Butler, E. A., Egloff, B., Wilhelm, F. H., Smith, N. C., Erickson, E. A., & Gross, J. J. (2003). The social consequences of expressive suppression. *Emotion*, 3, 48-67. doi:10.1037/1528-3542.3.1.48

Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri.

Caetano, R. & Cunradi, C. (2003). Intimate partner violence and depression among whites, blacks, and Hispanics. *Annals of Epidemiology*, (13), 661–665.

Capaldi, D. M., & Crosby, L. (1997). Observed and reported psychological and physical aggression in young, at-risk couples. *Social Development*, 6, 184-206. doi:10.1111/j.1467-9507.1997.tb00101.x

- Cambell, L., & Kashy, D. A. (2002). Estimating actor, partner, and interaction effects for dyadic data using PROC MIXED and HLM: A user-friendly guide. *Personal Relationships, 9*, 327-342. doi:10.1111/1475-6811.00023
- Campbell, J.C. (2002). Health consequences of intimate partner violence. *Lancet, (359)*,1331-1336.
- Campos, J. J., Frankel, C. B., & Camras, L. (2004). On the nature of emotion regulation. *Child Development, 75*, 377-394. doi:10.1111/j.1467-8624.2004.00681.x
- Cantrell, P. J., MacIntyre, D. I., Sharkey, K. J., & Thompson, V. (1995). Violence in the marital dyad as a predictor of violence in the peer relationships of older adolescents/young adults. *Violence and Victims, 10*, 35-41.
- Carlson, E. A., & Sroufe, L. A. (1995). The contribution of attachment theory to developmental psychopathology. In D. Cicchetti & D. Cohen (Eds.), *Developmental processes and psychopathology: Vol. 1. Theoretical perspectives and methodological approaches* (pp. 581–617). New York, NY: Cambridge University Press.
- Cascardi, M., & O'Leary, K. D. (1992). Depressive symptomatology, self-esteem, and self-blame in battered women. *Journal of Family Violence, 7*, 249-259. doi:10.1007/BF00994617
- Cassidy, J. (1994). Emotion regulation: Influences of attachment relationships. *Monographs of the Society for Research in Child Development, 59*, 228-249. doi:10.1111/j.1540-5834.1994.tb01287.x
- Cinal, B. (2018). *Flört Şiddeti ve Flört Şiddetine Yönelik Tutumun Anksiyete ve Depresyon Düzeyleriyle İlişisinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Işık Üniversitesi.
- Chang, L., Schwartz, D., Dodge, K. A., & McBride-Chang, C. (2003). Harsh parenting in relation to child emotion regulation and aggression. *Journal of Family Psychology, 17*, 598-606. doi:10.1037/0893-3200.17.4.598
- Cicchetti, D., Ackerman, B. P., & Izard, C. E. (1995). Emotions and emotion regulation in developmental psychopathology. *Development and Psychopathology, 7*(1), 1-10. doi:10.1017/S0954579400006301
- Cisler, J. M., Olatunji, B. O., Feldner, M. T., & Forsyth, J. P. (2010). Emotion regulation and the anxiety disorders: An integrative review. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 32*, 68-82.

doi:10.1007/s10862-009-9161-1

- Cleveland, H. H., Herrera, V. M., & Stuewig, J. (2003). Abusive males and abused females in adolescent relationships: Risk factor similarity and dissimilarity and the role of relationship seriousness. *Journal of Family Violence, 18*, 325-339. doi:10.1023/A:1026297515314
- Coffey, P., Leitenberg, H., Henning, K., Bennett, R. T., & Jankowski, M. K. (1996). Dating violence: The association between methods of coping and women's psychological adjustment. *Violence and Victims, 11*, 227-238.
- Cohen, J. (1992). A power primer. *Psychological Bulletin, 112*, 155-159. doi:10.1037/0033-2909.112.1.155
- Cohn, A. M., Jakupcak, M., Seibert, L. A., Hildebrandt, T. B., & Zeichner, A. (2010). The role of emotion dysregulation in the association between men's restrictive emotionality and use of physical aggression. *Psychology of Men & Masculinity, 11*, 53-64. doi:10.1037/a0018090
- Coker, A. L. (2004). Primary prevention of intimate partner violence for women's health: A response to Plichta. *Journal of Interpersonal Violence, 19*, 1324-1334. doi:10.1111/j.1365-3016.2004.00569.x
- Coker, A.L., Davis K.E. & Arias, I. (2002). Physical and mental health effects of intimate partner violence for men and women. *American Journal of Preventive Medicine, (23)*, 260-268.
- Cole, P. M., Martin, S. E., & Dennis, T. A. (2004). Emotion regulation as a scientific construct: Methodological challenges and directions for child development research. *Child Development, 75*, 317-333. doi:10.1111/j.1467-8624.2004.00673.x
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology, 58*, 644- 663. doi:10.1037/0022-3514.58.4.644
- Contreras, J. M., Kerns, K. A., Weimer, B. L., Gentzler, A. L., & Tomich, P. L. (2000). Emotion regulation as a mediator of associations between mother-child attachment and peer relationships in middle childhood. *Journal of Family Psychology, 14*, 111-124. doi:10.1037/0893-3200.14.1.111
- Cooper, M. L., Shaver, P. R., & Collins, N. L. (1998). Attachment styles, emotion regulation, and adjustment in adolescence. *Journal of Personality and*

Social Psychology, 74, 1380-1397. doi:10.1037/0022-3514.74.5.1380

- Coopersmith, S. (1967). *The Antecedents of Self-Esteem*. San Francisco, CA: W. H. Freeman.
- Cornelius, T. L., & Resseguie, N. (2007). Primary and secondary prevention programs For dating violence: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior*, 12, 364-375. doi:10.1016/j.avb.2006.09.006
- Cornelius, T. L., Shorey, R. C., & Beebe, S. M. (2010). Self-reported communication variables and dating violence: Using Gottman's marital communication conceptualization. *Journal of Family Violence*, 25, 439-448. doi:http://dx.doi.org.ezproxy.uwindsor.ca/10.1007/s10896-010-9305-9
- Crocker, J. (2002). The costs of seeking self-esteem. *Journal of Social Issues*, 58(3), 597-615. doi:10.1111/1540-4560.00279
- Crowne, D. P., & Marlowe, D. (1960). A new scale of social desirability independent of psychopathology. *Journal of Consulting Psychology*, 24, 349-354. doi:10.1037/h0047358
- Çuhadaroğlu, F. (1986). *Adölesanlarda Benlik Saygısı*, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri ABD Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Ankara.
- Dankoski, M. E., Keiley, M. K., Thomas, V., Choice, P., Lloyd, S. A., & Seery, B. L. (2006). Affect regulation and the cycle of violence against women: New directions for understanding the process. *Journal of Family Violence*, 21, 327- 339. doi:10.1007/s10896-006-9028-0
- Dardis, C. M., Dixon, K. J., Edwards, K. M., & Turchik, J. A. (2015). An examination of the factors related to dating violence perpetration among young men and women and associated theoretical explanations a review of the literature. *Trauma, Violence, and Abuse*, 16, 136-152. doi:10.1177/1524838013517559
- Davey, L., Day, A., & Howells, K. (2005). Anger, over-control and serious violent offending. *Aggression and Violent Behavior*, 10, 624-635. doi:10.1016/j.avb.2004.12.002
- Desmarais, S. L., Reeves, K. A., Nicholls, T. L., Telford, R. P., & Fiebert, M. S. (2012). Prevalence of physical violence in intimate relationships, part 1: Rates of male and female victimization *Partner Abuse*, 3, 140-169.

doi:<http://dx.doi.org/10.1891/1946-6560.3.2.170>

- Diener, E., & Diener, M. (1995). Cross-cultural correlates of life satisfaction and self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68, 653–663.
- Doumas, D. M., Pearson, C. L., Elgin, J. E., & McKinley, L. L. (2008). Adult attachment as a risk factor for intimate partner violence: The “mispairing” of partners' attachment styles. *Journal of Interpersonal Violence*, 23, 616–634. doi:10.1177/0886260507313526
- Dutton, D. G., Saunders, K., Starzomski, A., & Bartholomew, K. (1994). Intimacy-anger and insecure attachment as precursors of abuse in intimate relationships. *Journal of Applied Social Psychology*, 24, 1367-1386. doi:10.1111/j.1559-1816.1994.tb01554.x
- Egeland, B. (1993). A history of abuse is a major risk factor for abusing the next generation. In R. Gelles & D. R. Loeske (Eds.), *Current controversies on family violence* (pp. 197-208). Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Ehrensaft, M. K., Cohen, P., Brown, J., Smailes, E., Chen, H., & Johnson, J. G. (2003). Intergenerational transmission of partner violence: A 20-year prospective study. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71, 741-753. doi:10.1037/0022-006X.71.4.741
- Ely, G., Dulmus, C.N., Wodarski, J.S. (2002). *Adolescent Dating Violence*. In: *Rapp-Paglicci LA, Roberts AR Wodarski JS (Eds.). Handbook Of Violence*, 1st ed., (pp. 34-49) New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Emery, R. E. (1989). Family violence. *American Psychologist*, 44, 321-328. doi:10.1037//0003-066X.44.2.321
- Esbjørn, B. H., Bender, P. K., Reinholdt-Dunne, M. L., Munck, L. A., & Ollendick, T. H. (2011). The development of anxiety disorders: Considering the contributions of attachment and emotion regulation. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 15, 129-143. doi:10.1007/s10567-011-0105-4
- Feeney, J. A. (1995). Adult attachment and emotional control. *Personal Relationships*, 2, 143-159. doi:10.1111/j.1475-6811.1995.tb00082.x
- Feeney, J. A. (1998). Adult attachment and relationship-centered anxiety: Responses to physical and emotional distancing. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 189-218). New York,

NY: Guilford Press.

- Feeney, J. A. (2003). The systemic nature of couple relationships: An attachment perspective. In P. Erdman & T. Caffery (Eds.), *Attachment and family systems: Conceptual, empirical, and therapeutic relatedness. The family therapy and counseling series* (pp. 139-163). New York, NY: Brunner-Routledge.
- Feeney, J. A., Noller, P., & Roberts, N. (1998). Emotion, attachment, and satisfaction in close relationships. In P. A. Andersen & L. K. Guerrero (Eds.), *Handbook of communication and emotion: Research, theory, applications, and contexts* (pp. 473-505). San Diego, CA: Academic Press.
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using SPSS* (4th ed.). London, England: SAGE Publication Ltd.
- Fish, E. W., Shahrokh, D., Bagot, R., Caldji, C., Bredy, T., Szyf, M., & Meaney, M. J. (2004). Epigenetic programming of stress responses through variations in maternal care. *Annals of the New York Academy of Sciences*, *1036*, 167-180. doi:10.1196/annals.1330.011
- Fite, J. E., Bates, J. E., Holtzworth-Munroe, A., Dodge, K. A., Nay, S. Y., & Pettit, G. S. (2008). Social information processing mediates the intergenerational transmission of aggressiveness in romantic relationships. *Journal of Family Psychology*, *22*, 367–376. doi:10.1037/0893-3200.22.3.367
- Fleiss, J. L., Levin, B., & Paik, M. C. (2013). *Statistical methods for rates and proportions*. City, ST: John Wiley & Sons.
- Follingstad, D. R., Bradley, R. G., Helff, C. M., & Laughlin, J. E. (2002). A model for predicting dating violence: Anxious attachment, angry temperament, and need for relationship control. *Violence and Victims*, *17*, 35-47. doi:10.1891/vivi.17.1.35.33639
- Foshee, V. A. (1996). Gender differences in adolescent dating abuse prevalence, types and injuries. *Health Education Research*, *11*, 275–286. doi:10.1093/her/11.3.275-a
- Foshee, V. A., Bauman, K. E., Ennett, S. T., Linder, G. F., Benefield, T., & Suchindran, C. (2004). Accessing the long-term effects of the Safe Dates program and a booster in preventing and reducing adolescent dating violence victimization and perpetration. *American Journal of Public Health*,

94, 619-624.

- Foshee, V. A., Benefield, T., Ennett, S. T., Bauman, K. E., & Suchindran, C. (2004). Longitudinal predictors of serious physical and sexual dating violence victimization during adolescence. *Preventative Medicine, 39*, 1007 – 1016. doi:10.1016/j.ypped.2004.04.014
- Fournier, B., Brassard, A., & Shaver, P. R. (2011). Adult attachment and male aggression in couple relationships: The demand-withdraw communication pattern and relationship satisfaction as mediators. *Journal of Interpersonal Violence, 26*, 1982-2003. doi:10.1177/0886260510372930
- Fox, H. C., Axelrod, S. R., Paliwal, P., Sleeper, J., & Sinha, R. (2007). Difficulties in emotion regulation and impulse control during cocaine abstinence. *Drug and Alcohol Dependence, 89*, 298-301. doi:10.1016/j.drugalcdep.2006.12.026
- Fraley, R. C. (2014, August). Relationship Structures (ECR-RS) Questionnaire. Retrieved January, 2016, from <http://internal.psychology.illinois.edu/~rcfraley/measures/relstructures.htm>
- Fraley, R. C., & Waller, N. G. (1998). Adult attachment patterns: A test of the typological model. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 77-114). New York, NY: Guilford.
- Fraley, R. C., Waller, N. G., & Brennan, K. A. (2000). An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology, 78*, 350-365. doi:10.1037/0022-3514.78.2.350
- Fraley, R. C., Heffernan, M. E., Vicary, A. M., & Brumbaugh, C. C. (2011). The Experiences in Close Relationships – Relationship Structures Questionnaire: A method for assessing adult attachment orientations across relationships. *Psychological Assessment, 23*, 615-625. doi:10.1037/a0022898
- Fuendeling, J. M. (1998). Affect regulation as a stylistic process within adult attachment. *Journal of Social and Personal Relationships, 15*, 291-322. doi:10.1177/0265407598153001
- Fuller, T. L., & Fincham, F. D. (1995). Attachment style in married couples: Relation to current marital functioning, stability over time, and method of assessment. *Personal Relationships, 2*, 17-34. doi:10.1111/j.1475-6811.1995.tb00075.x
- Furnham, A., Badmin, N., & Sneade, I. (2002). Body image dissatisfaction: gender

- differences in eating attitudes, self-esteem, and reasons for exercise. *The Journal of Psychology*, 136(6), 581–596.
- Gentile, B., Dolan-Pascoe, B., Twenge, J., Maitino, A., Grabe, S., & Wells, B. (2009). Gender differences in domain-specific self-esteem: A meta-analysis. *Review of General Psychology*, 13(1), 34-45.
- Gillath, O., Bunge, S. A., Shaver, P. R., Wendelken, C., & Mikulincer, M. (2005). Attachment-style differences in the ability to suppress negative thoughts: Exploring the neural correlates. *Neuroimage*, 28, 835-847. doi:10.1016/j.neuroimage.2005.06.048
- Gilliom, M., Shaw, D. S., Beck, J. E., Schonberg, M. A., & Lukon, J. L. (2002). Anger regulation in disadvantaged preschool boys: Strategies, antecedents, and the development of self-control. *Developmental Psychology*, 38, 222-235. doi:10.1037/0012-1649.38.2.222
- Godbout, N., Dutton, D. G., Lussier, Y., & Sabourin, S. (2009). Early exposure to violence, domestic violence, attachment representations, and marital adjustment. *Personal Relationships*, 16, 365-384. doi:10.1111/j.1475-6811.2009.01228.x
- Gottman, J. M. (1994). *What predicts divorce?* Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Gottman, J. M. (1999). *The marriage clinic*. New York: W.W. Norton.
- Gottman, J. M., & Levenson, R. W. (2000). The timing of divorce: predicting when a couple will divorce over a 14!year period. *Journal of Marriage and Family*, 62, 737-745. doi:10.1111/j.1741-3737.2000.00737.x
- Graham, J. W. (2009). Missing data analysis: Making it work in the real world. *Annual Review of Psychology*, 60, 549-576. doi:10.1146/annurev.psych.58.110405.085530
- Gratz, K. L., Paulson, A., Jakupcak, M., & Tull, M. T. (2009). Exploring the relationship between childhood maltreatment and intimate partner abuse: Gender differences in the mediating role of emotion dysregulation. *Violence and Victims*, 24, 68-82. doi:10.1891/0886-6708.24.1.68
- Gratz, K. L., & Roemer, L. (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 26, 41-54. doi:0882-

2689/04/0300-0041/0

- Gratz, K. L., & Roemer, L. (2008). The relationship between emotion dysregulation and deliberate self-harm among female undergraduate students at an urban commuter university. *Cognitive Behaviour Therapy*, *37*, 14-25. doi:10.1080/16506070701819524
- Gratz, K. L., Rosenthal, M. Z., Tull, M. T., Lejuez, C. W., & Gunderson, J. G. (2006). An experimental investigation of emotion dysregulation in borderline personality disorder. *Journal of Abnormal Psychology*, *115*, 850-855. doi:10.1037/0021-843X.115.4.850
- Gratz, K. L., & Tull, M. T. (2010) Emotion regulation as a mechanism of change in acceptance- and mindfulness-based treatments. In R. Baer (Ed.), *Assessing mindfulness and acceptance processes in clients: Illuminating the theory and practice of change* (pp. 107-133). Oakland, CA: New Harbinger Publications, Inc.
- Gray, H. M., & Foshee, V. A. (1997). Adolescent dating violence: Differences between one-sided and mutually violent profiles. *Journal of Interpersonal Violence*, *12*, 126-141. doi:10.1177/088626097012001008
- Gross, J. J. (1998). The emerging field of emotion regulation: An integrative review. *Review of General Psychology*, *2*, 271-299. doi:10.1037/1089-2680.2.3.271
- Gross, J. J. (1999). Emotion regulation: Past, present, future. *Cognition and Emotion*, *13*(5), 551-573. doi:10.1080/026999399379186
- Gross, J. J. (2013). Emotion regulation: Taking stock and moving forward. *Emotion*, *13*, 359-365. doi:10.1037/a0032135
- Gross, J. J., & John, O. P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, *85*, 348-362. doi:10.1037/0022-3514.85.2.348
- Glueck, S., & Glueck, E. (1968). *Delinquents and non-delinquents in perspective*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Guimond, S., Branscombe, N., Brunot, S., Buunk, A., Chatard, A., Desert, M., & Yzerbyt, V. (2007). Culture, gender, and the self: Variations and impact of social comparison processes. *Journal of Personality and Social*

Psychology, 92(6), 1118-1134

- Guindon, M. H. (2002). Toward accountability in the use of the self-esteem construct. *Journal of Counseling & Development*, 80(2), 204–214.
- Gunnar, M. (2005). Attachment and stress in early development. In C. S. Carter et al. (Eds.), *Attachment and bonding: A new synthesis* (pp. 245-255). Cambridge, MA: MIT Press.
- Hamberger, L. K. (2005). Men's and women's use of intimate partner violence in clinical samples: Toward a gender-sensitive analysis. *Violence and Victims*, 20, 131-151. doi:10.1891/0886-6708.2005.20.2.131
- Hamberger, L. K., & Larsen, S. E. (2015). Men's and women's experience of intimate partner violence: A review of ten years of comparative studies in clinical samples; Part I. *Journal of Family Violence*, 30, 699-717. doi:10.1007/s10896-015-9732-8
- Hamby, S. (2009). The gender debate about intimate partner violence: Solutions and dead ends. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 1, 24-34. doi:10.1037/a0015066.
- Hamby, S., Sugarman, D. B., & Boney-McCoy, S. (2006). Does questionnaire format impact reported partner violence rates?: An experimental study. *Violence and Victims*, 21, 507-518. doi:10.1891/0886-6708.21.4.507
- Hayes, A. F. (2009). Beyond Baron and Kenny: Statistical mediation analysis in the new millennium. *Communication Monographs*, 76, 408-420. doi:10.1080/03637750903310360
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and commitment therapy: Model, processes and outcomes. *Behavior Research and Therapy*, 44, 1-25. doi:10.1016/j.brat.2005.06.006
- Haynie, D. L., Farhat, T., Brooks-Russell, A., Wang, J., Barbieri, B., & Iannotti, R. J. (2013). Dating violence perpetration and victimization among US adolescents: Prevalence, patterns, and associations with health complaints and substance use. *Journal of Adolescent Health*, 53, 194-201. doi:10.1016/j.jadohealth.2013.02.008
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Interpersonal Relations and Group Processes*, 52, 511–524.

doi:10.1037/0022-3514.52.3.511

- Heatherton, T. F., & Wyland, C. L. (2003). Assessing self-esteem. In S. J. Lopez & C. R. Snyder (Eds.), *Positive psychological assessment: A handbook of models and measures*. Washington, DC: APA.
- Heaven, P., & Ciarrochi, J. (2008). Parental styles, gender and the development of hope and self-esteem. *European Journal of Personality*, *22*(8), 707–724. doi:10.1002/per.699
- Heise, L. L. (1998). Violence against women an integrated, ecological framework. *Violence Against Women*, *4*, 262-290. doi:10.1177/1077801298004003002
- Henderson, A. J. Z., Bartholomew, K., Trinke, S. J., & Kwong, M. J. (2005). When loving means hurting: An exploration of attachment and intimate abuse in a community sample. *Journal of Family Violence*, *20*, 219 -230. doi:10.1007/s10896-005-5985-y
- Hershenberg, R., Davila, J., Yoneda, A., Starr, L. R., Miller, M. R., Stroud, C. B., & Feinstein, B. A. (2011). What I like about you: The association between adolescent attachment security and emotional behavior in a relationship promoting context. *Journal of Adolescence*, *34*, 1017-1024. doi:10.1016/j.adolescence.2010.11.006
- Hesse, E. (1999). The adult attachment interview: Historical and current perspectives. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 395-433). New York, NY: Guilford Press.
- Higginbotham, B. J., Ketrings, S. A., Hibbert, J., Wright, D. W., & Guarino, A. (2007). Relationship religiosity, adult attachment styles, and courtship violence experienced by females. *Journal of Family Violence*, *22*, 55-62. doi:10.1007/s10896-006-9049-8
- Hilbe, J. M. (2011). *Negative binomial regression* (2nd ed.). New York, NY: Cambridge University Press.
- Himelein, M. J. (1995). Risk factors for sexual victimization in dating: A longitudinal study of college women. *Psychology of Women Quarterly*, *19*, 31-48. doi:10.1111/j.1471-6402.1995.tb00277.x
- Holman, T. B., & Jarvis, M. O. (2003). Hostile, volatile, avoiding, and validating couple- conflict types: An investigation of Gottman's couple-conflict types.

Personal Relationships, 10, 267-282. doi:10.1111/1475-6811.00049

- Howard, D. E., & Wang, M. Q. (2003). Risk profiles of adolescent girls who were victims of dating violence. *Adolescence*, 38(149), 1-14.
- Howard, D., Qiu, Y., & Boekeloo, B. (2003). Personal and social contextual correlates of adolescent dating violence. *Journal of Adolescent Health*, 33, 9-17. doi:10.1016/S1054-139X(03)00061-2
- Hughes, F. M., Stuart, G. L., Gordon, K. C., & Moore, T. M. (2007). Predicting the use of aggressive conflict tactics in a sample of women arrested for domestic violence. *Journal of Social and Personal Relationships*, 24, 155-176. doi:10.1177/0265407507075406
- Humphrey, J. A., & White, J. W. (2000). Women's vulnerability to sexual assault from adolescence to young adulthood. *Journal of Adolescent Health*, 27, 419-424. doi:10.1016/S1054-139X(00)00168-3
- Izard, C. E., King, K. A., Trentacosta, C. J., Morgan, J. K., Laurenceau, J. P., Krauthamer-Ewing, E. S., & Finlon, K. J. (2008). Accelerating the development of emotion competence in Head Start children: Effects on adaptive and maladaptive behavior. *Development and Psychopathology*, 20(1), 369-397. doi:10.1017/S0954579408000175
- Jakupcak, M. (2003). Masculine gender role stress and men's fear of emotions as predictors of self-reported aggression and violence. *Violence and Victims*, 18, 533- 541. doi:10.1891/vivi.2003.18.5.533
- Johnson, M. P. (2006). Conflict and control gender symmetry and asymmetry in domestic violence. *Violence Against Women*, 12, 1003-1018. doi:10.1177/1077801206293328
- Johnson, M. P. (2011). Gender and types of intimate partner violence: A response to an anti-feminist literature review. *Aggression and Violent Behavior*, 16, 289-296. doi: 10.1016/j.avb.2011.04.006
- Josephs, R. A., Markus, H. R., & Tafarodi, R. W. (1992). Gender and self esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63(3), 391-402.
- Karatay, M., Karatay, G., Baş, N.G., Baş, K. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine İlişkin Tutum ve Davranışları. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 27(1), 62-71.
- Katz, J., Kuffel, S. W., & Coblenz, A. (2002). Are there gender differences in

sustaining dating violence? An examination of frequency, severity, and relationship satisfaction. *Journal of Family Violence*, 17, 247-271. doi:10.1023/A:1016005312091

- Kenny, D. A., Kashy, D. A., & Cook, W. L. (2006). *Dyadic data analysis*. New York, NY: Guilford Press.
- Kenny, D. A., Korchmaros, J. D., & Bolger, N. (2003). Lower level mediation in multilevel models. *Psychological Methods*, 8, 115-128. doi:10.1037/1082-989X.8.2.115
- Kernis, M. H. (2003). Optimal self-esteem and authenticity: Separating fantasy from reality. *Psychological Inquiry*, (1), 83.
- Kessler, R. C., Molnar, B. E., Feurer, I. D., & Appelbaum, M. (2001). Patterns and mental health predictors of domestic violence in the United States: Results from the National Comorbidity Survey. *International Journal of Law and Psychiatry*, 24, 487-508. doi:10.1016/S0160-2527(01)00080-2
- Kılınçer, A.S., ve Dost, M.T. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42).
- KKTC İstatistik Yıllığı. (2020, 15 Nisan). Nüfus ve Hayati İstatistikler. [://www.stat.gov.ct.tr/IST-YIL-2018.aspx](http://www.stat.gov.ct.tr/IST-YIL-2018.aspx)
- Kling, K. C., Hyde, J. S., Showers, C. J., & Buswell, B. N. (1999). Gender differences in self-esteem: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 125(4), 470-500. doi:10.1037/0033-2909.125.4.470
- Knapp, H., & Kirk, S. A. (2003). Using pencil and paper, Internet and touch-tone phones for self-administered surveys: Does methodology matter?. *Computers in Human Behavior*, 19, 117-134. doi:10.1016/S0747-5632(02)00008-0
- Kobak, R. R., & Sceery, A. (1988). Attachment in late adolescence: Working models, affect regulation, and representations of self and others. *Child Development*, 59, 135-146. doi:10.2307/1130395
- Koole, S. L. (2009). The psychology of emotion regulation: An integrative review. *Cognition and Emotion*, 23, 4-41. doi:10.1080/02699930802619031
- Kopp, C. B. (1989). Regulation of distress and negative emotions: A developmental

view. *Developmental Psychology*, 25, 343-354.
doi:10.1037/00121649.25.3.343

- Koss, M.P., Bailey, J.A., Yuan, N.P., Herrera, V.M. & Lichter, E.L. (2003). Depression and PTSD in survivors of male violence: research and training initiatives to facilitate recovery. *Psychology of Women Quarterly*, (27),130-142.
- Kun, B., & Demetrovics, Z. (2010). Emotional intelligence and addictions: A systematic review. *Substance Use and Misuse*, 45, 1131-1160.
doi:10.3109/10826080903567855
- Lafontaine, M. F., & Lussier, Y. (2005). Does anger towards the partner mediate and moderate the link between romantic attachment and intimate violence? *Journal of Family Violence*, 20, 349-361. doi:10.1007/s10896-005-7797-5
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33, 159-174.
- Langhinrichsen-Rohling, J. (2005). Top 10 greatest “hits” important findings and future directions for intimate partner violence research. *Journal of Interpersonal Violence*, 20, 108-118. doi:10.1177/0886260504268602
- Langhinrichsen-Rohling, J. (2010). Controversies involving gender and intimate partner violence in the United States. *Sex Roles*, 62, 179-193.
doi:10.1007/s11199-009- 9628-2.
- Langhinrichsen-Rohling, J., McGowan, M., & Turner, L. (2005). *Building a Lasting Love*. Unpublished curriculum, University of South Alabama, Mobile, AL.
- Langhinrichsen-Rohling, J., Misra, T. A., Selwyn, C., & Rohling, M. L. (2012). Rates of bidirectional versus unidirectional intimate partner violence across samples, sexual orientations, and race/ethnicities: A comprehensive review. *Partner Abuse*, 3, 199-230. doi:10.1891/1946-6560.3.2.199
- Langhinrichsen-Rohling, J., & Turner, L. A. (2012). The efficacy of an intimate partner violence prevention program with high-risk adolescent girls: A preliminary test. *Prevention Science*, 13, 384-394. doi:10.1007/s11121-011-0240-7
- Lanius, R. A., Frewen, P. A., Vermetten, E., & Yehuda, R. (2010). Fear conditioning and early life vulnerabilities: Two distinct pathways of emotional dysregulation and brain dysfunction in PTSD. *European Journal of*

Psychotraumatology, 1, 1-10. doi:10.3402/ejpt.v1i0.5467

- Larsen, S. E., & Hamberger, L. K. (2015). Men's and women's experience of IPV Part II: A review of new developments in comparative studies in clinical populations. *Journal of Family Violence*, 30, 1007-1030. doi:10.1007/s10896-015-9730-x
- Lewis, S. F., & Fremouw, W. (2001). Dating violence: A critical review of the literature. *Clinical Psychology Review*, 21, 105-127. doi:10.1016/S0272-7358(99)00042-2
- Linehan, M. M. (1987). Dialectical behavioral therapy: A cognitive behavioral approach to parasuicide. *Journal of Personality Disorders*, 1, 328-333. doi:10.1521/pedi.1987.1.4.328
- Linehan, M. M. (1993). *Skills training manual for treating borderline personality disorder*. New York, NY: Guilford Press.
- Lips, H. M. (2006). *A new psychology of women: Gender, culture, and ethnicity* (3rd ed.). New York, NY: McGraw Hill.
- Little, R. J. A. (1988). A test of missing completely at random for multivariate data with missing values. *Journal of American Statistical Association*, 83, 1198-1202. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/2290157>
- Lopez, F. G., Mauricio, A. M., Gormley, B., Simko, T., & Berger, E. (2001). Adult attachment orientations and college student distress: The mediating role of problem coping styles. *Journal of Counseling and Development*, 79, 459-464. doi:10.1002/j.1556-6676.2001.tb01993.x
- Luthra, R., & Gidycz, C. A. (2006). Dating violence among college men and women evaluation of a theoretical model. *Journal of Interpersonal Violence*, 21, 717-731. doi:10.1177/0886260506287312
- Loxton, D., Schofield, M., & Hussain, R. (2006). Psychological health in midlife among women who have ever lived with a violent partner or spouse. *Journal of interpersonal violence*, 21(8), 1092-1107.
- Magdol, L., Moffitt, T. E., Caspi, A., Newman, D. L., Fagan, J., & Silva, P. A. (1997). Gender differences in partner violence in a birth cohort of 21-year-olds: Bridging the gap between clinical and epidemiological approaches. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 65, 68-78.

doi:10.1037/0022-006X.65.1.68

- Magdol, L., Moffitt, T. E., Caspi, A., & Silva, P. A. (1998). Hitting without a license: Testing explanations for differences in partner abuse between young adult daters and cohabitators. *Journal of Marriage and Family*, *60*, 41-55. doi:10.2307/353440
- Major, B., Barr, L., Zubek, J., & Babey, S. H. (1999). Gender and self-esteem: A meta-analysis. In W. B. Swann, Jr., J. H. Langlois, & L. A. Gilbert (Eds.), *Sexism and stereotypes in modern society: The gender science of Janet Taylor Spence* (pp. 223–253). American Psychological Association.
- Makepeace, J. M. (1981). Life events stress and courtship violence. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, *32*, 101-109. doi:10.2307/583984
- Makepeace, J. M. (1987). Social factor and victim–offender differences in courtship violence. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, *36*, 87-91. doi:10.2307/584654
- Mallinckrodt, B., & Wei, M. (2005). Attachment, social competencies, social support, and psychological distress. *Journal of Counseling Psychology*, *52*, 358-367. doi:10.1037/0022-0167.52.3.358
- Marganska, A., Gallagher, M., & Miranda, R. (2013). Adult attachment, emotion dysregulation, and symptoms of depression and generalized anxiety disorder. *American Journal of Orthopsychiatry*, *83*, 131-141. doi:10.1111/ajop.12001
- Marshall, L. L., & Rose, P. (1987). Gender, stress and violence in the adult relationships of a sample of college students. *Journal of Social and Personal Relationships*, *4*, 299-316. doi:10.1177/026540758700400304
- Martínez-Heredia, N., González-Gijón, G., Díaz, A.S. and Agudo, A.A. (2021). Dating Violence: A Bibliometric Review of the Literature in Web of Science and Scopus. *Social Sciences*, *10*, 445. <https://doi.org/10.3390/socsci10110445>
- Maughan, A., & Cicchetti, D. (2002). Impact of child maltreatment and interadult violence on children's emotion regulation abilities and socioemotional adjustment. *Child Development*, *73*, 1525-1542. doi:10.1111/1467-8624.00488
- McNulty, J. K., & Hellmuth, J. C. (2008). Emotion regulation and intimate partner violence in newlyweds. *Journal of Family Psychology*, *22*, 794-797. doi:10.1037/a0013516

- Mechanic, M.B., Uhlmansiek, M.H., Weaver, T.L., Resick, P.A. (2000). The impact of severe stalking experienced by acutely battered women: an examination of violence, psychological symptoms, and strategic responding. *Violence and Victims*, (15), 443-458.
- Mennin, D. S., Heimberg, R. G., Turk, C. L., & Fresco, D. M. (2005). Preliminary evidence for an emotion dysregulation model of generalized anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 43, 1281-1310. doi:10.1016/j.brat.2004.08.008
- Mihçioğur, S., ve Okur, A. (2015). Flört şiddeti. *Sağlık ve Toplum Dergisi*, 25(2), 9-15.
- Mikulincer, M., Birnbaum, G., Woddis, D., & Nachmias, O. (2000). Stress and accessibility of proximity-related thoughts: Exploring the normative and intraindividual components of attachment theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 509-523. doi:10.1037/0022-3514.78.3.509
- Mikulincer, M., & Florian, V. (1998). The relationship between adult attachment styles and emotional and cognitive reactions to stressful events. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 143-165). New York, NY: Guilford Press.
- Mikulincer, M., Florian, V., Cowan, P. A., & Cowan, C. P. (2002). Attachment security in couple relationships: A systemic model and its implications for family dynamics. *Family Process*, 41, 405-434. doi:10.1111/j.1545-5300.2002.41309.x
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. New York, NY: The Guilford Press.
- Mikulincer, M., Dolev, T., & Shaver, P. R. (2004). Attachment-related strategies during thought suppression: Ironic rebounds and vulnerable self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, 940-956. doi:10.1037/0022-3514.87.6.940
- Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Pereg, D. (2003). Attachment theory and affect regulation: The dynamics, development, and cognitive consequences of attachment-related strategies. *Motivation and Emotion*, 27, 77-102. doi:10.1023/A:1024515519160
- Moksnes, U. K., Bradley-Eilertsen, M. E., & Lazarewicz, M. (2016). The association between stress, self-esteem and depressive symptoms in adolescents.

Scandinavian Journal of Psychology, 57(1), 22-29. doi:10.1111/sjop.12269

- Murray, C. E., & Kardatzke, K. N. (2007). Dating violence among college students: Key issues for college counselors. *Journal of College Counseling*, 10, 79-89. doi:10.1002/j.2161-1882.2007.tb00008.x
- Myers, L. B., & Vetere, A. (2002). Adult romantic attachment styles and health-related measures. *Psychology, Health and Medicine*, 7, 175-180. doi:10.1080/13548500120116058
- Neumann, A., van Lier, P. A., Gratz, K. L., & Koot, H. M. (2010). Multidimensional assessment of emotion regulation difficulties in adolescents using the difficulties in emotion regulation scale. *Assessment*, 17, 138-149. doi:10.1177/1073191109349579
- O'Keefe, M. (1997). Predictors of dating violence among high school students. *Journal of Interpersonal Violence*, 12, 546-568. doi:10.1177/088626097012004005
- O'Keefe, M. (1998). Factors mediating the link between witnessing interparental violence and dating violence. *Journal of Family Violence*, 13, 39-57. doi:10.1023/A:1022860700118
- O'Keefe, M. (2005). Teen dating violence: A review of risk factors and prevention efforts. *National Electronic Network on Violence Against Women*, 1-13.
- O'Keefe, M., & Treister, L. (1998). Victims of dating violence among high school students: Are the predictors different for males and females? *Violence Against Women*, 4, 195 -223. doi:10.1177/1077801298004002005
- O'Keefe, M., Brockopp, K., & Chew, E. (1986). Teen dating violence. *Social Work*, 31, 465-468. doi:10.1093/sw/31.6.465
- O'Leary, K. D., Heyman, R. E., & Neidig, P. H. (1999). Treatment of wife abuse: A comparison of gender-specific and conjoint approaches. *Behavior Therapy*, 30, 475-505. doi:10.1016/S0005-7894(99)80021-5
- Orth, U., Dapp, L. C., Erol, R. Y., Krauss, S., & Luciano, E. C. (2021). Development of domain-specific self-evaluations: A meta-analysis of longitudinal studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 120(1), 145-172.
- Orth, U., Robins, R., Trzesniewski, K., Maes, J., & Schmitt, M. (2009). Low self-esteem is a risk factor for depressive symptoms from young adulthood to

old age. *Journal of Abnormal Psychology*, 118(3), 472-478.

- Quinlivan, E., & Leary, M. R. (2005). Women's perceptions of their bodies: Discrepancies between self-appraisals and reflected appraisals. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 24(8), 1139-1163.
- Özan S., Miman Ö., Güvercin H.C. ve Uyaniker Z. (2020). Yapılandırılmış Bir Eğitim Modülünün, Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet ve Flört Şiddetine Yönelik Algı ve Tutumlarına Etkisi, *Tip Eğitimi Dünyası*, 19(58), 24-41
- Paradise, A. W., & Kernis, M. H. (2002). Self-esteem and psychological well-being: Implications of fragile self-esteem. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 21(4), 345-361.
- Parks, K. A., Pardi, A. M., & Bradizza, C. M. (2006). Collecting data on alcohol use and alcohol-related victimization: A comparison of telephone and web-based survey methods. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, 67, 318-323.
- Péloquin, K., Lafontaine, M. F., & Brassard, A. (2011). A dyadic approach to the study of romantic attachment, dyadic empathy, and psychological partner aggression. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28, 915-942. doi:10.1177/0265407510397988
- Peng, C.-Y. J., Harwell, M., Liou, S.-M., & Ehman, L. H. (2006). Advances in missing data methods and implications for educational research. In S. Sawilowsky (Ed.), *Real data analysis* (pp. 31-78). Greenwich, CT: Information Age.
- Perry, A. R., & Fromuth, M. E. (2005). Courtship violence using couple data: Characteristics and perceptions. *Journal of Interpersonal Violence*, 20, 1078- 1096. doi:10.1177/0886260505278106
- Pişkin, M. (2004). *Özsaygıyı Geliştirme Eğitimi (Editör: Kuzgun, Yıldız). İlköğretimde Rehberlik*, (s.95-123) Ankara: Nobel Yayınları.
- Plichta, S. B. (2004). Intimate partner violence and physical health consequences. *Journal of Interpersonal Violence*, 19, 1296-1323. doi:10.1177/0886260504269685
- Price, E.L., Byers, E.S., Belliveau, N., Bonner, R., Caron, B., Doiron, D., Greenough, J., Guerette-Breau, A., Hicks, L., Landry, A., Lavoie, B., Layden-Oreto, M., Legere, L., Lemieux, S., Lirette, M.B., Maillet, G.,

- McMullin, C. & Moore, R. (1999). The Attitudes Towards Dating Violence Scales: Development and Initial Validation. *Journal of Family Violence* 14, 351–375.
- Ptacek, J. T., Smith, R. E., Espe, K., & Rafferty, B. (1994). Limited correspondence between daily coping reports and retrospective coping recall. *Psychological Assessment*, 6, 41–49. doi:10.1037/1040-3590.6.1.41
- Putnam, K. M., & Silk, K. R. (2005). Emotion dysregulation and the development of borderline personality disorder. *Development and Psychopathology*, 17, 899-925. doi:10.1017/S0954579405050431
- Puzone, C.A., Saltzman, L.E., Kresnow, M.J., Thompson, M.P. & Mercy, J.A. (2000). National trends in intimate partner homicide. *Violence Against Women*, (6), 409-426.
- Reynolds, W. M. (1982). Development of reliable and valid short forms of the Marlowe- Crowne Scale of Social Desirability. *Journal of Clinical Psychology*, 38, 119-125. doi:10.1002/1097-4679(198201)38:1<119::AID-JCLP2270380118>3.0.CO;2-I
- Richards, D. A., & Hackett, R. D. (2012). Attachment and emotion regulation: Compensatory interactions and leader–member exchange. *The Leadership Quarterly*, 23, 686-701. doi:10.1016/j.leaqua.2012.03.005
- Richards, J. M., & Gross, J. J. (1999). Composure at any cost? The cognitive consequences of emotion suppression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 25, 1033-1044. doi:10.1177/01461672992511010
- Riggs, S. A., Cusimano, A. M., & Benson, K. M. (2011). Childhood emotional abuse and attachment processes in the dyadic adjustment of dating couples. *Journal of Counseling Psychology*, 58, 126-138. doi:10.1037/a0021319
- Riggs, D., & O’Leary, K. (1989). A theoretical model of courtship aggression. In M. A. Pirog-Good & J. E. Stets (Eds.), *Violence in dating relationships* (pp. 53-71). New York, NY: Praeger.
- Robertson, T., Daffern, M., & Bucks, R. S. (2012). Emotion regulation and aggression. *Aggression and Violent Behavior*, 17, 72-82. doi:10.1016/j.avb.2011.09.006
- Roberts, T. A., Klein, J. D., & Fisher, S. (2003). Longitudinal effect of intimate partner abuse on high-risk behavior among adolescents. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, 157, 875-881.

doi:10.1001/archpedi.157.9.875

- Roberts, N., & Noller, P. (1998). The associations between adult attachment and couple violence: The role of communication patterns and relationship satisfaction. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 317-350). New York, NY: Guilford Press.
- Roisman, G. I., Tsai, J. L., & Chiang, K. H. S. (2004). The emotional integration of childhood experience: Physiological, facial expressive, and self-reported emotional response during the adult attachment interview. *Developmental Psychology, 40*, 776-789. doi:10.1037/0012-1649.40.5.776
- Rosenberg, M. (1965). Rosenberg self-esteem scale (RSE): acceptance and commitment therapy. *Measures Pack* 61:52.
- Rosenberg, M., Schooler, C., Schoenbach, C., & Rosenberg, F. (1995). Global self-esteem and specific self-esteem: Different concepts, different outcomes. *American sociological review, 141-156*.
- Roth, P. L., & Switzer, F. S. (1995). A Monte Carlo analysis of missing data techniques in a HRM setting. *Journal of Management, 21*, 1003-1020. doi:10.1177/014920639502100511
- Rothbart, M. K., & Sheese, B. E. (2007). Temperament and emotion regulation. In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (pp. 305-320). New York, NY: Guilford Press.
- Rothbart, M. K., Sheese, B. E., & Posner (2014). Temperament and emotion regulation. In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (2. ed., pp. 331-350). New York, NY: Guilford Press.
- Rubio-Garay, F., López-González, M.A., Carrasco, M.A. & Amor, P.J. (2017). The Prevalence of Dating Violence: A Systematic Review. *Psychologist Papers, 38*(2), 135-147.
- Saltzman, L. E., Fanslow, J. L., McMahon, P. M., & Shelley, G. A. (2002). *Intimate partner violence surveillance: Uniform definitions and recommended data elements: Version 1.0*. Atlanta, GA: Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Injury Prevention and Control.
- Sandberg, D. A., Suess, E. A., & Heaton, J. L. (2007). Attachment anxiety as a mediator of the relationship between interpersonal trauma and posttraumatic symptomatology among college women. *Journal of Interpersonal Violence, 22*(12), 1683-1697. doi:10.1177/0886260507308811

25, 33-49. doi:10.1177/0886260508329126

- Sagrestano, L. M., Heavey, C. L., & Christensen, A. (1999). Perceived power and physical violence in marital conflict. *Journal of Social Issues, 55*, 65–79. doi:10.1111/0022-4537.00105
- Schafer, J. L. (1999). Multiple imputation: A primer. *Statistical Methods in Medical Research, 8*, 3-15. doi:10.1191/096228099671525676.
- Schnurr, M. P., Mahatmya, D., & Basche III, R. A. (2013). The role of dominance, cyber aggression perpetration, and gender on emerging adults' perpetration of intimate partner violence. *Psychology of Violence, 3*, 70-83. doi:10.1037/a0030601
- Schumacher, J. A., Feldbau-Kohn, S., Smith Slep, A. M., & Heyman, R. E. (2001). Risk factors for male-to-female partner physical abuse. *Aggression and Violent Behavior, 6*, 281-352. doi:10.1016/S1359-1789(00)00027-6
- Schwalbe, M. L., & Staples, C. L. (1991). Gender differences in sources of self-esteem. *Social Psychology Quarterly, 54*(2), 158-168.
- Selig, J. P., & Preacher, K. J. (2008, June). Monte Carlo method for assessing mediation: An interactive tool for creating confidence intervals for indirect effects [Computer software].
- Setchell, S. R. (2014). Using couple-level data to examine the relation between social information-processing and intimate partner violence among men and women in dating relationships (Doctoral dissertation).
- Sharpe, D., & Taylor, J. K. (1999). An examination of variables from a social-developmental model to explain physical and psychological dating violence. *Canadian Journal of Behavioural Science/Revue Canadienne des Sciences du Comportement, 31*, 165-175. doi:10.1037/h0087085
- Shimizu, M., & Pelham, B. W. (2004). The unconscious cost of good fortune: Implicit and explicit self-esteem, positive life events, and health. *Health Psychology, 23*, 101-105.
- Shorey, R. C., Cornelius, T. L., & Idema, C. (2011). Trait anger as a mediator of difficulties with emotion regulation and female-perpetrated psychological aggression. *Violence and Victims, 26*, 271–282. doi:http://dx.doi.org/10.1891/0886-6708.26.3.271
- Shorey, R. C., Zucosky, H., Brasfield, H., Febres, J., Cornelius, T. L., Sage, C., &

- Stuart, G. L. (2012). Dating violence prevention programming: Directions for future interventions. *Aggression and Violent Behavior, 17*, 289-296. doi:10.1016/j.avb.2012.03.001
- Shortt, J. W., Capaldi, D. M., Kim, H. K., & Laurent, H. K. (2010). The effects of intimate partner violence on relationship satisfaction over time for young at-risk couples: The moderating role of observed negative and positive affect. *Partner Abuse, 1*, 131-151. doi:10.1891/1946-6560.1.2.131
- Shrive, F. M., Stuart, H., Quan, H., & Ghali, W. A. (2006). Dealing with missing data in a multi-question depression scale: A comparison of imputation methods. *BMC Medical Research Methodology, 6*, 57-67. doi:10.1186/1471-2288-6-57
- Silverman, J. G., Raj, A., Mucci, L. A., & Hathaway, J. E. (2001). Dating violence against adolescent girls and associated substance use, unhealthy weight control, sexual risk behavior, pregnancy, and suicidality. *Journal of American Medical Association, 286*, 572-579. doi:10.1001/jama.286.5.572
- Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 59*, 971-980. doi:10.1037/0022-3514.59.5.971
- Simpson, J. A., Collins, W. A., Tran, S., & Haydon, K. C. (2007). Attachment and the experience and expression of emotions in romantic relationships: A developmental perspective. *Journal of Personality and Social Psychology, 92*, 355-367. doi:10.1037/0022-3514.92.2.355
- Simpson, J. A., & Howland, M. (2012). Bringing the partner into attachment theory and research. *Journal of Family Theory & Review, 4*, 282-289. doi:10.1111/j.1756-2589.2012.00134.x
- Smith, P. H., White, J. W., & Holland, L. J. (2003). A longitudinal perspective on dating violence among adolescent and college-age women. *American Journal of Public Health, 93*, 1104-1109. doi:10.2105/AJPH.93.7.1104
- Sowislo, J. F., & Orth, U. (2013). Does low self-esteem predict depression and anxiety? A meta-analysis of longitudinal studies. *Psychological Bulletin, 139*(1), 213-240.
- Spencer, G. A., & Bryant, S. A. (2000). Dating violence: A comparison of rural, suburban, and urban teens. *Journal of Adolescent Health, 27*, 302-305.

doi:10.1016/S1054-139X(00)00125-7

- Sroufe, L. A. (2005). Attachment and development: A prospective, longitudinal study from birth to adulthood. *Attachment and Human Development*, 7(4), 349-367. doi:10.1080/14616730500365928
- Sroufe, L. A., Egeland, B., Carlson, E. A., & Collins, W. A. (2005). *The development of the person: The Minnesota study of risk and adaptation from birth to adulthood*. New York, NY: Guilford Press.
- Stanko, E. A. (1990). *Everyday violence: How women and men experience sexual and physical danger*. London, UK: Pandora.
- Stets, J. E., & Straus, M. A. (1989). The marriage license as a hitting license: A comparison of assaults in dating, cohabiting, and married couples. *Journal of Family Violence*, 4, 161-180. doi:10.1007/BF01006627
- Stein, J. A., Newcomb, M. D., & Bentler, P. M. (1992). The effect of agency and communality on self-esteem: Gender differences in longitudinal data. *Sex Roles*, 26(11-12), 465-483.
- Stith, S. M., Smith, D. B., Penn, C. E., Ward, D. B., & Tritt, D. (2004). Intimate partner physical abuse perpetration and victimization risk factors: A meta-analytic review. *Aggression and Violent Behavior*, 10, 65-98. doi:10.1016/j.avb.2003.09.001
- Straus, M. A. (1979). Measuring intrafamily conflict and violence: The Conflict Tactics (CT) scales. *Journal of Marriage and the Family*, 41, 75-88. doi:10.2307/351733
- Straus, M. A. (2004). Cross-cultural reliability and validity of the Revised Conflict Tactic Scales: A study of university student dating couples in 16 nations. *Cross Cultural Research*, 38, 407-432. doi:10.1177/1069397104269543
- Straus, M. A. (2008). Dominance and symmetry in partner violence by male and female university students in 32 nations. *Children and Youth Services Review*, 30, 252-275. doi:10.1016/j.childyouth.2007.10.004
- Straus, M. A. (2011). Gender symmetry and mutuality in perpetration of clinical-level partner violence: Empirical evidence and implications for prevention and treatment. *Aggression and Violent Behavior* 16: 279-288. doi:10.1016/j.avb.2011.04.010
- Straus, M. A., Hamby, S. L., Boney-McCoy, S., & Sugarman, D. B. (1996). The

Revised Conflict Tactics Scales (CTS2) development and preliminary psychometric data. *Journal of Family Issues*, *17*, 283-316.
doi:10.1177/019251396017003001

- Stuart, G. L., Moore, T. M., Hellmuth, J. C., Ramsey, S. E., & Kahler, C. W. (2006). Reasons for intimate partner violence perpetration among arrested women. *Violence Against Women*, *12*, 609-621. doi:10.1177/1077801206290173
- Sugarman, D., & Hotaling, G. (1989). Dating violence: Prevalence, context, and risk markers. In M. Pirog-Good & J. Stets (Eds.), *Violence and dating relationships* (pp. 3-32). New York, NY: Praeger.
- Sullivan, T. N., Helms, S. W., Kliewer, W., & Goodman, K. L. (2010). Associations between sadness and anger regulation coping, emotional expression, and physical and relational aggression among urban adolescents. *Social Development*, *19*, 30- 51. doi:10.1111/j.1467-9507.2008.00531.x
- Sünetçi, B., Say, A., Gümüštepe, B., Enginkaya, B., Yıldızdoğan, Ç. & Yalçın, M. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, *16* (1), 56-83.
- Şahin, E., Barut, Y., Ersanli, E., & Kumcagiz, H. (2014). Self-esteem and social appearance anxiety: An investigation of secondary school students. *Online Submission*, *4*(3), 152–159.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th edition). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Tager, D., Good, G. E., & Brammer, S. (2010). “Walking over'em”: An exploration of relations between emotion dysregulation, masculine norms, and intimate partner abuse in a clinical sample of men. *Psychology of Men & Masculinity*, *11*, 233- 239. doi:10.1037/a0017636
- Tajbakhsh, G., & Rousta, M. (2012). The effect of social support on self-esteem. *Journal of Basic and Applied Research*, *2*(11), 11266–11271.
- Tasca, G. A., Szadkowski, L., Illing, V., Trinneer, A., Grenon, R., Demidenko, N., & Bissada, H. (2009). Adult attachment, depression, and eating disorder symptoms: The mediating role of affect regulation strategies. *Personality and Individual Differences*, *47*, 662-667. doi:10.1016/j.paid.2009.06.006
- Thomaes, S., Reijntjes, A., de Castro, B. O., Poorthuis, A., Bushman, B. J., & Telch, M. J. (2010). I like me if you like me: On the interpersonal modulation and regulation of preadolescents' state self-esteem. *Child Development*, *81*(3).

811-825.

- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59(23), 25-52. doi:10.1111/j.1540-5834.1994.tb01276.x
- Thompson, W. D., & Walter, S. D. (1988). A reappraisal of the kappa coefficient. *Journal of Clinical Epidemiology*, 41, 969-970. doi:10.1016/0895-4356(88)90031-5
- Thompson, M.P., Basile, K.C., Hertz, M.F. & Sitterle, D. (2006). *Measuring Intimate Partner Violence Victimization and Perpetration: A Compendium of Assessment Tools*. Atlanta (GA): Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Injury Prevention and Control.
- Tiggemann, M., & Polivy, J. (2010). Upward and downward: Social comparison processing of thin idealized media images. *Psychology of Women Quarterly*, 34(3). 356-364.
- Tjaden, P. & Thoennes, N. (2000). Prevalence and consequences of male-to-female and female-to-male intimate partner violence as measured by the National Violence Against Women Survey. *Violence Against Women*, 6, 142-161. doi:10.1177/10778010022181769
- Tjaden, P. & Thoennes, N. (2000). *Extent, nature, and consequences of intimate partner violence: findings from the National Violence Against Women Survey*. Washington (DC): Dept. of Justice (US), National Institute of Justice.
- Tracy, J. L., Shaver, P. R., Albino, A. W., & Cooper, M. L. (2003). Attachment styles and adolescent sexuality. In P. Florsheim (Ed.) *Adolescent romance and sexual behaviour: Theory, research, and practical implications* (pp. 137 – 159). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Tull, M. T., Jakupcak, M., Paulson, A., & Gratz, K. L. (2007). The role of emotional inexpressivity and experiential avoidance in the relationship between posttraumatic stress disorder symptom severity and aggressive behavior among men exposed to interpersonal violence. *Anxiety, Stress, and Coping*, 20, 337-351. doi:10.1080/10615800701379249
- Tull, M. T., Stipelman, B. A., Salters-Pedneault, K., & Gratz, K. L. (2009). An examination of recent non-clinical panic attacks, panic disorder, anxiety sensitivity, and emotion regulation difficulties in the prediction of generalized anxiety disorder in an analogue sample. *Journal of Anxiety*

Disorders, 23, 275- 282. doi:10.1016/j.janxdis.2008.08.002

- Turan, R. ve Duy, B. (2020) Flört Şiddetine Yönelik Tutumların Yordayıcıları Olarak Benlik Saygısı, Bağlanma, Toplumsal Cinsiyet Roller ve Sosyal Onay İhtiyacı. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 10(56), 1-36.
- Tuz, C., Öksüz, M., E. ve Tekiner, S., A. (2015). Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği ve Mağdurların Cinsel Deneyimleri Ölçeği Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliği. *Eurasian Journal of Family Medicine*, 4(2), 83-89.
- Ty, M., & Francis, A. J. (2013). Insecure attachment and disordered eating in women: The mediating processes of social comparison and emotion dysregulation. *Eating Disorders*, 21, 154-174. doi:10.1080/10640266.2013.761089
- Vanhalst, J., Luyckx, K., Scholte, R. J., Engels, R. E., & Goossens, L. (2013). Low self esteem as a risk factor for loneliness in adolescence: Perceived - but not actual - social acceptance as an underlying mechanism. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 41(7), 1067-1081.
- Vézina, J., & Hébert, M. (2007). Risk factors for victimization in romantic relationships of young women: A review of empirical studies and implications for prevention. *Trauma, Violence, and Abuse*, 8, 33-66. doi:10.1177/1524838006297029
- Vogel, D. L., & Wei, M. (2005). Adult attachment and help-seeking intent: The mediating roles of psychological distress and perceived social support. *Journal of Counseling Psychology*, 52, 347-357. doi:10.1037/0022-0167.52.3.347
- Waltz, J. (2003). Dialectical behavior therapy in the treatment of abusive behavior. *Journal of Aggression, Maltreatment and Trauma*, 7, 75–103. doi:10.1300/J146v07n01_05
- Wei, M., Vogel, D. L., Ku, T. Y., & Zakalik, R. A. (2005). Adult attachment, affect regulation, negative mood, and interpersonal problems: The mediating roles of emotional reactivity and emotional cutoff. *Journal of Counseling Psychology*, 52, 14-24. doi:10.1037/0022-0167.52.1.14
- Wekerle, C., & Wolfe, D. A. (1998). The role of child maltreatment and attachment style in adolescent relationship violence. *Development and*

Psychopathology, 10, 571- 586. doi:10.1017/S0954579498001758

- West, T. V., Popp, D., & Kenny, D. A. (2008). A guide to the estimation of gender and sexual orientation effects in dyadic data: An actor-partner interdependence model approach. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34, 321-336. doi:10.1177/0146167207311199
- Whitaker, D. J., Haileyesus, T., Swahn, M., & Saltzman, L. S. (2007). Differences in frequency of violence and reported injury between relationships with reciprocal and nonreciprocal intimate partner violence. *American Journal of Public Health*, 97, 941-947. doi:10.2105/AJPH.2005.079020
- Whiteside, U., Chen, E., Neighbors, C., Hunter, D., Lo, T., & Larimer, M. (2007). Difficulties regulating emotions: Do binge eaters have fewer strategies to modulate and tolerate negative affect? *Eating Behaviors*, 8, 162-169. doi:10.1016/j.eatbeh.2006.04.001
- Wilcox, K., & Laird, J. D. (2000). The impact of media images of super-slender women on women's self-esteem: Identification, social comparison, and self-perception. *Journal of Research in Personality*, 34, 278 –286.
- Wolfe, D. A., Wekerle, C., Scott, K., Straatman, A., Grasley, C., & Reitzel-Jaffe, D. (2003). Dating violence prevention with at-risk youth: A controlled outcome evaluation. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71, 279-291. doi:10.1037/0022-006X.71.2.279
- Yarkovsky, N., & Fritz, P. (2014). Attachment style, early sexual intercourse, and dating aggression victimization. *Journal of Interpersonal Violence*, 29, 279 – 298. doi:10.1177/0886260513505143
- Yıldırım, S. ve Terzioğlu, F. (2018) Şiddetin Farklı Bir Yüzü: Flört Şiddeti, Etkileri ve Etkileyen Faktörler. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 21(4), 285-292.
- Yumuşak, A. ve Şahin, R. (2014). Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeklerinin Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49): 233-252.
- Zimmer-Gembeck, M. J., Webb, H. J., Pepping, C. A., Swan, K., Merlo, O., Skinner, E. A., Avdagic, E., & Dunbar, M. (2015). Review: Is parent-child attachment a correlate of children's emotion regulation and coping? *International Journal of Behavioral Development*, 1-20.

doi:10.1177/0165025415618276

Ekler

Ek 1. Katılımcı Bilgilendirme Formu

Bu anket, devam eden yüksek lisans çalışmasında kullanılmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu anket aracılığıyla toplanan veriler flört ilişkisinde yaşanan cinsel ve psikolojik şiddet ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin öğrenilmesi amacıyla kullanılacaktır. Aşağıda bulunan anketi doldurarak, araştırmaya katılmayı kabul etmiş olacaksınız.

Araştırma da bireysel sonuçlar değil grup sonuçları değerlendirilecektir. Vereceğiniz bilgiler yalnızca bilimsel araştırma amacıyla kullanılacağından adınızı yazmanıza gerek yoktur. Verdiğiniz yanıtlar kesinlikle gizli kalacak, araştırma ekibi dışında kimse ile paylaşılmayacaktır. Bu çalışma süresince toplanan veriler, yalnızca akademik araştırma amacı ile kullanılacaktır ve yalnızca ulusal/uluslararası akademik toplantılarda ve/veya yayınlarda sunulacaktır.

Sizlere sorulan soruların doğru ya da yanlış cevapları yoktur. Soruları cevaplarken, hepsini okuyarak, boş bırakmadan cevaplandırmanız, samimi ve dürüst olmanız araştırma sonuçları için oldukça önemlidir ve araştırmanın güvenilir olmasına katkıda bulunacaktır. Eğer çalışmayla ilgili herhangi bir şikâyet, görüş veya sorunuz varsa bu çalışmanın araştırmacısı ile iletişime geçmekten lütfen çekinmeyiniz.

e-mail: bahire_17@hotmail.com

Katıldığınız için tekrar teşekkür ederim.

Ek 2. Aydınlatılmış Onam Formu

Bu çalışmanın amacı yürütülen bir yüksek lisans çalışmasında kullanılmak üzere, flört ilişkisinde yaşanan cinsel ve psikolojik şiddet ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin öğrenilmesi incelenmesidir.

Bu araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayalıdır. Kimlik bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Bu çalışma süresince toplanan veriler, yalnızca akademik araştırma amacı ile kullanılacaktır ve yalnızca ulusal/uluslararası akademik toplantılarda ve/veya yayınlarda sunulacaktır. Bizimle iletişime geçerek istediğiniz zaman çalışmadan çekilebilirsiniz. Eğer çalışmadan çekilirseniz, sizden toplanan tüm veriler veri tabanımızdan silinecektir ve sizinle ilgili olan veriler çalışmada kullanılmayacaktır.

Yardıminız için çok teşekkür ederiz.

Bahire Soyer

Yukardaki bilgileri ayrıntılı biçimde tümünü okudum ve anketin uygulanmasını onayladım.

Telefon:

İmza:

Ek 3. Anket Formu

A. Yaşınız?.....

- Cinsiyetiniz** Kadın Erkek
Medeni Durumunuz Bekar Evli
Eğitim Düzeyiniz Lise ve altı Lisans Lisansüstü
Kardeş sayınız? (siz dahil)

Sosyo-ekonomik statünüzü nasıl değerlendirirsiniz?

- Düşük gelir grubu
 Orta gelir grubu
 Üst gelir grubu

- Şu anda mevcut bir flört ilişkiniz var mı?** Evet Hayır
Daha önce hiç flört ilişkiniz oldu mu? Evet Hayır
Flört ilişkinizde hiç cinsel şiddete maruz kaldınız mı? Evet Hayır
Flört ilişkinizde hiç duygusal şiddete maruz kaldınız mı? Evet Hayır

En uzun flört ilişkiniz ne kadar sürdü?

- 1 yıldan az
1-3 yıl arası
4 yıl ve üstü

B. Aşağıdaki ifadelere katılma derecenizi lütfen belirtiniz.

- 1-Tamamen katılıyorum
2-Katılıyorum
3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum
4-Katılmıyorum
5-Hiç Katılmıyorum

Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

Kesinlikle Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Kesinlikle Katılıyorum

1. Bir erkek kız arkadaşını aşağılamamalıdır.
* 1 2 3 4 5
2. Bir erkek kız arkadaşına ne yapması gerektiğini söylememelidir.
* 1 2 3 4 5
3. Bir kız, arkadaşlarıyla dışarıya çıkmadan önce erkek arkadaşına sormalıdır.
1 2 3 4 5
4. İlişkiler daima kızlar erkek arkadaşlarını memnun ettiklerinde yolunda gider.
1 2 3 4 5
5. Bir erkeğin kız arkadaşını tehdit etmesi için asla bir sebep olamaz. *
1 2 3 4 5
6. Bazen erkekler ellerinde olmadan kız arkadaşlarına küfrederekler.
1 2 3 4 5
7. Bir kız erkek arkadaşını memnun etmek için daima değişmelidir.
1 2 3 4 5
8. Bir kız daima erkek arkadaşının söylediğini yapmalıdır.
1 2 3 4 5
9. Bir erkek, kız arkadaşının her hareketini bilmek zorunda değildir. *
1 2 3 4 5
10. Bir erkeğin kız arkadaşına küfretmesi için asla yeterince iyi bir gerekçe

olamaz. *

1 2 3 4 5

11. Bir erkeğin, çok sinirlendiğinde kız arkadaşına bağırması anlaşılabilir.

1 2 3 4 5

12. Bir erkeğin kız arkadaşına kötü konuşması olabilecek bir şeydir.

1 2 3 4 5

13. Bir erkeğin kız arkadaşına bağırıp çağırmasının asla bir gerekçesi olamaz. *

1 2 3 4 5

14. Bir kız, eğer erkek arkadaşını rahatsız ediyorsa, arkadaşlarıyla görüşmemelidir.

1 2 3 4 5

15. Bir kız için her zaman erkek arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.

1 2 3 4 5

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği

1. Bir kız, bir erkek ona vurduğunda ondan ayrılmalıdır. *

1 2 3 4 5

2. Bazı kızlar erkek arkadaşları tarafından tokatlanmayı hak eder.

1 2 3 4 5

3. Bir erkeğin kız arkadaşına vurması asla doğru değildir. *

1 2 3 4 5

4. Bazen erkekler kendilerine hakim olmadan kız arkadaşlarını yumruklarlar.

1 2 3 4 5

5. Bir erkeğin kız arkadaşını itmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur. *

1 2 3 4 5

6. Bazen bir erkek, kız arkadaşı onu sinirlendirdiğinde ona vermaktan kendini alıkoyamaz.

1 2 3 4 5

7. Bir erkeğin kız arkadaşını tokatlamasının asla iyi bir gerekçesi yoktur. *

1 2 3 4 5

8. Bazen kıskançlık erkeği öyle delirtir ki kız arkadaşını tokatlamak zorunda

kalır.

1 2 3 4 5

9. Erkek arkadaşlarını aldatan kızlar tokatlanmalıdır.

1 2 3 4 5

10. Bazen aşk, erkeği öyle delirtir ki kız arkadaşına vurur. ,

1 2 3 4 5

11. Bir erkek, genellikle kız arkadaşı haketmedikçe onu tokatlamaz.

1 2 3 4 5

12. Eğer hak ediyorsa, bir erkeğin kız arkadaşına tokat atması normaldir.

1 2 3 4 5

Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

1. Bir kızın erkek arkadaşına küfretmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur. *

1 2 3 4 5

2. Kızların erkek arkadaşlarına nasıl giyineceklerini söyleme hakları vardır.

1 2 3 4 5

3. Bir erkek daima kız arkadaşı ona ne yapmasını söylerse onu yapmalıdır.

1 2 3 4 5

4. Eğer bir kız, erkek arkadaşına bağırıp çağırırsa bu o erkeği gerçekten ciddi bir şekilde yaralamaz.

1 2 3 4 5

5. Kızların erkek arkadaşlarına ne yapmaları gerektiğini söyleme hakları vardır.

1 2 3 4 5

6. Bir erkek için, her zaman kız arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.

1 2 3 4 5

7. Bazen kızlar ellerinde olmadan erkek arkadaşlarına küfrederek.

1 2 3 4 5

8. Bir erkek, arkadaşlarıyla dışarıya çıkmadan önce daima kız arkadaşına

sormalıdır.

1 2 3 4 5

9. Bir kızın erkek arkadaşına kötü konuşması olabilecek bir şeydir.

1 2 3 4 5

10. Bir kızın çok sinirlendiğinde erkek arkadaşına bağırması anlaşılabilir.

1 2 3 4 5

11. Bazen kızlar, erkek arkadaşlarının onları dinlemeleri için onları tehdit etmek zorundadırlar.

1 2 3 4 5

Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

1. Eğer, hak ediyorsa, bir kızın erkek arkadaşına tokat atması normaldir.

1 2 3 4 5

2. Bir kızın erkek arkadaşını itip kakması çok da büyütülecek bir şey değildir.

1 2 3 4 5

3. Bazen kızlar kendilerine hakim olamadan erkek arkadaşlarını yumruklarlar.

1 2 3 4 5

4. Bazı erkekler kız arkadaşları tarafından tokatlanmayı hak eder.

1 2 3 4 5

5. Bazen bir kız, ona saygı göstereceğini diye erkek arkadaşına vurmaya zorundadır.

1 2 3 4 5

6. Bir kız genellikle erkek arkadaşı hak etmedikçe onu tokatlamaz.

1 2 3 4 5

7. Bir kız, erkek arkadaşı ne yaparsa yapsın ona vurmamalıdır. *

1 2 3 4 5

8. Bir erkeğin kız arkadaşı tarafından tokatlanmasının asla bir gerekçesi yoktur.

* 1 2 3 4 5

9. Saç çekme bir kızın erkek arkadaşından intikam alması için iyi bir yoldur.

1 2 3 4 5

10. Bir kızın erkek arkadaşına tokat atması asla normal değildir. *

1 2 3 4 5

11. Bazı kızlar, kendilerini dinletmek için erkek arkadaşlarını yumruklamak

zorundadırlar.

1 2 3 4 5

12. Bir erkek, kız ona tokat attığı zaman o kızdan ayrılmalıdır. *

1 2 3 4 5

Benlik Saygısı Ölçeği

- 1 Kendimi değersiz görmeye eğilimliyim.
1 2 3 4 5
- 2 Kendimle oldukça barışığım.
1 2 3 4 5
- 3 Kendi değerimden eminim.
1 2 3 4 5
- 4 Kendimle ilgili düşünmek kimi zaman hoşuma gitmez.
1 2 3 4 5
- 5 Kendime karşı olumsuz tutum içindeyim.
1 2 3 4 5
- 6 Kendimden gayet memnunum.
1 2 3 4 5
- 7 Kişisel değerlerimden şüphe duymam.
1 2 3 4 5
- 8 Kendime yeterince saygım yoktur.
1 2 3 4 5
- 9 Yaptığım işlerde yeterliyim.
1 2 3 4 5
- 10 Çaba gösterdiğim her işi başarabilirim.
1 2 3 4 5
- 11 Benim için önemli olan şeyleri başarmakta zorlanırım.
1 2 3 4 5
- 12 Zorluklarla başa çıkmada yetersiz kalırım.
1 2 3 4 5
- 13 Birçok konuda başarılıyım.
1 2 3 4 5
- 14 Hedeflerimi gerçekleştirmede başarısız olurum.
1 2 3 4 5
- 15 Yetenekliyim.
1 2 3 4 5

16 Keşke yaptığım işlerde daha başarılı olsam.

1 2 3 4 5

İntihal Raporu

Flört Şiddeti

ORJİNALLIK RAPORU

% 12	% 11	% 3	% 3
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİNCİL KAYNAKLAR

1	docs.neu.edu.tr İnternet Kaynağı	% 2
2	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	% 1
3	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	% 1
4	www.altiustupsikoloji.com İnternet Kaynağı	% 1
5	acikerisim.ybu.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1
6	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	% 1
7	scholar.uwindsor.ca İnternet Kaynağı	% 1
8	ejfm.trakya.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
9	openaccess.maltepe.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1

Özgeçmiş

Bahire Soyer 16.12.1988 tarihinde Lefkoşa'da doğdu. İlkokulu Şehit Yalçın İlkokulunda 1993-1998 yıllarında okudu. Ortaokulu 1998-2001 yılları arasında Bayraktar Ortaokulunda bitirdikten sonra, liseyi 2001-2005 yılları arasında Bülent Ecevit Anadolu Lisesi'nde tamamlamıştır. 2006 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümüne başladı ve 2010 yılında mezun oldu. 2010-2012 yılları arasında Yenisistem Dershanesinde Psikolojik Danışman olarak görev yaptı. 2018 yılında Lefke Avrupa Üniversitesinde Yüksek Lisansını tamamlamış,2019 yılında da Yakın Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Klinik Psikoloji Bölümü'ne başlamıştır. Evli ve iki çocuk annesidir.

Etik Kurul Raporu

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

08.03.2022

Sayın Bahire Soyer

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2022/1219 proje numaralı ve "Flört Şiddeti ve Benlik Saygısı Arasındaki Tutumların İncelenmesi " başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dıŐına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Direnç Kanol

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: EĞer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.